

Naročnina mesečno
25 Din, za inozemstvo
40 Din — nedeljska izdaja
celoletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563.
Zagreb št. 39.011.
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6. Telefon 2992

Ž nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Nauk zgodovine

Serafin, pravoslavni škof iz Harkova, je imel pred nekaj tedni v Pragi predavanje o ruski pravoslavni cerkvi. Svoja izvajanja je zaključil s pretresljivimi besedami: »Navadno se pravljice pričeno: Bil ali bila je nekoč... in potem slede čisto neverjetne reči. Tudi jaz sem vam pripovedoval nezaljšane stvari. Zaključiti pa moram: Bila je... Bila je nekoč dobro organizirana, ponosna ruska cerkev. Kolikor morem obseči s svojo človeško pametjo, moram reči, da je danes ni več.« V mračnem razpoloženju so se razšli poslušalci.

Val brezboštva, ki je v Rusiji povzročil tolikšno razdeljenost, grozi poplavliti vso Evropo. Zveza brezbožnikov snuje svoje podružnice po vsej srednji in zapadni Evropi. Prvič v zgodovini človeštva se dogaja, da se narodi organizirajo proti svojemu Bogu. Cilj, za katerim stremi brezbožna gibanja z vsemi silami, je svet brez Boga in brez religije. Brezbožne sile so neprestano na delu; kjer gre, nastopajo odkrito in javno, a kjer razmere še niso godne, skrito in v ovtvi obleki. Javlja se njihovo nočetje v besedi in tisku, kaže se v zakonskih predlogih, ki mečejo križ iz šole, redovnice in duhovnike pa izganjajo iz domovine. Tako neumorno in smotno je njihovo delo, da je velik del »krščenskih« Evrope spričo brezbožne propagande že danes brez odpora. Mnogi jo celo odobravajo ali pa so brezbržni. Nravni in verski temelji so že tako podminirani, da boče še marsikje v Evropi morali katoličani deliti usodo Rusije in Španije, ako brezveram elementom uspe, da pridejo na oblast. Ne bi bilo prav, ko bi se katoličani te žive resničnosti ne zavedali.

Liberalizem in socializem proglašata emancipacijo človeka ter družbe od Boga kakor tudi od vsake versko-duhovne avtoritete. Le pogledimo v njuno delavnico! V mnogih državah opazujemo, kako je prvo, kar močje tega duha izvedejo, da odtegnjejo cerkvi vsako materijelno podporo. Cerkev, ki so ji že povsod bila oropana njena nekdanja posestva, mora naenkrat nositi sama vse gospodarsko breme za vzdrževanje bogošastnih prostorov in duhovštine. To postaja bolj in bolj splošno pravilo. V gospodarskih in denarnih stvareh je cerkev vse bolj navezana sama nase. Iz lastnih sredstev mora skrbeti za vzdrževanje cerkva, za duhovski naraščaj, verski pouk, za bogoslužje in vso cerkveno upravo. Seveda je prehod težak, ker morajo verniki iz lastnih sredstev kriti vse cerkvene stroške. Toda ni nujno, da bi radi tega versko življenje trpejo. Vse je odvisno od predpriprave, od pravočasne vzgoje.

Kar se je na vzhodu zgodilo, skušajo posnemati tudi na zapadu. Opazujemo, s kakim cinizmom mečejo proč liberalni plašč svobode vesti in svobodnega prepričanja in zabranjujejo verski pouk mladine, zatirajo verski tisk, zapirajo lokale za verska zborovanja in se pod vsakojakimi pretvezami ovira delo duhovnika. Pogledimo le socialistično špansko republiko. Prišla je na površje s krilatice svobodne demokracije. A danes, ko je na oblasti, noče kar nič več slišati o enakopravnosti vseh državljanov. Iznalga je jezuite, zatrla katoliški tisk, dala pa je vso svobodo in podporo judovskim in brezbožnim elementom. — Iste razmere pripravljajo organizacija brezbožcev tudi v drugih deželah. Strahotna je moralna škoda, ki jo povzročata brezbožno gibanje zlasti med mladino. Nobenega dvoma ni več, da hočejo mladino naravno pokvariti. Po Nemčiji in Češkem hodijo socialistični preroki in uče mlade ljudi: Tvoje telo je samo tvoje. Zanj nisi odgovoren nikomur, ne staršem, ne vzgojiteljem, kvečjemu zdravniku. Spolna pravnost je edinole vprašanje telesnega zdravja in nič več. — Tako se laskajo mladini, ki rada sliši, da seksualne zablode in notranji padci niso porazi, temveč zmage zdrave naravnosti. Vse to zločinsko početje se vrši po načrtu. Mladina, moralno pokvarjena in notranje razrvana, bo podlegla prvemu resnemu socialnemu viharju, ker bo po svojem mišljenju in življenju tuja in celo sovražna cerkvi in njenim nramnim zakonom.

Ali bo socialna in brezbožna preukcija uspela? Ali se bo tudi o katoliški cerkvi po desetletjih govorilo: Bila je nekoč...?

O socialnih prenosovih, ki so neutiljive in jih je pričakovali, danes ne mislimo govoriti. Gospodarstvo je bilo v vseh časih podvrženo raznim menam. Vekovito krščanstvo se radi tega ne veže z nobenim spremenljivim gospodarskim ali socialnim redom. V cerkvi je prostor za vsak političen in socialni red, da le ni protiverski. Vendar zgodovina prevratov kaže, da ob vsakem rušenju političnega in socialnega reda trpi tudi verska misel, ker je pač nositeljica reda in zakonitosti. Toda zgodovina nam podaja en nauk: Čim bolj je cerkev navezana na zunanje politične in družabne oblike, tem večja je škoda, ki jo trpi ob političnih in socialnih menah. Prva cerkev je rasla in se razvijala, ko je propadala poganska rimska država. Kajti rimska država ni imela za cerkev drugega, kakor da je nad njo pošiljala svoje rablje. Zato je cerkev vstala, ko je država propadla. Drugače je bilo z rusko cerkvijo. Pravoslavna ruska cerkev je bila tesno in bistveno združena in naslonjena na carsko državo. Ko je padlo carstvo, se je razsula tudi cerkev. Tudi iz katoliške cerkve bi se dalo navesti nekaj podobnih, delnih zgledov. Konstantini so cerkvi lahko koristili ali tudi zlate vezi vežejo... Cerkev že po

Pred vladno krizo v Češkoslovaški

Koalicija se je zrahljala — Glasovi o uradniški vladi

Praga, 27. februarja. V zadnjem času zelo mnogo govorijo v parlamentarnih krogih o možnosti vladne krize. Radi težkega finančnega položaja se je vlada pričela baviti z vprašanjem, ali bi ne bilo umestno povišati davek na poslovni promet. Obrtniška stranka, ki razpolaga s 13 mandati in ki ji je bilo odmerjeno v vladi ministrstvo železnice, je zagrozila, da bo izstopila iz koalicije v primeru, da vlada poviša prometni davek.

Da bi vprašanje povišanja prometnega davka izzvalo vladno krizo, ni verjetno. Kljub izstopu obrtniške stranke iz vladne koalicije bi vlada imela v parlamentu večino. Govorice o vladni krizi in o možnosti razsula koalicije so bolj utemeljene. Spor med kmetijci in socialisti, ki se vleče že dolgo, je namreč zelo zrahljal koalicijo. Kmetijci stavijo čedalje večje zahteve, da zavarujejo kmetijstvo, to je po večini veleposesnike. Na eni strani zahtevajo visoke carine, na drugi se protivijo socialnemu zavarovanju in v prvi vrsti podporanju brezposelnih. Njihov boj volja posebno ministru za socialno skrbstvo G. Czechu, ki pripada nemški socialistični stranki. Ministra dolžijo, da ni v njegovem resnoju vse v redu; socialistične stranke da kar umetno ustvarjajo brezposelne in jih vpisujejo v register brezposelnih samo, da prejemaajo podporo.

Na drugi strani očitaajo socialisti agrarcem, da s svojo carinsko politiko dvigajo cene živil in da poleg tega s posebnimi nagradami protežirajo veleposesnike in industrijce. Spor v teh vprašanjih je imel za posledico, da se na eni strani uvedla kontrola registra brezposelnih, na drugi pa revizija nagrad, ki sta jih podelila ministrstvu kmetijstva in trgovine.

Podobni spori med koaliranimi strankami se pojavijo ob vsakem najmanjšem problemu in ovirajo delo vlade. To se je pokazalo pri bančnem zakonu, pri zakonu o mešanju alkohola in bencina, pri zakonu o stanovanjski zaščiti in zdaj zopet pri vprašanju povišanja prometnega davka.

Tudi v agrarni stranki ni vse v redu. G. Stanek se je namreč postavil na čelo radikalnemu krilu, ki vodi borbo proti ministrskemu predsedniku Udržalu. Ministrskemu predsedniku se je posrečilo preprečiti morebiten razkol v stranki in v zadnjem času se širijo glasovi, da bosta aktivno posegla v življenje stranke bivši ministriški predsednik Švehla in bivši minister Hodža; pomagala bosta krotiti radikalno strujo v stranki.

Ako je koalicija tako zrahljana, ni čudno, da se širijo glasovi o vladni krizi in o sestavi uradniške vlade. Tako naj bi že resor ministrstva železnice, ki bi se izpraznil po izstopu obrtne stranke iz koalicije, zasedel dr. Ržiha, višji urad-

nik v ministrstvu samem. Poklican je tudi bil v Prago dr. Jan Cerny, ministriški predsednik nekdanje uradniške vlade, ki danes predseduje Moravski deželi. Kakor je razvidno iz pisanja glasila socialnih demokratov »Pravo lidce«, se socialisti protivijo snovanju uradniške vlade, ker bi ne imela v parlamentu dovolj zaslobe in bi ne mogla izvršiti važnih ukrepov, ki so potrebni za brzdane finančne in splošne gospodarske krize. Češke slovec piše, da bi bili narodni socialisti pripravljani podpirati uradniško vlado, v kateri bi ostal zunanji minister dr. Beneš.

Vlada je zašla v tako težak položaj radi finančne krize. Dotok davkov postaja čedalje šibkejši, medtem ko naraščajo državni izdatki sporedno z naraščanjem brezposelnih. To število znaša že okoli 600.000. Januarska trgovinska bilanca izkazuje primanjkljaj. Finančno krizo je gotovo tudi pospešila okolnost, da še vedno ni bilo Češkoslovaški izplačano posojilo v znesku 600 milijonov frankov, ki ga je najela v Franciji. Lavalova vlada je dala posojilo brez privoljenja parlamenta. Parlament je pozneje posojilo v načelu odobril, vendar so glede izplačila nastale tehnične težave, ker zahteva znani konzern Schneider-Cuzot, da češka vlada plača najprej dobave orožja Škodove tovarne.

Pred novo japonsko ofenzivo

Borbe brez rezultata - Kitajci so nekoliko utrujeni?

London, 27. febr. AA. Iz Šanghaja poročajo, da so se Japonci danes dopoldne omejili samo na bombardiranje krajev za fronto in obstreljevanje kitajskih čet severno Šanghaja. Sodiijo, da je to uvod za skorajšnji pehotni napad na široki fronti. — Japonci poročajo, da so izgubili v zadnjih dneh okoli tisoč mož, kitajske izgube pa cenijo na trikrat toliko. Več tisoč ranjenih Kitajcev so prepeljali v šanghajske bolnišnice.

V kratkem pričakujejo velikih japonskih ojačenj. Ker so zastopniki velesil v Tokiju protestirali, se japonske čete ne bodo več izkrcavale v mednarodni koncesiji.

Šanghaj, 27. febr. Ž. Dopisnik Reuterjevega urada javlja ob 7 zjutraj (po srednjeevropskem času ob 12 ponoči), da so Kitajci kljub silovitim japonskim napadom obdržali svoje postojanke pri Čjang Vanu. Vendar pa postaja položaj Kitajcev vedno težji in jih ogroža japonska pehota. Snoči pozno v noč so hoteli Kitajci streljati japonske položaje, pa so bili krvavo odbiti. Računa se, da so Kitajci tekom tega tedna izgubili na bojišču 3000 vojakov. Posebno težke izgube so imeli pri Ta Sangu. Četo generala Čangkaška se bodo umaknile s položajev in bodo zamenjane s kantonskimi četami. Trdi se celo, da je maršal Čangkašek sklenil, da se ne bo več boril proti Japoncem. Malo pozneje javlja isti dopisnik, da so Japonci otvorili močan topovski ogenj in da se njihova pehota pripravljala na naskok. V mednarodni koncesiji so se nekoliko pomirili. Verjetno je, da bodo Japonci po demarših velesil prenehali izkrcavati svoje čete v mednarodni koncesiji ter bodo na ta način odstranili nevarnost bombardementa mednarodne koncesije. Japonskih čet je sedaj v Šanghaju 70 do 80 tisoč mož. »Daily Express« poroča, da je Kitajska ponudila nemškemu generalu Ludendorfu vrhovno po-

svojem nauku ohranja in podpira vse pozitivne, državno ohranjajoče in patriotične elemente v državi. Ni pa njena naloga, da vodi državno politiko, in še manj, da se angažira za strankarsko ali razredno politiko. Cerkev je nepolitična in svobodna verska organizacija.

Moč cerkve je notranja, je duhovna, ki pa res ne zavisi bistveno od družabnega položaja, ki ga država odkaže hierarhiji, niti ne od cerkvenega premoženja in ugodnega situiranja duhovštine, še manj seveda od zunanjega pritiska, ki bi ga izvajala država v prid cerkve. Zunanja cerkvena statistika bi utegnila biti povoljnija, ko bi vsakdo bil prisiljen prisostvovati nedeljski maši in iti k sv. obhajilu. Toda notranji učinek ostane dvomen. To se je vselej pokazalo, kadar je pritisk očnehal. Splošna školska vzgoja narekuje drugačne verskovzgojne metode. Verski vzgojitelji imajo seveda zelo težko nalogo, ker se zavedajo, da morajo otrokom vero priljubiti, jih vzgojiti, da jim bodo verske vaje notranja življenjska potreba, ker drugače ostanejo vsi predpisi le predpisi, ki ustvarjajo, kakor pri ljudeh, samo grehe in grešnike. Novodobna cerkev nima več zunanje opore, kakršne je bila nekoč deležna. Ostala je navezana nase, na svojo brezmejno notranjo versko silo, porojeno v milosti, utrjeno v bojih ter poglobljeno v zmagah. »Tudi v cerkvi morajo biti kanoni in paragrafi, toda bolj zgrabljiva lepa božja služba. Disciplinarnost je nujno potrebna, toda očetovska ljubezen

veljstvo nad kitajsko narodno vojsko v svrhe modernega reformiranja.

Mednarodno meslo izven nevarnosti

London, 27. febr. Ž. Iz Šanghaja poročajo, da je japonsko poveljstvo dalo garancije predstavnikom velesil, da ne bodo izkrcavali čet v mednarodni koncesiji v Šanghaju. Pri tej priliki so mu predstavniki velesil predložili konkreten predlog, da se predmestje Ča Pej neutralizira in postavi pod kontrolo mednarodnega edinstva. Malo izgleda je, da bi Japonska ta predlog sprejela. Na drugi strani pa je gotovo, da bo pazila, da pri izkrcavanju svojih čet v Šanghaju ne bo kompromitirala mednarodne nevtralne cone.

Dunajska vremenska napoved: Mrzlo vreme bo trajalo dalje. Večinoma jasno.

Bivši kralj Alfonz pozivlja k ustaji

Madrid, 27. februarja. AA. Bivši španski kralj Alfonz in princ Karel Bu bonski Este sta izdala skupen proglas na španski narod. V tem proglasu pravi kralj Alfonz, da mora prestati z molkom, ker je v njegovi domovini zavladala anarhija. Dalje pravi kralj Alfonz, da se nikoli ni odrekel španskemu prestolu ne svojih pravic. Kralj Alfonz poziva Špance, naj se zberejo pod njegovo zastavo. Nato izjavlja kralj Alfonz, da sprejema odslej svojega strica Karla Burbonskega Este za člana kraljevske rodbine ter poziva vse Špance, ki so ostali zvesti monarhiji, da sestavijo začasno vlado in skličejo ustavotvorno skupščino.

Naposled pravi kralj Alfonz, da se ne bo

Zahvala poliskega poslanika

Belgrad, 27. febr. I. Poljski poslanik Schwarzburg-Günther se je pred dvema dnevoma vrnil iz Slovenije, kjer je izvršil svoj prog am, ki si ga je stavil, v polni meri. Vašemu dopisniku je izjavil, da se vrača navdušen iz Ljubljane, ki ga je sprejela z ljubeznijo, kakor se je ni nadejal. Ljubljana sama, nadalje njene kulturne institucije in sploh kultura njenega prebivalstva so ga popolnoma očarali. Vse mu je šlo na roko, tako da je uvidel, da mu sploh ni pot eba delati kako propagando za Poljsko med Slovenci. Ustanovila se je poljsko-jugoslovaška česnikarska zveza, uredil je vse potrebno za poljski paviljon na ljubljanskem velesejmu in poskrbel bo za častnega konzula. Vašega dopisnika prosi, naj sporoči »Slovenec« njegovo iskreno zahvalo za vso ljubeznivost in prijaznost, ki mu jo je izkazal, ko je na tako lep način pomagal pripraviti njegov obisk v Ljubljani in ga je ves čas njegovega bivanja v slovenski prestolnici spremljal z najljubeznivejšo pozornostjo. »Slovenec« mu je mnogo olajšal njegovo misljo, katero je tako uspešno dovršil. Preko »Slovenca« pa naj pozdravi tudi prijazne Slovence, ki so po svojih tradicijah tako sorodni poljskemu narodu in ki so mu dali toliko dokazov, da bočejo te kulturne vezi obdržati tudi v bodočnosti.

protivil ničemur, kar bo zahtevala prava in svobodna narodova volja.

Karel Bu bonski Este protestira v proglasu proti sedanji španski ustavi, o kateri pravi, da je v nasprotju z vsemi težnjami španskega naroda. Karel Burbonski Este nato pravi, da želi monarhijo, ki bi delala s parlamentom, ki bi stvarno predstavljal španski narod.

Na koncu poziva Karel Burbonski Este vse Špance, ki so navdahnjeni z dobro voljo, naj delajo za dosego prejšnje veličine svoje domovine.

Rusija potrebuje inozemske specialiste

Berlin, 27. febr. Na zadnjem zasedanju osrednjega odbora komunistične stranke, ki je bilo tajno, so poročali ljudski komisarji o svojem delovanju v preteklem letu. Glavni predmet razprave je bilo vprašanje o petletki. Komisarji so podali svoje mnenje o uspehu pravkar zaključene petletke in o načrtu za bodočo petletko, ki je že v teku. Poročevalec Ordshonokidze se je posebej bavil z vprašanjem inozemskih specialistov v industriji in z vprašanjem plač delavstva. Ugotovil je, da je izenačenje plač porazno vplivalo na produktivno moč posameznega delavca; delavec je zgubil smisel za odgovornost. Zato je treba uvesti sistem plačevanja po delu in sposobnosti posameznega delavca in čimprej povsem odpraviti sistem enakih plač. Proizvodnja je zelo trpela radi pomanjkanja specialistov-inženjerjev. Vlada mora gledati, da privabi v državo čimveč inozemskih specialistov. Inozemski specialisti, ki so sedaj nameščeni v Rusiji, so povečini Američani. Število inženjerjev in specializiranih inozemskih delavcev znaša okoli 10.000. Izmed teh je 650 nemških inženjerjev, 584 tehnikov in 2000 delavcev. V zadnjem času je dotok inozemskih tehnikov precej zastal, ker jih sovjeti nečejo plačevati več tako dobro, češ, naj se prilagodijo plač delovnim razmeram v Rusiji. Rusi se zavedajo, da je kriza v kapitalističnih državah tako huda, da bodo inženjerji in specializirani delavci prisiljeni iskati dela pri njih.

Nadzorstvo nad izvozom živine

Belgrad, 27. febr. AA. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine obvešča, da se je večeraj sestel strokovni odbor urada za nadzorstvo nad izvozom živine. Člane tega odbora je imenoval minister za trgovino in industrijo.

Treznost in naše gospodarstvo

Za treznost bi bil menda še vaša, kdor je pri zdravniški pameti. A en strah obhaja premožnega, ko sliši o akciji za treznost: Kaj bo z našim gospodarstvom, če se bo ta presneto treznost preveč razpasala? Kaj z našim vinom in vinogradi? Gospodje pri vladi pa se vprašujejo: Kje bomo vzeli denar za izdatke, ki jih zahteva država in banovina, ako pade konzum alkohola, od katerega imamo zdaj glavne prihodke?... Te skrbi tiščejo marsikoga, da se ne more ogrevati za treznostno akcijo.

Kaj pravimo na to?

Na te tiščeče skrbi bi se dalo odgovoriti s celo knjigo. Ni manj kot knjige bi bilo ureba, da se ta vprašanja dobro osvetlijo, da se ti pomisleki razpišejo in se pokaže, da so docela — prazni. Namesto knjige tukaj samo par misli in miseljavi! Prvič: Čudno, da teh par sto abstinentov, kolikor jih je na Slovenskem, napravljajo vinogradnikom in vinščakom takoj velike skrbi: Kaj bo, kaj bo, če ljudje ne bodo pili? Kam hočemo z vinom? Kaj bo z vinogradi?... A vino ima hujske nasprotnike, kakor je par sto ljudi, ki ga ne pijejo. Kdo more tajiti, da čim več se pije žganja in piva, tem manj se vina? Pa ste že čuli kdaj takega vinogradnika tožiti, da se pije toliko žganja in piva, da se zaradi tega vino toliko težje proda? Take tožbe ne slišite nikdar. Piti se torej sme vse, četudi to vinski kupčiji škoduje, samo ne piti se ne sme! Logika?... Pred vojno je bilo pri nas vse polno nemškega piva: Reininghaus, Puntigam, Götz itd. Cela skladišča so imela ta nemška podjetja na slovenskih tleh. Kdo se je pritožil nad tem, da tuje pivo izpodriva domače vino? Edino abstinentje so se pritožili — nemška vlada jim je dotični plakat konfiscirala — drug se nobeden ni pritožil. Naj se ne fabricira toliko žganja — ko se sadi lahko veliko koristneje porabi — naj se ne pije toliko tujega vina, posebno pa ne ponarejenega vina, — pa se bo pristni domači vinski pridelek vse lažje v denar spravil!

Drugič Gotovo je, da država in banovina hočeta in moreta imeti davke. In prav je, da se baš alkohol obdavčuje! Kdor hoče piti naj plača! Plača gostilničarju, plača s tem vinogradniku, plača tudi državi in banovini! Se bolj bi se moral alkohol obdavčiti!

Dobro! A če ljudje ne bodo pili?... Ne bojte se! Takih ljudi, ki si ga radi privoščijo, ne bo še zmanjkalo. — Pa vendar: če bi jih le zmanjkalo? Menite li, da potem ne bo davkov odkod vzeti? Da bo dežela bolj siromašna, ljudstvo davčno šibkejše? Kje pa so ljudje siromašnejši: tam kjer vino pridelavajo, ali tam, kjer ga ne? Vinska dežela — rečna dežela; trezna dežela — dežela blagostanja.

Znani nemški propagator treznosti, P. Elpidij, pripoveduje, da je svoje prvo delo pričel v neki

občini na Vestfalskem, ki je bila vsa vdana pijančevanju, gospodarsko propadla in posurovela. Valed njegovega truda se je spreobrnilo 50 pijancev, pretepi, ki so bili prej v navadi, so popolnoma prenehali, prej beraško revna občina je zdaj najimovitejša v celi okolici, prej zanemarjene in umazane hiše in otroci so zdaj smaznega in prijaznega lica, 12 fantov študira, ko prej od pamtveka ni bilo nobenega študenta iz te občine.

Če bodo pa ljudje imovitejši, bodo davčno močnejši; če se davki ne bodo dobili na eni, se bodo pa na drugi strani. Sprememba pa ne bo prišla čez noč, ampak polagoma, tako da se bodo država in posamezniki lahko počasi prilagodili novim razmeram. Treznostno gibanje nima namena nikomur škodovati, marveč vsem koristiti. In ta korist je brezdvomna!

Tretjič: Zgodba o pravkar omenjeni občini na Vestfalskem nam pa glasno govori, da bi bilo treba naše gospodarstvo, v kolikor se tite alkohola, revidirati. Ali se pri teh cenah, kakor so zdaj, izplača vinogradništvo v tem obsegu, kakor je zdaj? To je vprašanje, ki zahteva samo zase celo knjigo. S tem vprašanjem bi se morali temeljito pečati naši gospodarstveniki, posebno naši kmetijski veščaki. A zdi se, da tega vprašanja niti načeli niso, in kakor nas skušnjava uči, niti veselja ne kažejo, da bi ga načeli. Mnogi vidijo naše gospodarsko zveličanje le v tem, da se vinogradništvo pospešuje in da se vina veliko pije. Saj se ga bo še vedno dosti pilo; ni se treba bati! A če kaže toliko vina producirati, kakor se ga zdaj, to je vprašanje, ki bi ga morali poklicani krogi spriče sedanje vinske krize bolj resno in pretreca vzeti! Ali je kaj znano, da so leta 1930 iz Smederevega izvozili 500 vagonov namiznega grozja? Kar je v Smederevem mogoče, ali je na Slovenskem popolnoma nemogoče? Ali je znano, da smo v Jugoslaviji leta 1929 plačali inozemstvu za sadje 12 milijonov dinarjev? Ali je ta izdatek potreben? Ali je znano, da je pa na drugi strani »Stajerska sadarska zadruga« prvo leto svojega poslovanja izvozila 190 vagonov, drugo leto pa 360 vagonov sadja v vrednosti 12.500.000 Din? To so številke, ki nekaj povedo! Ki bi morale dati misliti tistim, katerih se tiče! In ne samo misliti, storiti bi bilo treba nekaj. In nekaj se mora storiti — po tem ali po drugem potu!

Toliko o tem za danes. Seveda bo treba o tem še mnogo pisati, predno se bodo pregnale megle, ki še ležijo v tem oziru po slovenski zemlji.

O vsaki stvari more pravilno soditi le ta, kdor jo pozna. O alkoholnem vprašanju pa sodi vsak, četudi ne razume o tem drugega kakor to, da je — vino dobro. Najprej študirati — potem govoriti! In ko to vprašanje preštudirate, potem ne bo treznost nič več tak bavav, kakor se zdaj zdi premožnim.

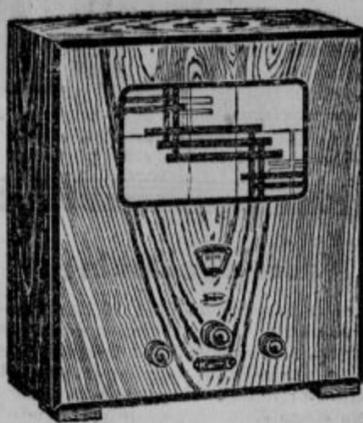
Dospel je novi aparat čudo moderne tehnike:

„RADIONE MIDGET DINAMIC“

V tem najnovšem delu slovite tovarne

Ing. Nik. Eltz. Wien

so uporabljena najnovjša izkustva radijske tehnike. Radione Midget Dinamic je kvaliteten aparat za sprejem inozemstva, v zvezi z dinamičnim zvočnikom Radione.

Cena Din 5360.-

„Radio Ljubljana“ Miklošičeva c. št. 5

Poročilo finančnega odbora

Kraljevska vlada in finančni odbor sta določila državni proračun za poslovno dobo 1932-3 na 11.271.000.000 Din. Proračun za sedanjo poslovno dobo pa je znašal 13.210.303.954 Din. Spriče tega je novi proračun znižan za 1.939.303.954 Din, če pa se upoštevajo krediti, ki so določeni v novem proračunu kot naknadni in izredni ter krediti za povečano anuitetno službo za amortizacijo državnih dolgov, tedaj je novi državni proračun znižan v še veliko večji meri, kakor je to v ostalem navedel tudi finančni minister v svojem ekspezoju. Novi državni proračun je sličen proračunu za poslovno dobo 1926-7. Če se primerjajo postavke proračuna z obremenitvijo vseh nacionalnih dohodkov, se da ugotoviti, da država obremenitev teh dohodkov ni nesorazmerna. Sicer pa po računu o bodočih državnih izdatkih ni mogoče sklepati, koliko bo v dolžnem času, ko se bodo proračunske postavke izvajale, obremenjen ves nacionalni dohodek. Nacionalnih dohodkov je leto za leto manj. Tudi zaradi tega je težavna primerjava med njimi in državnimi izdatki. Le odnos med izvršenimi izdatki na eni strani in ugotovljenimi narodnimi dohodki na drugi, predstavlja koeficient o obremenitvi nacionalnih dohodkov. Nacionalnih dohodkov pa končno ne obremenjujejo le državne finančne potrebe, marveč tudi potrebe samoupravnih teles banovin in občin, socialnih ustanov ter vodoplovnih prispevkov.

IZDATKI

v državnem proračunu se dele v dve skupini: 1. izdatki za upravo, ki znašajo 7.524.620.665 Din, in 2. izdatki za državna gospodarska podjetja, ki jih je skupaj 3.746.379.335 Din. Po tej razdelitvi so le upravni izdatki prava obremenitev nacionalnih dohodkov, če se odbijejo preveliki dohodki, ki jih dajejo državna gospodarska podjetja, so ti izdatki še manjši. Druga skupina izdatkov pa ni obremenjuje nacionalnih dohodkov. Ti izdatki se v pretežnem delu krijejo z dohodki podjetij samih. V tej drugi skupini so izdatki za monopol, ki se za 70 od 100 krijejo s fiskalnimi obremenitvami, izdatki za železnice, pošto, telegraf, telefon kakor tudi ostali, pa ne pomenijo nikakršne fiskalne obremenitve za državo. Transport po železnici, uporaba telefona itd. so dobrine, ki bi jih druga privatna podjetja nudila proti odgovarjajoči odškodnini. Prav tako vrši to službo sedaj država.

Cepprav izgleda, da je znižanje državnih izdatkov lahek in enostaven posel, je v resnici stvar toliko težja, ker je treba v čim bolj pravični meri skrbeti za različne interese in funkcije državne uprave in državnih obveznosti.

Po njihovem namenu je mogoče izdatke državne uprave in gospodarskih podjetij razdeliti takole: vrhovna državna uprava in državni dolгови: Din 1.707.974.972; pokojnine in invalidnine Din 873.158.786, ostala uprava, in sicer pravosodje, prosveta, znanja in notranja politika, javna dela, gospodarstvo, narodno zdravje, vojska in mornarica, trgovina in industrija itd.: 4.943.486.958 Din, skupaj 7.524.620.665 Din. Izdatki gospodarskih podjetij znašajo, kakor znano, 3.766.379.335 Din, skupni državni proračun torej 11.271.000.000 Din.

Pri proračunu ministrstva za vojsko in mornarico se je prihranilo 21.75 od sto v primeri z istim proračunom v preteklem letu, pri ostali državni upravi pa okrog 15 od sto. Vrhovna državna uprava pa je za odplačevanje državnih dolgov povečala svoj proračun za 21.72 od sto.

Po vrsti izdatkov, na katere je mogoče ločiti postavke v državnem proračunu, razlikujemo osebnostne in materialne.

V sodanem načrtu proračuna pa tudi v preteklih je bila vsota osebnih izdatkov, torej plač, doklad, osebnih in družinskih ena izmed največjih. Ako izključimo iz številke okoli 5 milijard dinarjev, kolikor znašajo osebni izdatki, zatem vsoto okoli 870 milijonov Din, določenih za pokojnine in invalidnine, ostane vsota 4300 milijonov Din, kolikor znašajo osebni izdatki v projektiranem proračunu. Pri vprašanju osebnih izdatkov je, kadar se govori o štednji in znižanju izdatkov, v prvi vrsti finančno vprašanje. Toda prav tako se ne more obiti niti socialni moment. Osebnih izdatki so bili zmanjšani predvsem na ta način, da so se osebni prejemki vseh posameznih uradnikov in uslužbencev znižali. K tej metodi je pristopilo veliko število držav, zlasti v preteklem letu, pa tudi v pričetku tekočega leta prisiljenih zaradi gospodarskih razmer. Prav tako smo morali tudi pri nas pristopiti k zmanjšanju osebnih izdatkov meseca septembra lani in efekt tega zmanjšanja je znašal 212 milijonov dinarjev. Glede na današnji gospodarski položaj in višino osebnih izdatkov se vsituje samo po sebi vprašanje novega znižanja, da bi se dosegli potrebni efektivni izdatki, ki imajo samo služiti namenu, da bi se olajšala bremena in da bi se vzpostavilo proračunsko ravnotežje. Znižanje prejemkov, ki ima stopiti v veljavo 1. aprila t. l., ima prineseti v državnih financah prihranek okoli 420 milijonov Din.

Stvarni izdatki so predvideni v skupni vsoti 6.400.000.000 Din in sicer za anuitetno službo približno 1.550.000.000 Din, za ostalo upravo, javna dela, kmetijstvo za 3.162.000.000 Din. V državnih gospodarskih podjetjih so stvarni izdatki razporejeni takole:

V upravi državnih monopolov okoli 600 milijonov Din. V ministrstvu za promet okoli 1545 milijonov Din, v ministrstvu za šume in rudnike 230 milijonov Din, v ministrstvu za socialno politiko 111 milijonov Din, ostala vsota 68 milijonov Din pa je razdeljena na ministrstva za prosveto, kmetijstvo ter trgovino in industrijo. Glede na to znašajo osebni izdatki državnih gospodarskih podjetij okoli 36 odst. skupne vsote proračuna, stvarni izdatki okoli 56 odst., invalidnine in pokojnine okoli 8 odst.

Dohodki

Dohodki v načrtu proračuna znašajo 11.271 milijonov Din ter se pričakujejo: od neposrednih davkov 1.591 milijonov, od posrednih davkov 3.185 milijonov, od monopolov 2.315.404.882 Din, od državnih gospodarskih podjetij 3.966.574.128 Din, od državnih dohodkov 163.120.990 Din, od izrednih dohodkov 50 milijonov Din, skupaj 11.271 milijonov Din. Predvidene dohodke je finančni odbor korrigiral glede na prihranke, ki so bili izvršeni z izdatki in zmanjšanje onih vrst dohodkov, pri katerih se pričakuje, da bodo v bodočem času nazadovali.

Dohodki so znašali v prvih devetih mesecih proračunskega leta 1930 31 9.900 milijonov Din. Medtem je bilo faktično vplačanih v teh devetih mesecih v letu 1931-32 samo 8.498 milj. Din. Državni dohodki so v preteklem letu nazadovali za 1.456 milj. Din, če se vpoštevata pri tem izpadek reparacij. Brez tega izpadeka reparacij so drž. dohodki nazadovali v preteklem letu za 10 odst. Ta odstotek nazadovanja državnih dohodkov je pri nas še vedno manjši kakor v ostalih državah. Ker se tiša predvidenih državnih dohodkov v splošnem je treba reči, da so danes razmere zelo izpremenljive in da se nahajajo pod vplivom raznih činiteljev in da so mnogi ti činitelji odvisni od slučajev, ki jih ni mogoče v naprej predvidevati, ker so mednarodna značaja ter vplivajo kot taki na naše finance.

Po podatkih, ki so na razpolago iz najbližje preteklosti in sedanjih dni, smo ugotovili skrbno vse številke dohodkov ter lahko domnevamo, da bodo bržkone ustvarjene z najskrbnejšim štedenjem in izvajanjem proračuna tako, da lahko upamo, da se bo v prihodnjem letu res vzdržalo proračunsko ravnotežje.

Delničarjem Narodne banke

Belgrad, 27. febr. AA. Delničarji, ki se žele udeležiti občnega zbora delničarjev Narodne banke, sklicanega za dan 6. marca t. l., morajo predložiti svoje delnice in druge listine najkasneje 5 dni pred občnim zborom, to je do včetega 29. februarja t. l. Poročilo Narodne banke o delu banke v letu 1931 je gotovo in je delničarjem na razpolago.

Izvoz tobaka na Poljsko

Belgrad, 27. febr. l. Na poljskem poslanstvu se vršijo že dva dni razgovori med poljskim poslanikom Schwarzburg-Güntherjem in predstavnikmi naše tobačne industrije ter monopolne uprave za določitev kontingenta našega tobaka, namenjenega za Poljsko, kakor je to napovedal že naš zunanji minister ob priliki svojega obiska v Varšavi. Uredile se bodo tekom teh pogajanj vse denarne zadeve kakor tudi končno sortiranje in transport našega tobaka. Ko bodo pogajanja končana, bo naša država zopet beležila lep uspeh v svoji zunanji trgovini.

Socialni demokrati za Hindenburga

Berlin, 27. febr. 1932. »Vorwärts« objavlja oklic socialnih demokratov za volitve državnega predsednika. V tem oklicu navajajo: »Hitler ali Hindenburg! To pomeni kaos in paniko v Nemčiji in vsej Evropi, skrajno postritev gospodarske krize in bedo brezposelnih! Največjo nevarnost krvavih spopadov v lastnem naodu in v inozemstvu! Uničenje vseh državnih svobod in ter tiskovnih, političnih, strokovnih in kulturnih organizacij! Se večjo izkoriščanje in možno suženstvo! Vsak glas, ki se bo oddal proti Hindenburgu, bo glas za Hitlerja! Vsak glas, ki se bo iztrgal komunistu Thälmanu in oddal Hindenburgu, bo udarec proti Hitlerju!

Clani narodne skupščine o proračunu

Belgrad, 27. febr. AA. Snodi je bila seja poslanskega kluba. Razpravljali so o proračunski debati, ki se bo otvorila v narodni skupščini v ponedeljek 29. t. m. Zatem se je razprava sukala v krogu vprašanja zakonskih načrtov o neposrednih davkih in o trošarinah. Ta dva načrta je finančni minister že predložil narodni skupščini, na današnji seji poslanskega kluba pa je poročal še o drugih zakonskih predlogih. Podal je tudi referat o razpravi, ki je bila v finančnem odboru o proračunskem načrtu za leto 1932-33. Razprava v klubu se ni zaključila. Nadaljevali jo bodo danes.

Oproščeni taks

Belgrad, 27. februarja. AA. Z odlokom finančnega ministra so oproščene plačila taks po takani tarifi na vseh prošnjah, ki jih predlože državnim oblastvom, izvzemši v vlogah v civilnih pravadh tele ustanove in društva: Dečji in materski dom kraljice Marije v Ljubljani, Dom sester sv. Teozije malega Jezusa za zapuščenico deca v Zagrebu in Gasilska zajednica savske banovine v Zagrebu.

Pravilnik o cenzuri filmov

Belgrad, 27. febr. AA. Prosvetni minister je izdal pravilnik o cenzuri filmov. Za široko javnost so zanimive sledeče določbe:

Napisi in teksti morajo biti tako izdelani, da nastopajo enkrat v cirilici, drugič v latinici, in sicer tako, da so napisi in teksti v enem dejanju napisani samo v enih črkah, v drugem dejanju pa v obeh črkah (v cirilici in latinici). Obe abecedi sta enakopravni in je treba paziti na to, da prideta izmenično na prvo mesto (če je v enem dejanju bila najprej cirilica, se mora drugo dejanje začeti s cirilico, in narobe).

Po tem pravilniku je potrebno posebno dovoljenje, če naj se film predvaja mladini izpod 18 let. Otroci izpod 6 let smejo prisostvovati samo tistim filmom, ki so namenjeni otrokom.

Za dovoljenje predvajanja filmov je treba predložiti prošnjo državni centrali v Belgradu. Dovoljenje cenzurne komisije ni potrebno za prosvetno-poučne, kulturno-vzgojne in umetniške filme, ki jih je kot take izbralo in odobrilo prosvetno ministrstvo v svrhu prosvetljenja prebivalstva in kot učni pripomoček v šolah, ne glede na to, kje se predvajajo.

Prav tako niso podvrženi cenzuri filmski tedniki in aktualnosti za narodno in prosvetno propagando, za propagando gospodarstva, turistične in narodnega zdravja, ki so izvršeni po naročilu kateregakoli ministrstva ali centralnega presbira.

Predvajanje kinematografskih filmov se ne dovoli, kadar pregled pokaže, da bi škodljivo delovali na нравnost in javno moralo, ali bi žalili plemenska ali verska čuvstva, ali bi neugodno vplivali na čuvstva in dušo volče, ali pa bi škodovali javnemu redu in varnosti ter kršili ugled naroda in države, posebno še v njenih odnosjih do tujih držav.

Prav tako se ne dovoli predvajanje filmov brez vsake etične in estetične vrednosti. Mladini pod 18 leti se ne sme dovoliti obisk predstav tistih filmov, ki bi škodljivo vplivali na njen moralni, duhovni ali zdravstveni razvoj ali pa bi pri njej preveč razdražili domišljijo.

Razprava proti Bilkoviču

Dunaj, 27. febr. AA. »Neue Freie Presse« poroča, da se bo pričela razprava proti medicinu Andriji Bilkoviču, ki je svoj čas ubil komunističnega agenta Semmelmana. 4. marca t. l.

Starostno zavarovanje delavstva

Belgrad, 27. febr. l. Danes so se začeli razgovori med predstavniki rudarske industrije v dravski banovini in med zastopniki rudarskega ministrstva glede končnovalne ureditve pokojninskega sklada za slučaj starosti. Predstavniki industrije so predlagali, da bi se ustvarila zakonska možnost, da se delavstvo priključi k pokojninskemu zavodu. Razgovori so pomembni, ker so se začeli na iniciativo nekaterih rudarskih podjetij, ki smatrajo, da v sedanjih gospodarskih konjunkturah ne morejo plačevati zakonito določenega odstotka od vsake tone za pokojninski sklad svojega delavstva, ter smatrajo za boljši izhod, če bi se delavstvo vpisalo v Pokojninski zavod. Delavski zastopniki še niso bili pozvani, a bodo takoj, čim bo rudarsko ministrstvo smatralo njihovo prisotnost za potrebno. Ni verjetno, da bi ministrstvo pristalo na predlagano iniciativo, ker bi sicer kontrola nad Pokojninskim zavodom prešla iz rok privatnih nameštencev, ki so ga ustanovili, v roke industrije, česar odgovorni krogi ne smatrajo za oportuno.

Osebnostne vesti

Belgrad, 27. febr. l. Z ukazom Nj. V. kralja so bili postavljeni: za vodnika zeniškega voda drinskega orožniškega polka orožniški kapetan II. razreda Ivan Lazar, za vodnika gjevgljanskega voda vardarskega orožniškega polka orožniški kapetan II. razreda Mirtič Vladimir, za vodnika drugega mariborskega voda dravskega orožniškega polka orožniški poročnik Knežević Svetozar, za vodnika ljutomerskega voda dravskega orožniškega polka orožniški poročnik Srečković Vladimir, za vodnika čakovskega voda savskega orožja, polka orožniški poročnik Čosić Spasoje, za vodnika senjskega voda savskega orožja, polka orožniški kapetan II. razreda Napotnik Andrej. Na službo v poveljstvo celjskega vojnega okrožja je poklican kot vršilec dolžnosti v konjari pehotni kapetan I. razreda Josip Stengl, na službo v poveljstvo bitolskega vojnega okrožja je premeščen pehotni poročnik Bogoljub Stanik. Za poročnika vojnega broda I. razreda so imenovani Levčičnik Karel, Zakarija Leo, Jeglič Oskar, za podporočnika korvete je imenovan Franc Valentičič, za upravitelja strojev so imenovani Cizmek Adolf, strojni poročnik. Župan Jože, kapetan I. razreda. Za sanitetnega poročnika je bil imenovan dr. Jože Kraje. — Z enitve je bila dovoljena inženjerskemu poročniku Božiču Alojziju z g.č. Rudolfovo, hčerko Rudolfa Horvatiča, trgovca v Verzeju.

Belgrad, 27. febr. l. Z naredbi prometnega ministra so bili premeščeni: Roškar Stanislav, prometni uradnik na postaji Grobelno, v postajo Maribor kol., Erker Ludvik, prometni uradnik na postaji St. Jurij, na postajo Grobelno, Zabukovšek Jože, prometni uradnik na postaji Bistrica, na postajo Rače-Fram in Fatur Franc, prometni uradnik na postaji Rajhenburg, na postajo Pesnica.

Belgrad, 27. febr. l. Sopraga G. Cirila Dimnika, ravnatelj kraljevih lovišč, je danes rodila sina. Mali in dete sta zdrava. Čestitamo!

Ljubljana, 27. febr. AA. Kr. banska uprava dravske banovine je prejela obvestilo notranjega ministrstva, naj se interesi iz dravske banovine ne obračajo na romunski konzulat v Zagrebu, marveč na romunski konzulat v Ljubljani, ki je pristojen za vse področje dravske banovine.

Ljubljana, 27. febr. AA. Ban dravske banovine g. dr. Drago Marušič v terek 1. marca ne bo sprejemal strank, ker bo službeno odsoten.

Ljubljana, 27. febr. AA. G. pomočnik bana dr. Pirkmajer do nadaljnjega ne bo sprejemal strank, ker je nalahno zbolel.

Slovensko dijaštvo za neokrnjeno slovensko univerzo

Ljubljana, 27. febr.

Današnja izredna skupščina Zveze slušateljev Aleksandrove univerze je bila lepa manifestacija slovenske mladine za neokrnjeno slovensko univerzo. Dostojno in akademskemu stanu primerno so slovenski akademiki danes poudarili svojo narodno zavest in se postavili na čelo slovenskega ljudstva v boju za najvišje ognjišče njegove kulture.

Ze pred 11 se je zapolnila zbornična dvorana na univerzi. Parter so zasedli delegatje ZSAU, galerije pa so bile nabito polne ostalega dijaštva. Poseben pomen je dala današnji manifestaciji tudi navzočnost rektorja g. dr. Alfreda Šerka in članov akademskega senata.

Skupščino je otvoril predsednik ZSAU g. Jože Vilfan, ki je v uvodu pozdravil rektorja in senat, delegate ter ostalo dijaštvo in nato izvajal:

>Težko in mučno mi je v prisotnosti prič preteklega boja za našo univerzo sklicevati se v pričetku svojega izvajanja na tradicijo, katero ima ta naša najvišja šola. Nočem niti segati v lokalno tradicijo, ki sega do jezuitskega kolegija in gre po »Ecole centrale« do l. 1848. Hočem začeti pri tem političnem letu, ko smo Slovenci prvič oblikovali svoj politični program. V istem letu smo postavili tudi svojo zahtevo po lastni univerzi. In istočasno pričena ona samo nam Slovincem lastna povezanost med političnim bojem za svobodo in bojem za popolno kulturno organizacijo. Naravno. Od veka je živel naš narod kot ranjen ptič na dlanj svojega duhovna, svojega pesnika in pisatelja, svojega znanstvenika. Malenkostni se morda zdijo danes boji naše politične preteklosti za posamezne osnovne in srednje šole. Vprav zahteva po univerzi pa je dala vsem tem bojem grandioznost, doslednost in vztrajnost. Leta 1918., obenem, ko smo postali državni narod, se je uresničil ta sen. Vsem, ki ljubimo Jugoslavijo, mora biti nedotakljivo to posvečenje našega osvobodjenja. Slovenska kulturna in politična tradicija se je na ta način preplela z idejo naše države. Ko se oziramo na kratak obstoj naše univerze, ni treba posebej podčrtavati potrdilo, katero je naša naša univerza za svoj obstoj v svojem kratkem delu. Da niti ne omenjam afirmacije, katero je našla v tem delu naša slovenska kultura. Prav tukaj je umestno spomniti se, da je naša univerza tudi

jugoslovanska univerza. Delavci na kulturnem in prosvetnem polju, ki so izšli Jugoslaviji z naše univerze, se ne morejo šteti med najslabše. Ob tej priliki se moram dotakniti tudi očitka hiperprodukcije. Ta ožitek je popolnoma neosnovan. Naj samo mimogrede posežem v obilico dokazov. Memorandum subotičke fakultete dokazuje, da manjka naši državi juristov. Svojo trditev opira na razne zakone, kateri so za važna mesta določali nekvalificirane nameščenice, ker bi drugače ta mesta ostala prazna. In za filozofe zadostuje, če pogledamo samo naše slovenske razmere. Če bi zgradili naše šolstvo, kakor zahtevajo postulat pedagogije, bi morali število profesorjev podvojiti. Manjkajo pa tudi duhovniki, tehniki, zdravniki. Končno se navaja tudi kriza za razlog ukinitve posameznih fakultet. Toda kriza se ne sme jemati v obzir, kadar gre za kulturo. Kultura raste iz dneva v dan, iz leta v leto, iz stoletja v stoletje. Ne prenese nobene prekinitve svoje kontinuitete. Bati se je samo krize zaupanja mladega naraščaja Jugoslavije, posebno pa naše univerze. Zahtevamo sigurnost, da bomo mogli svoje študije v miru končati. Kakor hitro ne bo te krize, bo izgubila zadnja senca dozdevne upravičenosti onih klevet, ki so v zadnjih dneh padle na študente naše univerze.

Nato je predsednik g. Vilfan predlagal sledečo brzojavko kralju Aleksandru: »Ljubljanska akademska mladina, zbrana zaradi vesti o okrnitvi na izredni seji glavne skupščine Zveze slušateljev Aleksandrove univerze, pošilja izraze vdanosti Vašemu Veličanstvu. Trdno veruje, da bo ljubljanska univerza ostala neokrnjena kot davni ideal vseh Slovencev, simbol osvobodjenja, središče slovenske kulture tu in onstran meja, vzgajališče generacije, ki naj prosvetno in gospodarsko dvigne Jugoslavijo. Zveza slušateljev Aleksandrove univerze.

Brzojavko je skupščina sprejela s ploskanjem. Nato je predsednik prečital resolucijo.

Resolucijo je skupščina sprejela z burnim odobravanjem in ploskanjem. G. Vilfan je še predlagal, naj se kulturna društva naše univerze izjavijo solidarna z resolucijo v dodatni izjavi, nakar se je zahvalil rektorju in akademskemu senatu ter vsemu dijaštvu za udeležbo ter zaključil skupščino. Dijaštvo se je mirno razšlo. Resolucijo bo poslala ZSAU ministrskemu svetu, predsedniku vlade, prosvetnemu ministrstvu, senatu in parlamentu.

Kako naj vzgaja slovenski sport

Dolgoletno kulturno delo med slovenskim narodom je obrodilo sadove: besopisje se je vikorenilo v vseh krajih, do zadnje zakotne vasi, Mohorjeve knjige so čitane v vsaki hiši in skoraj v vsaki hiši in skoraj v vsaki fari nalešči na prosvetno ali zadružno ustanovo. Naš človek ima solidno ljudskošolsko izobrazbo in je več ali manj podkovan v političnih, gospodarskih in kulturnih vprašanjih vobče. To so dejstva, ki postavljajo Slovence na odlično mesto med kulturnimi narodi; drugo vprašanje pa je, ali je dolgoletno kulturno delo zagrabilo našega človeka tako močno in tako vsestransko, da bi ga preobrazilo v jedru, v značaju, v fundamentu njegove nature? Ali se je dvignila moč in samozavest posameznika in naroda kot celote?

Ob tem vprašanju je treba ugotoviti nekatera dejstva: da smo Slovenci najhujši ... ne baš bogat, brez slavne zgodovine. V evropski vasi predstavljamo skromno domačijo med gospodarji in veleposelniki. Tak je naš položaj po usodi — in če ga hočemo izpremeniti, moramo to doseči le z voljo in z vestnim, vztrajnim delom. Gorenja dejstva, združena s slovansko sentimentalnostjo so vzrok, da se čuti naš človek napram tujcu manj vrednega, da se prilagodi vsemu in vsakomur in če tudi na svojo škodo, — da je ponižen, boječ, neodporen. Uči se tujih jezikov in mu na misel ne pride, da bi se moral tujec, ki uživa naš kruh, učiti našega jezika (K. T. v Sportnem Listu). Samo par primerov: pred kratkim sem slišal na ljubljanski pošti Nemca, ki se je nadulo kregal nad uradnico, ker mu ni mogla takoj postreči. Seveda mu je nemško in pouzno odgovarjala... Kakšni pa smo mi, ko pridemo čez mejo, ali smo še Slovenci? N. pr. na Koroskem ali na Primorskem! Ko sem pred leti pri Gospe Sveti slovensko nagovoril gostilničarja, so me rojaki iz Ljubljane posvarili »ne izjavljaj!« — Prijatelj v Berlinu sta se pripravljala na potovanje v Jugoslavijo in sem jima pomagal pri učenju slovenskega in srbohrvatskega jezika. Na potovanju skozi Ljubljano sta hotela preizkusiti svojo »jugoslovanščino«, toda nemože! Spoznali so ju, da sta Nemca in vsakdo je govoril iz njima — nemški... Nasprotno se mi je dogodilo v Gorici, ko sem v kupeju pomagal dvema starejšima danama prelagati kovčege. »Grazie, sta se mi zahvalili in »proxim« je bil moj odgovor. Ob tej besedi se jima je obraz razjasnil »o saj ste tudi Slovenci!«

Pogosto se jezimo nad južnimi brati, da se ne navadijo slovenski govoriti. Ali jim damo dovolj prilike? Ali nismo Slovenci tisti, ki se začenemo hrvatski truditi, če je le en Hrvat v družbi in če ga še tako ušesa boljše od naših jezikovnih napakah. Ko sem nekdo prijatelju Hrvat v Ljubljani očitil, da se ne mara naučiti slovensčine, mi je odgovoril, da mu je zelo žal, da pa je to skoraj nemogoče, ker nikdo ne govori z njim prave slovensčine. Taka prilagodljivost škoduje Slovincem in škoduje tudi, Jugoslovanstvu, ker ne nudimo Srbohrvatom one prilike za priučenje našega jezika, kakršno nam nudijo oni.

Ko ugotovljamo svoje napake, ne smemo prezreti boječnosti in strahopetnosti. Slovenci nismo pogumni — in če nedeljo za nedeljo poje nož svojo krvavo pesem, ni v tem niti senca poguma temveč dokaj nebrzdaniosti i nalkoholnega suženjstva. V pijanosti se ni dogodil še noben južni čin! Kje je bila naša korajža pred leti, ko je mala četa fanatikov in prepečenih razbila zborovanje stoterih mož poštenjakov, gospodarjev in kmečkih fantov, na katerem je govoril eden najzaslužnejših Slovencev in Jugoslovanov, dr. Korosec! — Podobnih primerov najdemo celo vrsto iz avstrijskih časov, pa tudi iz današnjih, če n. pr. primerjamo zadržanje mariborskih in celjskih Nemcev s tišino koroskih Slovencev.

Slovenci smo vereni, ki spoštujemo religijo in navade očetov. Ko pa poslušaj v gostilni ali na vlaklu kvante in bogokletnosti, ki žalijo čut poštenjaka, nimaš poguma, da bi udaril; ta ali oni se celo prisiljeno smeje, ko poslušas neslanosti...

Ko so otvarjali občeokristen dom, je bila v veliki dvorani blagoslovitev, cerkven nagovor in mša. In so se naše osebe, ki so v času daritve v isti sobi sedele pri mizi, slastno jedle in požirale čaj, ni pa se našel mož, ki bi jih ven vrgel.

Ni mi na tem, da bi kazal na senčne strani našega značaja, le eno sem hotel podčrtati: poleg izobrazbe je Slovincem potrebna zlasti vzgoja in

sicer vzgoja s posebnim ozirom na gorenje napake. Izbrisati bo treba sledove hlapčevstva in v osebnosti posameznika mora priti moč samozavesti, poguma in volje. Vzgojnih sredstev, ki so nam na razpolago je veliko in tudi sport je eno med njimi. Sport, ki ustvari človeka zdravega in fizično močnega, sport, čigar cilj je izboljšanje rase, sport, ki zgrabi človeka kot psihofizično bitje, ki izpremeni mevo v moča, ki nudi mrkemu razvedrila, žalostnemu veselja, slabotnemu moči. Slovincem je potrebna sportna vzgoja, v kateri se bo mladina utrdila, v kateri bodo morali mladci skozi nevarnosti, da bodo postali pogumni fantje. Sport, ki bo vzgojil dekleta v krepke žene, ki bodo rodile spartansko zdrave otroke.

Naš namen niso rekordi, temveč popularizacija sporta. Ko bodo gojili telesne vaje pri nas stotisoč, tedaj bomo imeli tudi pomembnejše rekorderje, ki bodo kakor pušelj na klobuku — klobuk pa bo vedno več vreden od pušelja... Ni naš namen, da bi v tekmah dosegli Nemce ali Angleže. Nikdar jih ne bomo, kakor tudi ne v gospodarstvu ali v umetnosti, zakaj čim večji je narod, temveč je talentov. Pač pa stremimo za zakoni, ki jih imajo v drugih državah: da mora vsaka občina dograditi dovolj sportnih prostorov, da bo mladina v zadnji gorski vasi deležna telesne vzgoje.

Vse to najprej radi zdravja, ki ni le fizična vrednota, temveč tudi etična. Tako piše Sv. Ignacij Loyolski: »Ena unča (28 gr) svetosti z izredno dobrim zdravjem zaleže za rešitev duš več nego izredna svetost združena z unčo zdravja.«

Zdravje je sedež močne osebnosti, je vir blagostanja in veselja do življenja, zdravje je vir psihofizičnih moči. Sport, ki ga gojimo po pameti, napravi človeka zdravega in odpornega proti boleznim, zato vidimo v njem tudi profilaktično sredstvo. Če bi vsi Slovenci sport gojili, bi mahoma padel odstotek alkoholikov in jetičnih, v bolnišnični čak bi bilo dovolj prostora. Tako enostavna resnica, vendar se bo še stokrat menjala pomlad in jesen, predno bodo vsi krogi to uvideli.

Ni vseeno, katere telesne vaje goji mladina: redovne, proste in orodne vaje nimajo onih vzgojnih vplivov, ki so našemu ljudstvu potrebni. Zato forsiramo trdo sportno vzgojo. V borbenih igrah naj se krepi in meri mladina, da ne bo boječa, bledeča in mehkužna. Pogosto naj tekmuje: v tekmah se uči spoznavati svoje sposobnosti in nedostatke, v tekmah se razvija stremeljenju po zmagi in v tem stremeljenju se krepi volja, združena s čednostjo nezaprane vztrajnosti. Sport vzgoja k pogumu, kajpak pogumen je oni, ki zaupa v svoje preizkušene moči. In kje imamo več prilike razviti in preizkusiti psihofizične sile, nego v borbenih igrah, v smuku in slalomu, v alpinistiki ali v drznih skokih. Kdor je bil v vojni in se je tam navadil prenašati napore in premagovati nevarnosti, ta se vrnil kot sportno vzgojen mož, ki zavzema v družbi vse drugačen položaj od onih, ki so kot nesposobni ostali doma. Saj pravijo, da ne postane močan, kdor se ne bori. Kdor se ne verjame, naj pogleda smučarje in alpiniste, plavalce ali lahkoatlete in uvidel bo, da jim je vtisnil spout one spartanske lastnosti, ki jih v značaju slovenskega človeka pogrešamo.

Alli ne vodi vse to k surovosti? Le en odgovor: kdaj ste že videli, da je krepak lahkoatlet, smučar, alpinist ali plavalec, ki se ne boji treh drugih, storil komu nasilje pesti? Surov je slabši v užaljenem čutu manjvrednosti, ne pa močan človek. In če ste doživeli neljube scene pri nogometu, ni to stvar sporta in tudi ne sportnikov, temveč klubske zagrizenosti in nesportne publike. Ne bojte se sportne vzgoje! Zgodovina grških plemen vam je jamstvo, da je sport le veja na drevesu kulture.

To naj bi bil slovenski sportni program: krepiti in oblikovati človeka, vzgajati osebnosti. Da bo rasel krepak in zaveden rod na zemlji, ki nam je najdražja. Drago Ulaga.

Potres v Litiji

Litija, 26. febr.

V četrtek zvečer ob 10.22 nas je obiskal močan potresni sunek ki ga je bilo čuti posebno onim, ki so bili budni v posteljah in pri radioaparatih. — Trajal je par sekund, dobro strezel in konec je bilo strahu, šipe so dobro zašklepetale.

Po dnevi: lepa vkljub dežju in neurju zvečer: lepa pri čaju in plesu.

Raznoterosti prinaša ta letni čas: slabo vreme . . . lepe zabave. Ali bodite kjerkoli — zunaj ali notri — vedno boste lepa ako uporabljate Elida Creme de chaque heure. Elida Creme de chaque heure obda kožo z zaščitno tenčico, jo ohrani mehko, nežno in lepo ter jo varuje pred vetrom in neurjem.

ELIDA CREME DE CHAQUE HEURE

Senzacionalna sodba v zadevi Strojnih tovarn

Višje sodišče je razveljavilo Florjančičevo obsodbo

Ljubljana, 27. febr.

>Slovenec« je obširno poročal o kazenski zadevi, v kateri je trajala razprava devet dni. Znano je, da je bil proces proti Strikerbergerju in Govekarju preložen, in se je nadaljeval samo proti Florjančiču. Proti temu je med razpravo ponovno protestiral njegov zagovornik dr. Oblak. Ker sodnik ni hotel ugoditi temu protestu, je dr. Oblak celo sodnika odklonil, češ, da se krši zakon, in da je višja instanca ob priliki ugovora proti obtožnici odločila, da morajo ostati vse tri zadeve združene. Florjančič je bil obsodjen na 14 mesecev ječe in je dr. Oblak napravil proti tej sodbi priziv na višje deželno kot apelacijsko sodišče v Ljubljani.

Priziv je imel uspeh, ker je to sodišče zdej sodbo proti Florjančiču razveljavilo. Tudi višje sodišče smatra, da za zanesljivo sodbe proti Florjančiču ni zadostne podlage, dokler ne pokaže skupns razprava, ali morda ni izključeno, da je potrdila, ki so Florjančiču zmanjkala, vzel kdo drugi, ki je imel interes, da ga pripravi ob dokaz njegove nekrivde. Vršila se bo torej ponovno velika kazenska pravda pred drugim sodnikom, ki bo moral še enkrat izvesti vse dokaze.

Izključeno pa ni, da ponovna preiskava prinese na dan take okoliščnosti, da se postopanje proti enemu ali drugemu sploh ustavi. Vsekakor se nam obeta nova senzacija.

Gregorčičeva proslava v Splitu

Split.

Splitska agilna C. M. podružnica je priredila v spomin 25 letnice smrti goriškega slavika dne 21. t. m. Gregorčičev večer, ki je privabil polno dvorano občinstva, med katerim smo opazili zlasti bana g. dr. Tartaglia in župana g. dr. Račića, poleg mnogih drugih odličnikov. Seveda je bila prevsem spleška slovenska kolonija dobro zastopana, ki je s posebnimi čustvi sledila programu. Po uvodni besedi predsednika ing. Goriupa sta naša rojaka, člana primorskega gledališča, ga. Pregare in g. Rakusa s toplim občutkom recitala »V pepelnici noč in »Soča«. G. dr. Brajca pa je v predavanju s skriptičnimi slikami povedel poslušalce v domovino Gregorčiča in lepo orisal literarni in duhovni

lik soškega pesnika. Z dvema Gregorčičevima se je predstavila tudi ga. Čížek-Nazor ob spremljevanju višjega voj. kapelnika g. I. Čížeka, g. Missia pa je ob spremljevanju komponista prof. Hatze-ja dovršeno zapel »Človeka nikar«. Znani pesnik R. Katalinić-Jareto je spenjal za Gregorčičev večer pesem »Zemlja naših sanjar, ki jo je lepo povedala mala Božena Brajca. Prav posebno pa se je pod vodstvom g. Seršena postavil društveni zbor, ki je, kljub kratkemu obstoju, s pesmima »Pogled v nedolžno okrog in Eno devo le bom ljubil dokazal lepe zmožnosti in presenetljiv razvoj. Tako je izzvenel skladno večer, ki je bil obenem priznanje in zadosten aplislim Slovincem za njihovo narodno in kulturno delo.

Nevaren stekel pes

Litija, 26. febr.

V priznajo vasico Potok pod Vlačmi se je te dni pripetel erednje velik, rjavo pisan pes, ki je obgrzel 3 pse, 3 letnega sinčka posestnika Jakoba Ocepka, ter pri drugem posestniku vola. Nesreča se je dogodila ravno v trenutku, ko je oče Ocepka čakal pred hišo sinček, da gresta v ljubljansko bolnišnico obiskat mater, ki se nahaja že 2 mececa v bolnišnici radi zastrupljenja roke, katero si je rnila pri cepanju tresk. Domačini so steklega psa pobili, nakar je okrajni konjač Selan postrelil pse, kateri so bili obgrizeni.

Glavo steklega psa so poslali v Ljubljano, kjer je bila ugotovljena pasja steklina. 3 letnega otroka so odpremilj v Pasterjev zavod. Nad vsem litijskim okrajem pa je razglašen strogi pasji konumac. Pse bo treba voditi na vrvice in imeti bodo morali pasje torbe. Od kod se je ta pes pripetel v naše kraje, se ni moglo dognati, ker ni imel nobene znamke na sebi. Pred par tedaj pa se je že klatil po občini Krenčice in Trebeljevo drug stekel pes, baje iz višnjegorskega okraja, ki je ugrizel tudi par psov, nato pa izgubil menda v ljubljansko okolico.

Smodnik v štedilniku

Št. Jernej, 26. febr.

Nekdo je bil osumljen, da nepravilno strelja divjačino. Pričakoval je preiskave. Da odvrne vsak sum je skril ves smodnik v štedilnik. — Odšel je v gozd, a ženi je pozabil povedati, kam je spravil nevarno snov.

Kmalu po moževem odhodu je žena zakurila v štedilniku in obenem — nevede — zažgala tudi — smodnik. — Sledil je grozen pok in že se je štedilnik razletel in razrušil v kup kamenja in pepela. Zvedeli so orožniki in sledila je milostna kazen 25 Din. — Malo, a že to je bil zadnji in edini denar pri revni hiši!

Drvarji se vesele

Ruše, 26. febr.

Mareškemu je sneg s svojo zimo napravil skrbi, ker je mraz pač treba odganjati s kurivom. A če ga ni, kje ga vzeti. Naši drvarji pa, ki so bili brezposelni radi premalo snega, so se sedaj razveselili, kajti s snegom so dobili delo, namreč spravljanje drv s planine. Saj so vsi, ki so imeli pripravljena drva na planini, komaj čakali ugodne prilike, da jih s sankami dajo spraviti v dolino. Drugače je to namreč sploh nemogoče. In tako so prišli do kruha brezposelni drvarji.

Oh, kako vam to veselo drvi s polnimi sankami drv v dolino! Je sicer nevarno, a kaj to izkušenemu drvarju, samo da dobi svojih 25 Din od metra drv, ki ga spravi v dolino.

'Slovenec' pred 50 leti

V četrtek, 24. februarja 1882

Oklje: Slovincem narodu! Ni ga zlepo naroda, ki bi živel v tako neugodnih okoliščinah, ko narod naš... In vendar v tem vrednem boju narod naš ni omagal in tudi omagal ne bode. Porok za to nam je okoliščina, da se vrste narodnih naših boriteljev od leta do leta množijo, in da si naša narodna ideja pridobiva vedno več tal. Dasi se z ozirom na to moremo nekako položajno ozirati v prihodnost, vendar je dolžnost naša skrbeti za to, da se vzbudi in utrdi pri nas še dalje več narodnega ponosa. To pa se more doseči s tem, da se v našem središču — v beli Ljubljani — ustanovi zavod, iz katerega bi se sveže narodno življenje razširjalo po vseh krajih mile naše domovine. In v ta namen smo podpisani ustanovili društvo »Narodni dom« ter si postavili za nalog sezidati in vzdrževati poslopje, v katerem bi imela vsa narodna društva ljubljanska stalno in dostojno bivaličke. Poslopje to preiti ima v nekoliko letih v lastnino »Slovenske Matice«, ostane torej lastnina vsega slovenskega naroda. (Podpisan je upravni odbor društva »Narodni dom«, kateremu je predsedoval odvetnik dr. Alfonz Mosche.)

Politični pregled: Evropa je v skrbeh, da ne bi se vnela velika vojska. General Skobelev govori javno o rusko-francoski zvezi. Eni se boje, da je car istih misli, in v tem slučaju je položaj jako resen.

Domače novice: Pustni torek je bil v Ljubljani precej živahen. Po vsej ulicah so hodili našemani ljudje. Priznati se mora, da so se maskare še precej solidno obnašale, ni bilo dosti pijanih in tudi nič aretiranih.

V soboto, 25. februarja

Iz govora poslanca Fandertika (Čeha): V Avstriji živi mnogo narodov in ideja narodnosti zamogla bi Avstriji nevarna postati, če se ne bo pametno vladalo. Treba je spoštovati zgodovinske in narodne pravice, da bodo vsi narodi v Avstriji našli svojo obrambo. Če se govori o panslavizmu, da je savažnik Avstrije, moram tu navesti izrek nemškega maža, g. poslanca Greuterja, da je slovanstvo Avstriji le potem nevarno, ako bi se v državi zaliralo.

Politični pregled: Iz bojišča na jugu ni nič posebnega poročati. Pač se tu-patam vdarijo, pa odločitnih podatkov še ni bilo. — »Političari se iz Petrograda piše, da je vse laž, kar nemški listi pravijo, češ, da Rusija k vojski sili. Nasprotno pa vsi ruski listi brez izjeme poročajo, da se morajo bosanske zadeve na kakem nočem kongresu poravnati. To pa je res, da Bismark snuje neko nemško-turško zvezo.

Lovci, ki zgreše

Litijaki lovci so se spravili nad divjega prešiča. To mrcino so namreč v »Pasjeku« pod Polšnikom lovci »leč obstreljevali, zadeli ga pa niso... Divjih prešičev je v naši okolici več ter bi bilo le želeli, da bi naši lovci bili bolj »gvižnik« pri streljanju...

Ljubljana

Kaj bo danes

Drama: »Nekdo«. Izven. Znižane cene.
 Opera: ob 15: »Trije mušketirji«. Znižane cene.
 Ob 20: »Sevilski brivci«. Znižane cene.
 Delavska zbornica: Zaključna treznočna akademija ob 20.
 Rokodelski dom: »Najdena hči«. Ob 17.
 Ljudski kino Vič-GHnee: ob 15.30, 18 in 20.30 vefilm v devetih delih »Zlatoc«. Mladinska predstava odpade.
 Kino Kodeljevo: ob 8.30 »Dirka za velikim diamantom« (Tom Mix). Ob 17.30 in 20 »Valček ljubezni«.

KAJ BO JUTRI?

Drama: »Vzrok«. Red C.
 Opera: Zaprt.
 Kino Kodeljevo: ob 20 »Valček ljubezni«.
 Nočno lekarniško službo imajo lekarnar: Mr. Leustek, Resljeva c. 1; Mr. Bohinec ded., Rimska cesta 25; dr. Stanko Kmet, Dunajska c. 21 (Sv. Krištof).

○ Gledališka predstava v Rokodelskem domu. Danes vprizori Podporno društvo za služkinje na odru Rokodelskega doma zelo lepo igro »Najdena hči«. Poleg tega je še na sporedu nekaj pesmic, ki jih bo proizvajal pevski zbor služkinj. Prepričani smo, da bo cenj. občinstvo zasedlo dvorano do zadnjega kotička in s tem dalo priznanje našim služkinjam za njihovo požrtvovalno delovanje v društvu. Vstopnice lahko dobite danes od 10 do 12 dopoldne v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12. Pričetek predstave točno ob 5 popoldne. Vsi prav iskreno vabljeno!

○ Šentpeterska prosvetno društvo obvešča svoje člane, da bo v ponedeljek zvečer ob 8 imel predavanje gospod vikar Alojzij Košmerlj o cerkveni zgodovini. Predavanje bodo pojasnjevale skioptične slike. Vstop prost.

○ Vsi člani Podpornege in posmrtnega društva žel. uslužbenecv in vpokojencev so vabljeno, da se zanesljivo udeležijo občnega zbora dne 6. marca t. l. ob 8 zjutraj v veliki dvorani Okrožnega urada. Miklošičeva cesta 20. Predlagati se bodo zelo važni predlogi, predvsem za povzicanje posmrtnine. — Člani Podpornege in posmrtnega društva.

○ Duševni delavci imajo svoj občni zbor jutri, v ponedeljek 29. t. m. ob 17 v Slov. Matici, Kongresni trg 7-L. Z ozirom na važnost poročila o bruseljskem mednarodnem kongresu duševnih delavcev prosil odbor za sigurno udeležbo.

KINO KODELJEVO

— telefon 3962 —

danes ob pol 4

»DIRKA ZA VELIKIM DIAMANTOM« (Tom Mix);

ob pol 6 in 8 in jutri ob 8

»VALČEK LJUBEZNI«

(Willy Fritsch in Lilian Harvey).

○ Koncert Učitelj. pevskega zbora dravske banovine bo v Ljubljani dne 7. marca ob 20 v veliki dvorani Uniona. UPZ nastopi s svojim celotnim mešanim zborom, ki šteje okrog 80 članov, par točk pa je poverjenih tudi izvrstnemu učiteljskemu ženskem zboru. Zbor dirigira zborov ustavnovitelj g. Srečko Kumar, ki nam z zborom vred jamči za umetniški užitek koncerta. Program je izredno interesanten, poleg nekaterih Adamičevih ženskih zborov obsega dela srbske literature, ki se pri nas prvič javno izvajajo. Vstopnice se dobe v Matici knjigarni od ponedeljka dalje.

○ Predavanje v Rokodelskem domu. O Kristusovem trpljenju v umetnosti bo predavanje v sredo 2. marca ob 8 zvečer v dvorani Rokodelskega doma. Predavanje bodo pojasnjevale mnogostežne skioptične slike.

○ Lu karski odsek »Československé Obce v Ljubljani priredi danes ob 16 v Narodnem domu trodejanjsko »Hudiči na gradcu«. Gostje dobrod. šli.

○ Velikodušen dar. Za ubogo družino je darovala gospa dr. Gajeva 100 Din. Prav iskrena hvala!

○ Samoumor družinskega očeta. Včeraj zjutraj si je vzel prostovoljno življenje 45letni monter Strojnih tovarn in livarn Franc Uлага, stanujoč

na Dunajski cesti 35. Uлага je prišel predinočnim domov in poznalo se mu je, da je nekoliko pil. Najbrže je tudi že poprej sklenil, da si prostovoljno vzame življenje. Ženi je zagrozil, da se bo dal ločiti, nakar mu je žena mirno odgovorila, naj tako govorjenje odloži do prihodnjega dne. Nato sta zapala oba. Ob pol 5 zjutraj pa se je v spalnici nenkrat razlegel revolverski strel. Žena je planila kvisku, pogledala na moža, ki pa je bil že mrtev. Z revolverjem se je ustrelil v desno senco. Venka pomoč je bila že prepozna. Malo kasneje je prišla v stanovanje policijska komisija zdravniška dr. Avramoviča in dežurnega uradnika Hauptmanna. Komisija je ugotovila, da se je Uлага ustrelil s preprostim t. zv. »Trommel« revolverjem. Na odredbo komisije je bilo truplo prepeljano v mrtvašnico. Vzrok samoumora so bile neugodne družinske razmere. Poleg žene zapušta Uлага še 16letnega sina.

○ Zopet vlom ob belem dnevu. Zadnje čase je odsedelo več drznih tatov svoje zaporne kazni. Le malo teh pa se jih je poboljšalo, med tem ko vsi ostali nadaljujejo svoje zločinsko početje. Policija je prepričana, da je med temi tudi marljivi vlomilec — morda jih je celo več ali cela vlomilska tolpa — ki zadnje čase upirarja toliko predrznih vlomov, ponoči ali pa med opoldanskim odmorom, v manjše lokale. Včeraj med opoldanskim odmorom je zopet nekdo vlomil v mesarjijo Jožeta Hudnika na Žabičku 6. Vlomilec je odprl

2333
Pomladne novosti
 za dame in gospode
 nudi
Drago Gorup & Co.
 Ljubljana
 Miklošičeva cesta št. 16 I.

mesnico z vitrihom in odnesel iz ročne blagajne več sto dinarjev. Opozarjamo trgovce, naj bodo previdni in naj med opoldanskim odmorom ali pa ponoči nikar ne puščajo denarja v lokalih. To je še najboljšo sredstvo, da se taki vlomil preprečijo.

○ Kolesar povozil starševa. V Staničevi ulici je včeraj zjutraj neki neprevidni — ali bolje rečeno brezobzirni — kolesar povozil 81letnega Franca Bužana, mizarskega pomočnika pri Ivanu Matjanu in stanujočega v Hranilniški ulici 4. Starček je dobil hude poškodbe na glavi, tako da ga je moral reševalni avlo prepeljati v bolnišnico.

○ Kemično čisti obleke šimenc, Kolodvorska ulica št. 8.

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20

Nedelja, 28. februarja ob 20: NEKDO. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek 29. februarja: VZROK. Red C.

OPERA

Začetek ob 20

Nedelja, 28. februarja ob 15: TRIJE MUSKETIRJI. Izven. Znižane cene. — Ob 20: SEVILJSKI BRIVEC. Gostuje Josip Križar, izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 29. februarja: Zaprt.

Da se prepreči širjenje neonožvanih govoril, izvaja o podpisane uravde, da v njihova vina točijo v Ljubljani edino le v

Automat buffetu
„DAJ-DAM“
 na Aleksandrovi c. 4, palača »Viktorijac
 Telefon 2303

Prihodarstveni urad grofa Herbersteina v Ptuju — Upravništvo knezoškofskih posestev v Btnavi pri Mariboru — Upravništvo posestev grofa Merana na Janeževem vrhu Pekre pri Lj. u-u — Oskrbnišvo posestev knaza Wndisehgräza v Konieuh.

tukaj na vajah ter so se odzvali vabitu prirediteljev... V trgu je vse zamrlo, samo varhi in krčmarji so ostali doma. V vrtu pod cerkvijo pa se je postavila trojica orožnikov, da vzdrži po naši red in mir, kajti ljudstva se je nabralo zelo mnogo.

Pred cerkvijo sem počakal, da so se oglasili zvonovi z zahvalno pesnjico. Orgle so veličastno donele, pevec so dajali Bogu čast in hvalo. Ljudje so se začeli razhajati. Pri stranskih vratih so se nabirali povabljeni. Srbski častniki v slavnostnih krojih so se blesteli med ostalim uradništvom in gosti. Ljudje so se jim spoštljivo odmikali, posebno jim je ugajal zagoreli general, ki se je s svojim priljudnim obnašanjem približal vsakomur. Z njim je šel škofov zastopnik v rdečem baretu. Vsa ta družba se je začela vrstiti po širokem stopnišču, ki se je belilo v sončni pripeki. Narod se je gnetel ob pokopališkem zidu, kmetje v praznih suknjičih, radovedne ženske, otroci...

Slovesno razpoloženje je bilo na višku. V rebrbi so nabijali možnarje, gromki poki so pretresali ozračje, zvonjenje je neprestano donelo in glušilo. Vos trg je bil oblit z jarko sončno lučjo, ostrejša so se kopala v zlatih poljkih, orehi in kostanjih so se nalabno priklanjali in vabili v prijetno senco. Trg je ponižno čakal, da sprejme goste in znanec pod gostoljubno streho. Zdelo se mi je, da je nad ostrejši razlit srebrnat blesek, malo meglice, malo prijetnega nemira... Vsa dolina pred menoj je bila podobna dragoceni kupci, v kateri se nabira kristalna rosa. Vse se je prelivalo in blestel! Toda v to kupo je nenadoma kanil črn curek nečesa nočnega in ostudnega, kar je skialilo lepoto tega koščka zemlje.

Iz bližnje krčme je nenadoma udarila kletev in pasokal Steklo v večnih vratih je zavnelo, začulo se je loputanje in lomastenje. Sredi ceste se je našel šestoro fantov, ki so se začeli dvije ruvati in pretepavati. Bili so zelo vinjeni, njihovi koraki so bili negotovi, med svaženjem so se močno upotekavali. Stari so bili komaj osemnajst do dvaindvajset let. Med pretepom so se utrinjale najgrše kletvice, ki jih čuješ komaj v kakšni laški, obmorski beznici, kjer se zbira pri žganju razpiti mornarji, slabe ženske in drugi nevedneži... Vse ljudstvo vrh stopnišča je strmeč obstalo, gospodje so v zadržki stopili skupaj in zmajevali z glavami, častniki so se spogledavali. Da bi preprečili gledovanje, so napolili goste po drugi pot.

Toda vinjenim pretepačem ni bilo mar, da jih

Varujte Vašo kožo
 s tem da uporabljate
NIVEA-CREME
 pred slabim in mrlim vremenom, da ne poka in ne postane hrapava. Nadrinite Vašo kožo vsak večer, predenj greste na počitek temeljito z Nivea-Creme. Tkanine postanejo s tem mladostno napete, koža pa močna in prožna. V eter in slabo vreme ji ne morejo več škoditi. Nadrinite pa tudi podnevi, predenj odidete na prosto, lice in roke z Nivea-Creme. Ta krema namreč ne zapusti nikak sijaj, ter vam nudi oni sveži in mladostni izgled, ki ga mi vsi tako radi imamo. Razlika nasproti luksuznim kremam: Najvišji učinek ali ceneje.
 Nivea-Creme: Din 5.00—22.00
 Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j., Maribor

Maribor

○ Ravnatelj dr. Josip Tominešek 60 letnik. Te dni obhaja 60 letnico rojstva ravnatelj tukajšnje klasične gimnazije dr. Josip Tominešek. Številni prijatelji in čestilci se pripravljajo, da mu izrečejo ob tem jubileju svoje najpriarnejše čestitke in voščila. Ravnatelj dr. Tominešek je markantna osebnost, ki je s svojim neutrudnim znanstvenim, vzgojiteljskim, publicističnim in kulturnim delovanjem obde uspešno in plodonosno zaozal v brazde našega slovenskega življenja. Polem, ko je leta 1911 zapustil gorško gimnazijo, kjer je slovenskemu dijaštvu bil prvi učitelj, je 11. decembra istega leta prevzel ravnateljske naloge na tukajšnji gimnaziji — prvi slovenski ravnatelj na mariborski gimnaziji! Za razvoju in razmah mariborske gimnazije si je stekel neverjetne zasluge. Da je dr. Tominešek prvi oče zavodu in dijaštvu, vedo vsi, ki ga cenijo, spoštujejo in poznajo do dna njegovo plemenito dušo. Toda koliko iz svojega žrtvuje za prosep zavoda in blagor dijaštva. Ve le malokdo, ker njegova skromnost ne pripušča dostopa v to, kar dijaštva in poklanjata v zobju njegova desnica in levica. Njegovo delovanje pa sega tudi na druga tistiša, se; je ravnatelj dr. Tominešek predsednik Glasbene Matice, tukajšnjega aerokluba »Naših kril«, Profesor-skega društva, podpredsednik Zgodovinskega društva, urednik Planinskega vestnika ter spoštovan sodelavec pri vseh domoljubnih in kulturnih akcijah. Ravnatelj dr. Tominešek stoji že desetletja v središču našega življenja. Šest krizev je tu; toda njegova odlika so neverjetna delavnost, mladostna podjetnost in neizčrpana ljubezen do domovine in zavoda. Ko prihajajo k slavljencu prijatelji, sodelavci in čestilci, da mu izrekajo topla ter iskrena voščila, se pridružujejo tudi mi ter mu sporočamo najpriarnejše čestitke javnosti in izrazimo željo, da bi mu bilo dano še veliko desetletij delovati v prid in prosep idealom, katerim zvesto služiti mu je bilo skozi vse življenje vrhovno vodilo.

○ Škof Slomšek in pomen njegovega dela je tvorilo vsebino izredno uspelega predavanja znanega zgodovinarja prelata dr. Kovačiča v Ljudski univerzi v petek zvečer. Predavanje je bilo zelo dobro obiskano ter je bila občirna dvorana Apolonica nabito polna občinstva. Med številno navzočo duhovščino sta se predavanja udeležila pomožni škof dr. Ivan Tomažič ter ravnatelj bogoslovja dr. Cukala. Na svojevlasten način je predavatelj podal in lepo opisal zgodovinski pomen Slomškega z zgodovinsko-filozofskega stališča. Upošteval je v svojem predavanju korespondenco, ki se baš sedaj objavlja v Časopisu za zgodovino. Iz nje je prikazana osebnost Slomškega v čisto drugi luči. Dr. Kovačič je primerjal Slomškega s češkimi svetnikom Vaclavom ter pojasnjeval, da je bil njegov nastop za naš narod prav tako važen, kakor nastop Vaclava za Čehe. Zaključil je svoje predavanje z globokomnim Slomškovim rekom: »Mrtvi nas učijo živeti.« Predavanje je bilo nov doživec, kako globoko je proniknil dr. Kovačič v celo bistvo našega velikega svetnika ter si nadel dasi težavno, pa vendar sila hvaležno nalogo, da nam pokaže Slomškega v luči njegovih pravih zaslug za vstajenje in duhovni preporod našega naroda.

○ Krstna predstava nove slovenske opere. Mariborska opera pripravlja pod taktirko kapelnika Lojzeta Herzoga in v Trbuhovičevi režiji krstna predstava novega slovenskega glasbenega dela in

sicer komične opere tržaškega slovenskega skladatelja M. Sancina »Casanova«. V mariborskih glasbenih krogih z napetim zanimanjem pričakujejo to krstno predstavo.

○ Človekoljubno delo mariborskega Rdečega križa. Te dni se je vršil v Mariboru občni zbor mariborske krajevne skupine Rdečega križa. V odsotnosti predsednika dr. Jančiča je vodil zborovanje dr. Kukevec. Tajnik dr. Zorjan je obširno poročal o uspešnem delovanju društva v pretekli poslovni dobi. Kljub krizi, ki se je poznala občutno tudi pri društvenih prejemkih, je društvo poslalo večje število revnih in potrebnih otrok na morje in na Pohorje. Poročilo o finančnem stanju društva je podal blagajnik ravnatelj dr. Kovačec, nakar je poročal ravnatelj bolnišnice dr. Vrečko o rešilnem tečaju, katerega je društvo organiziralo preteklo jesen in katerega se je dva meseca udeleževalo 50 oseb ob več splovih in iz vseh slojev. Predavali so na tečaju zdravniški strokovnjaki ter so doseženi uspehi pokazali najlepše rezultate. Sledile so volitve, pri katerih je bil iznova izvoljen dosedajni odbor z agilnim predsednikom prvim državnim pravdnikom dr. Jančičem na čelu.

○ Samopomoč državnih namestencev in apokojencev v Mariboru naznanja in vabi vse svoje člane na redni letni občni zbor, ki se bo vršil 7. marca ob 20 v dvorani Nabavljalne zadruge drž. namestencev v Mariboru, Lekaršiška ulica. Odbor.

○ Posestne izpremembe. Valter Pavlin je kupil hišo v Magdalenski 17 od Marije Pavlin za Din 30.000. — Serbinek Josip, trgovec v Podvelki, p. Ribnica-Brezno, je kupil hišo Pobreška 2 od Josipa in Marije Beranič za 1.253.400 Din. — Leon in Henrik Büdefeld, trgovca v Mariboru, sta kupila hišo v Gosposki 14 od trgovke Julije Michelitch za Din 600.000.

○ Družba v Rošpohu. 25. marca se bo vršila na okrajnem sodišču v Mariboru v sobi 27 ob 9 dopoldne družba nepremičnin, zemljiška knjiga Rošpoh, vl. št. 174. Cenilna vrednost 146.002.60 Din, najmanjši ponudek 97.335.06 Din.

○ Knjigi za inteligente. Thomas Molina: Das Leiden im Weltplan. Knjiga spada med najgledljiva dela katoliške literature zadnjih let. — Muckermann: Der Mönch tritt über die Schwelle. Znameniti jezuit razgrinja probleme naših dni. Knjigi si lahko izposodiš v Prosvetni knjižnici na Aleksandrovi cesti 6.

○ Zveza dolžnikov trgovine, obrti, industrije, kmetijskega, uradništva in zasebnikov se snuje v Mariboru. Prijave sprejema »Marstanc«, Maribor, Koroška 19. Vpisnina 10 Din.

○ Bojazen pred zvišanjem najemnine v občinskih hišah. Stanovalci v občinskih hišah žive v veliki bojazni, da bo mestna občina zvišala najemnine v občinskih hišah. Mislimo, da je ta bojazen zaenkrat še preuranjena, ker bo v občinskem svetu pač prevladala uvidevnost, da sedaj ob času, ko se vodi huda borba za znižanje vseh stanovanjskih najemnin, ne bi bilo umestno dvigniti najemnine v občinskih hišah. Dosedanja najemmina je bila še edini regulator stanovanjskih cen, dusi radi pomanjkanja občinskih stanovanj ni mogla občutljivo vplivati na višino najemnine v privatnih poslopih. Zvišanje najemnin bi bilo tudi iz tega razloga nedopustno, ker bi dalo povod hišnim lastnikom, da še nadalje vztrajajo na svojih dosedanjih zahtevah po deloma pretiranih najemninah.

○ Šahovska tekma med tukajšnjim šahovskim klubom in akademskim klubom »Jadrane iz Ljubljane se bo vršila danes v nedeljo ob 14 dalje v lovski sobi hotela »Orele«. Igralo se bo na šestih deskah. Med ljubljanskimi igralci nastopi tudi M. Vidmar jun. Tekma bo veekakor zelo zanimiva in so šahovski skiblice dobrodošli! Po tekmi zakuska istotam. Klub »Jadrane prispe v Maribor danes ob pol 10.

○ Važno za nesposobne vojaške obveznike. Mestno načelstvo razglasa, da bo komisija tudi ob priliki letošnjega glavnega nabora pregledala vojne obveznike starejših letnikov, ki se čutijo za vojaško službo nesposobne. Radi tega se pozivajo vsi v mestu stanujoči vojaški obvezniki roj. l. 1882 do 1906, ki so bolni in se čutijo za vojaško službo nesposobne, da se javijo v času od 2. do 7. marca t. l. pri mestnem vojaškem uradu, Slomškov trg št. 11 med uradnimi urami. Vsak obveznik naj prinese s seboj vojaško izpravo in domovnico, da zamore za vsakega točno ugotoviti pristojnost. Invalidom in stalno nesposobnim se ni treba javiti.

○ Tlak na državnem mostu zopet nagaja. Včeraj se je zopet nenadoma dvignil lesen tlak na državnem mostu ter za nekaj časa skoraj zapel celoten promet. Z veliko naglico so ga mršni delavci razkopali ter ga nato še tekom dopoldneva zopet poravnali. Neprijetno dviganje tlaka povzročila silen mraz, radi katerega zmrzuje voda, ki se nabira pod lesenimi kočami ter nato hipoma dvigne tlak.

○ V mrlji noči obnemogel. V petek zvečer se je gzumel na Koroški cesti 78 letni delavec Simon Gumzej. Splošna obnemoglost in starostna slabost sta ga tako prevzeli, da je obležal kot nezavesten. Pasanti so obvestili bližnjo rešilno postajo, ki je ubogega starčka z avtomobilom prepeljala na njegovo stanovanje.

○ Poledenehi trotarji so nevarni. V Studence je bila klicana rešilna postaja, ker je obležal radi padca na ledenem tlaku neki delavec nezavesten. Reševalci so ponesrečenega, ki je zadobil pri padcu veliko rano na glavi, obvezali ter ga izročili v domačo oskrbo.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Nedelja, 28. februarja ob 20: VIKTORIJA IN NJEN HUZAR. Znižane cene.

Ponedeljek, 29. februarja: Zaprt.

Torek, 1. marca ob 20: DIJAK PROSIAK. Ab. P

Likovič Joža:

Naša sramota

Mnogokrat se mi je zdelo, da je tarnanje in krkanje na prsa radi alkoholizma ter nedostojna obnašanja, ki je večinoma posledica nezmernega popivanja, samo nekaka pobožna navada oziroma hlinjenje. Tudi si nisem mogel misliti, da je naš človek surov in nemaren v besedah, šestokrat sem namreč čul, da je udaril Bog na našo zemljo zlat pekat ter izvolil naš narod za svoje poslanstvo. Toda nekdo sem našel na prizor, ki je razgalil našo sramoto pred božjim obličjem, soncem in tujimi ljudmi.

V nekem znanem trgu v Zasavju so praznovali večjo slovesnost, kar so združili s cerkvenim opravilom in posvetnim slavljenjem. Ceste so bile preprežene z zelenimi veneti, ki so bili prepleteni s pisanimi trakovi: orjaški mlaji so se košatili koncertov vrto, vmes so se vrstile pritiklavke bojece s svojimi mišnimi vršički. Napisi so poveljevali praznični dan. Ulice so bile pometene, rože v oknih so dajale hišam prikupno lice. Dekleta so se razkazovale v novih oblekah, očetje so modrovali pred krčmami. Znani harmonikaš Frtičar je iskal ugodno priliko, da najde krčmarja pri dobri volji ter se dogovori za popoldansko godbo. Berači so se skrivali za poti in pripravljali prazne malhe. Otroci pa so se zbirali okoli dveh cirkuških voz ter strmeli v križčega pajaka, ki je vabil k predstavi.

Poletni dan je bil jase, megle so se razvlekile, drobni oblaki so tekli na jug. V čišmilju so se sradkali kosi z medeno kapljico, ki jo je ustvarila noč s svojim hladnim dihom. Polja so se svetila v belih sončnih pramenih. Gozdi so se budili, božja milost je pljusnila preko bregov vseirnja...

Zgodnji božjepotniki so že prihajali iz bližnjih vasi ter se ustavljali pred cerkvijo, ki je stala vrh prilaznega hrička, po katerem so bile spjane stopnice. Pregledovali so na stopnicah bleščeče odpuške in drugo sladko drobnarijo ter čakali, kdaj udarijo zvonovi. Z vlakom so se pripeljali novi marnarji, slavnostno razpoloženje je dahnilo skozi trg. Ko je začelo prizvanjati, se je vse strnilo k cerkvi. Pobežne množice so se pomikale preko belega stopnišča, ki je dajalo božjemu hramu neko zvišenost in nebeško častiljivost. Prišli so tudi uradniki in nekaj višjih srbskih častnikov, ki so se mudili

Dnevna kronika

Vsaka čaša samo za Vaše zdravje!

Brezhibno delovanje prebavnih organov je predpogoji zdravlja. Zdravilne snovi, ki jih vsebuje **RADENSKA ZDRAVILNA VODA** v največji meri, v livajo nad vse blagodejno na Vašo prebavo. Redno pitje te vode Vam osigura trdno zdravje, veselje in do dela in s tem uresničenje Vaših življenjskih ciljev.

Koledar

Nedelja, 28. februarja (tretja postna nedelja): Roman, opat; Antonija Flor. Zadnji krajec ob 19.03. Herschel napoveduje sneg.

Ponedeljek, 20. februarja: Ozvald škof; Serapion, mučenec. Ta mesec je zrastle dan od 9 ur 28 minut za 1 uro 30 minut na 10 ur 56 minut.

Novi grobovi

† V Ljubljani sta umrli gospa Ema More, zasebnica in gospa Marija Birimisa, roj. Stenta, soproga uradnika. Blag jima spomin! Zalujocim naše iskreno sozaljje!

† Na Mirni je smrt ugrabila 34 letnega trgovca in posestnika g. Franca Straha. Bil je dolgo časa hudo bolan. S svojim pridnim in marljivim delom si je ustvaril lepo podjetje, ki ga je pa moral tako kmalu zapustiti. Svetila mu večna luč!

Cerkveni vestnik

Nočno česčenje Najsvet. Zakramenta bo v stolnici v noči od 3. na 4. marca. Molili bomo iz knjige »Večna molitve« 6. uro: Česčenje sv. ran in obličja Gospodovega. Vabimo moške in mladeniče ljubljanskih župnij, da se prav številno udeležijo te lepe skupne pobožnosti in povabijo k molitveni uri tudi take, ki se je doslej še niso udeleževali. Vsak si poljubno izbere katerokoli uro od 9 zvečer do 4 zjutraj.

Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo imela svojo mesečno pobožnost v četrtek, 3. marca v uršulinski cerkvi. Ob 5 zjutraj bo prva sv. maša, ob pol 6 pridiga in ob 6 sv. maša z blagoslovom za žive in rajne ude bratovščine. Vabimo vse častilce sv. Rešnjega Telesa, da se udeležijo euharistične pobožnosti v uršulinski cerkvi.

Vsak Slovenec naročnik je zavarovan za slučaj smrtne nesreče za 10.000 do 15.000 Din, zato je v vsaki lastni korist, da imate na očitno vedno stalno napravo. **»SLOVENEČ«**

Ostale vesti

— Irška je ena najbolj simpatičnih in vabljivih pokrajin Evrope. Prav letos se nudi prilika, da obiščemo to, privlačno deželo. V juniju potujejo pod pokroviteljstvom prevz. g. nadškofa Rafaela Rodiča katoličani Jugoslavije na svetovni euharistični kongres v Dublin, t. j. glavno mesto Irske. Kdorkoli more naj se pridruži temu potovanju ter bo obenem obiskal tudi Pariz in London. V Londonu se mudijo izletniki 3 dni, v Dublinu 4 dni in v Parizu 3 dni. Izletnikom bo dana prilika, da se udeležijo tudi v Lisieux poleg Pariza kongresa v proslavo Male Terezike. Potovanje traja 18 dni, t. j. od 13. do 30. junija in znašajo vsi stroški za vožnjo, prehrano in stanovanje 7000 Din. Prijavitelj se je treba do 1. aprila in pri prijavi vplačati 2000 Din. Prijave sprejema Prosvetna zveza, Miklošičeva c. 5, Ljubljana.

— Gledališča v novem proračunu. Radi izrednih razmer so se proračunske postavke v novem proračunu znižale. Sorazmerno je najbolj prizadeto mariborsko Narodno gledališče: lansko leto je znašala subvencija 450.000 Din, v novem proračunu 333.000 Din. Pri ljubljanskem gledališču se je znižala subvencija od 4.400.000 na 3.464.000 Din. Belgrad: lanska subvencija 7.350.000, v novem proračunu 7.154.000 Din. Zagreb: od 7 milijonov na 4.929.000 Din. Novi Sad, oziroma Osijek: od 750 tisoč na 610 tisoč Din. Skoplje: od 750 tisoč na 650 tisoč Din. Sarajevo: od 740 tisoč na 620 tisoč Din v novem proračunu.

— Nove telefonske proge. Prometno ministrstvo je odobrilo, da se otvori telefonski promet na progah Sombor—St. Pölten in Wien (pristojbina za trinitutni razgovor 5,25 zl. fr.), dalje Dolnja Lendava—Graz in Wien (Dol. Lendava—Graz 2,70 a za Dol. Lendava—Wien 3,45 zl. fr.); za progno Pri-

stava—Graz in Wien (2,70 in 3,45 zl. fr.); Ljubljana—Novara in Vercelli (3,45 zl. fr.); Zavrčje—Graz in Wien (2,70 in 3,45 zl. fr.); Novi Marof z vsakim mestom v Madžarski (takea za običajni razgovor od 3 minut v korist jugoslov. upravi 1,80 zl. fr., za madžarsko upravo pa znaša taksa po oddaljenosti mesta, s katerim se bo vršil telefonski pogovor); Vrhnika—Abazzia, Grado, Portorose in Villa del Nevoso 1,80 zl. fr.; Vrhnika—Brioni, Conegliano, Pola in Padova 2,25 zl. fr.; Vrhnika—Bologna, Ferrara, Firenze, Merano, Milano, Ravenna in Riva 2,85 zl. fr. in Vrhnika—Genova, Roma in Torino 3,45 zl. fr.; za progno Bezdan, Hajfled, Sremska Mitrovica, Obrenovac, Smederevo, Knjaževac in Niš z vsemi mesti v Madžarski (takea za Bezdan, Hajfled in Sremska Mitrovica 1,80, a za Obrenovac, Smederevo, Knjaževac in Niš 3,30 zl. fr.; pristojbina za madžarsko upravo odvisi od oddaljenosti mesta, s katerim se govori) in novo ustanovljene relacije Belgrad, Zagreb in Ljubljana—Carigrad (Istanbul) in Ankara. Pristojbine za te relacije so razvidno iz priloge »Službenih novin« št. 44 od 25. februarja t. l. na strani 128.

— Učiteljsko-kmetijsko in gospodinjstvo-nadaljevalnih sol, ki je obiskovalo tečaje v letu 1931, sporoča banska uprava, da bo tekom prihodnjega tedna prejelo začasna potrdila, ki bodo zadostovala kot dokazila za rešitnost »Službenih podatkov«. Izprijčevala, kolkovana s kolkom za 20 Din, bo banska uprava razposlala vsem udeleženkam in udeležencem tečajev do konca marca, ko bodo izgotovljene nove predpisane tiskovine. Tozadevnih prošelj ni treba vlagati na bansko upravo.

— Pri lenivosti črev, boleznih na jetrih in žolču, odebelelosti, protinu, kataru v želodcu in črevih, oteklini notranjosti debelega črevesa, obolenju zadnjega črevesa odstranja naravna »Franz-Josef«-grenčica naglo vsako zastajanje v organih spodnjega dela telesa in to brez bolečin. Dolgoletne izkušnje v bolnišnicah dokazujejo, da raba »Franz-Josef«-vode izborno urejuje delovanje črev. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Zahvala. Ob priliki 75letnice poroke dne 17. t. m. sem prejel toliko častik, da mi ni mogoče se vsakemu posebej zahvaliti; zato se tem potom srčno zahvaljujem vsem mojim sorodnikom in prijateljem za častitke. Bog živi tudi Vas! Gorenje, dne 26. svečana 1932.— Ivan Jurca st., posestnik, Gorenje (pri Postojni) št. 5.

Novo čokoladne specialite

Mlekita je čokolada z obilno primeljo toleste-ga mleka.

Kavita spaja duhteči vonj kolonialne kave s tolstim mlekom.

Maslita je maslena desertna čokolada s finim kakaovim okusom.

Grenkita je naravna desertna čokolada, a le malo sladkana.

Zapomnimo si imena, da izbiramo po okusu, ko kupujemo.

— »KARITAS« je oddelek Vzajemne zavarovalnice. — »KARITAS« je popolnoma varno posmrtninsko zavarovanje. — »KARITAS« nima nič skupnega z raznimi (samo) pomočmi. — »KARITAS« ima stalno enake prispevke in sprejemimo 10 Din. — »KARITAS«, Ljubljana, palača Vzajemne zavarovalnice.

— V Sirijo, Palestino in Egipet odpotujejo slovenski romarji v sveto deželo dne 1. maja, s parnikom odplujejo iz Benetk 2. maja ob 1 popoldne. Na potu obiščejo Krf, Rodos in pristanejo 8. maja v Beirutu v Siriji, 9. maja pa v Haifi, odkoder se odpravijo s posebnim vlakom v Jeruzalem. 14. maja odpotujejo v Port Said, da si ogledajo Kairo in piramide. Nato odplujejo proti Messini, Neaplju in se izkrcajo 24. maja v Genovi. Celokupni stroški od drž. meje in zopet do drž. meje znašajo 8000 Din. Prijavitelj se je treba pri Prosvetni zvezi, Miklošičeva c. 5 do 1. marca. Pri prijavi je treba vplačati 1000 Din. Ostalo vsoto pa s početkom aprila, t. j. en mesec pred odhodom.

— Pošten najditelj. G. Franc Eržen iz Hrastnika je dne 19. t. m. našel 7000 Din. Najdeni denar je sbral pri Narodni banki in Ljubljani. Kdor je denar izgubil, ga dobi pri blagajni Narodne banke v Ljubljani.

Med. Univ.

Dr. Tone Ravnikar

otvori dne 3. marca t. l. na Vidmu ob Savi (v hiši gospe Cet nove) privatno zdravniško ordinacijo.

— Grozna smrt petletnega dečka. Včeraj je v Ljubljani na pretresljiv način umrl 5letni otrok. Sinček rudarja Mirka Marintiča v Krmelju 2 je v petek po nesreči padel v lonec vrele vode. Mati je bila nekaj korakov stran in je otroka takoj izvlekla iz krova. Otrok se je opeknel po vsej desni strani. Mati je otroku dala sicer na opekline razne obkladke, upala pa je, da otroku opekline niso nevarne, temveč da bo že okreval. Oče, ki je rudar v dve uri oddaljenem rudniku, pa je takoj, ko se je vrnil z dela, poklical zdravnika Bratovecke skladnice. Zdravnik je naročil osetu, naj takoj prepelje otroka v ljubljansko bolnišnico. Oče je otroka res pripeljal včeraj dopoldne v Ljubljano ter ga odnesel najprej k svojim sorodnikom v Zvonarsko ulico, da jih vpraša za svet. Od tam so poklicali zdravnika dr. Volavška, ki pa je takoj odredil, da mora otrok v bolnišnico. Prišel je reševalni avto. Otrok, ki je bil dolgo nezavesten, je bil v reševalnem avtu le še v zadnjih izdihljajih in je med prevozom umrl. Zato se je reševalni avto z otrokom vrnil v mestni dom, kjer je uradni zdravnik dr. Mis pregledal trupelce ter odredil prevoz k Sv. Krištofu.

— Iščo se dobrosrčna oseba, ki bi hotela iti 11 letni revni deklici za birmansko botrico. Naslov prosimo sporočiti upravi »Slovenca«.

— Občni zbor Podpornega društva železniških uslužbencev in vpokojencev v Ljubljani se bo vršil dne 6. marca t. l. v dvorani OUZD v Ljubljani, Miklošičeva cesta 20. Začetek ob 8 zjutraj. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Državoznanstvo od dr. Franca Ogrina. K tej knjigi izide te dni Dopolnilo v drugi, povečani izdaji. Deli obsegata pregled državne organizacije in zakonskih predpisov z vsemi pravnimi ustanovami (ustava, narodno predstavnostvo) do danes. Cena knjigi z dopolnilom (70-100 format) 28 Din. Dopolnilo samemu 12 Din. Knjiga, koristna vsakomur in pripravna za urade in kot pomoček za šolski pouk iz te stroke, se dobi v knjigarnah in pri izdajatelju (Kranj).

Schichtov

RADION

pere sam

Perilo belejše ko sneg
Ti uspe,
če dobro zapomniš si
ta ABC:

- Raztopi Radion v mrzli vodi.
- Kuhaj v raztopini perilo 20–30 minut
- Izpiraj perilo najprej v gorki, potem v mrzli vodi.

JR 5/32

in... belejše

— Sadjarji! Uporabljajte za pomladansko škropljenje sadnega drevja Arborin, ki Vam zatre vse škodljivce. Arborin izdeluje »Chemotechna«, družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču). Tam dobite tudi prvovrstno cepilno smolo za cepljenje.

— Lepa in podučna knjiga o umetnosti je »Oris zgodovine umetnosti pri Slovencih«, spisal dr. Fr. Silec. Ta popolna in poljudna zgodovina naše umetnosti, pojasnjena s številnimi podobami, bi morala biti v vsaki družbeni knjižnici, da dobe člani naših prosvetnih društev priliko, spoznati tudi od umetnostne strani našo domovino. Knjigo, ki stane mehko vezana 50 Din. trdo, v elegantni vezavi 60 Din, je založila Nova založba v Ljubljani (Kongresni trg).

Dr. MIHAEL KAMIN

specialist za živčne bolezni

se je preselil ter ordinira od 1–3 na
Aleksandrovi cesti 6
(pa ača „DUNAV“)

— Književne novosti: Mladostna krivda, roman, spisal Fr. Werfel (Leposlovna knjižnica), kartonirano 40 Din, vezano 50 Din. — Pravljice po Grimmu prevlel A. Bolhar (Mladinska knjižnica), vez. 45 Din. — Korizmena poslanica škofa dr. Srebrničja od desetletni vladanja sv. očeta Pija XI, 4 Din. — Novelarni kazenski zakon kraljevine Jugoslavije s kratkimi pojasnili, priredila dr. M. Dolenc in dr. R. Savjovic, broš. 32 Din, vez. 42 Din. — Zakon o lovu, 7 Din. — Zgodovina mesta Celja, III. del, spisal prof. J. Orožen, broš. 28 Din. — Težaki, prekmurska povest, spisal M. Kranjec, 32 Din. — Naročila sprejema Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

— Revmatiki, kateri uporabljajo za pomirjenje bolečin Fellerjev Elsafluid, Vam lahko povedo, kako so zadovoljni s tem domačim sredstvom in kozmetikom, ki se je obneslo akoci 35 let. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici 62 Din brez daljših stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 134, savska banovina.

KOŽE LISIC, KUN

in druge zverjadi pošljite na

14. DRAŽBO „DIVJE KOŽE“

katera so vrši

21. MARCA 1932 NA VELESEJMU

Najavljeni so kupci iz Švice, Švedske Nemčije, Avstrije, Italije in Anglije

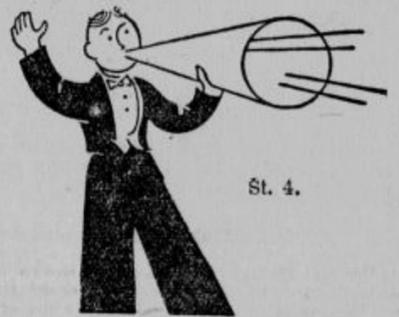
Tržič

Hud udarec je zadel Ahačičevo (Maželjnovo) družino pri Sv. Ani pod Ljubeljem. Pred tremi meseci je smrt ugrabila 20 letnega sina Jožefa in potratim staršem je ostalo edino upanje — mladi France. Ravno je imel dovršiti 14. leto, ko ga je Vsemogočni poklical v boljše življenje. Z zapuščeniimi starši sočustvuje vsa fara.

— Planinčkas, mlado pevsko društvo v Dolini nad Tržičem je preteklo nedeljo krepko stopilo na noge in s svojim prvim nastopom pokazalo upravičenost svojega obstoja. G. upravitelj Clemente je pač žrtvoval mnogo dela, da je v tako kratkem času pripravil tako dober nastop. Težko rano bo prizadel mlademu pevskemu zboru odhod finančnih stražnikov, ki odidejo s prvim aprilom, ker bo oddelek finančne kontrole v Dolini ukinjen. Upamo, da bo pevski zbor tudi ta udarec prenesel.

Podružnica Kola jugoslovanskih sester v Tržiču ima svoj občni zbor v ponedeljek 29. t. m. ob 8 zvečer v prostorih deške osnovne šole. Odbor naproša vse, ki se zanimajo za to dobrodelno društvo, da se obalene zboru gotovo udeležijo.

— Miklova Zalač bo ponovljena danes popoldne ob 3. Pri uprizoritvi v nedeljo je bila dverana zopet natrpano polna, rudi česar prihajajo upravičene pritožbe. V prihodnje bo tudi število sto-jišh omejeno in stoji ob straneh odpravljene — saj je vsakemu dana prilika, da si ogleda igro ob ponovitvi.

St. 4.

Ljubljana, 28. februarja.

Spoštovani inserenti!

Nič drugega nisem kot navaden, povprečen bralec. »Slovenca« berem, kakor pač nanese: medpotoma, v vlaku, v kavarni, restavraciji, kjerkoli, večinoma pa doma. Ne delam nič drugega, kot kar dela do 150.000 bralcev »Slovenca«.

Toda ne podcenjujte me, gospodje inserenti! Čeprav sem navaden bralec, sem pa vendarle — zapovednik, vladar! Sprejemam Vas v avdijenco, če se mi ljubi, pustim, da mi pripovedujete najlepše stvari o sebi, veselim se Vaše podjetnosti in — izbiram, vladam! Pridite sem, vi obrtniki, treovci, industrijalci! pravim in pokažite mi, kar mi imate pokazati meni, odjemalcu! Videti hočem, kaj lah. o storim za Vas.

In potrudite se! Zaposlite dobre risarje, dajte si napraviti besedilo od ljudi, ki so se učili reklame — oglasni oddelek »Slovenca« Vam je z nasveti brezplačno na razpolago! — in govorite mi kot možu, ki ste ga razvzdili in ki danes tudi razume nekaj o trgovini. Kajti sem zelo kritičen in znam presojati stvari.

Toda nikar ne mislite, da mi bo takoj Vaš prvi oglas omehčal srce in nikar ne mislite, da zadostuje, če enkrat na leto ali pa vsake pol leta spustite letak v moj nabiralnik! Tako lahko pa vendarle še ne postanem Vaš odjemalec.

Ce pa ste me prepričali, potem kmalu zveste, kaj ste si pridobili z menoj: odjemalca, na katerega se smete zanesti, in povrh še takega, ki tudi nekaj porabi!

Nič drugega nisem kot navaden, povprečen bralec. Toda do 150.000 takih bralcev ina »Slovenec«. Ali nismo velesila?

Vaš

Eden

izmed sto tisoč odjemalcev

V nedeljo, 6. marca razpis nagrad. 75 nagrad, od katerih znaša prva celih 3000 Din!

Hrušica

Prosvetno društvo v Hrušici vprizori danes 28. febr. t. l. ob štirih popoldne v Našem domu v Hrušici Jurčičevo tragedijo v petih dejanjih ali šestih slikah »Veroniko Deseniškot. Vsi uljudno vabljeni. — Odbor.

Izvirne francoske pastilje

»VALDA«

proti prenemu prehladu, naboju, grlo-
bolu, vnetju krhija, akutnim in kronič-
nim katarjem, hripi, intinenci, naduhi.

Prodajajo vse lekarne in drogerije.

Dopisi

Celje

Občni zbor krajevne zaščite dece in mladine se je vršil pretekli četrtek zvečer. V predsedništvu poročilo se je poudarjalo, da je društvo v preteklem letu zelo lepo napredovalo. Tajnik društva gosp. učitelj Kramar, ki vrši to funkcijo že nad 20 let, navaja v svojem poročilu razne podrobnosti o ustanovitvi Dnevnega zavetišča, o cvetličnem dnevu in o božičnici, za katero je društvo prispevalo 15.000 Din v gotovini in pa še razna živila. V blaginjskem poročilu, ki ga je podala šolska upraviteljica gdč. Zupančičeva, se navaja, da je imelo društvo v celoti 23.034 Din dohodkov in 21.905 Din stroškov, tako da izkazuje blaginja 1129 Din prebitka. Ker je ostalo od lanskega leta 4976 Din, ima društvo še 6105 Din premoženja. Odboru je bil izrečen absolutorij. Izvoljen je bil ponovno stari odbor.

Oče je pustil otroka na sodišču. V četrtek 25. t. m. je zadel sodnik dr. B., ko je šel iz razprave dvoran, v čakalnici na klopi majhnega, kakih 7 let starega dečka, vsega premražena od dolgega čakanja v mrzli sobi. V desni roki je imel neko pismo, ki bi ga naj oddal, kakor pravi, po očetovem naročilu, v pisarni. Oče da je potem odšel, ne ga bi mu bil povedal, kdaj da se vrne. V prvem delu pisma je stalo, da mu županstvo v Petrovčah noče izdati spričevala o siromašnosti za tožbo proti njegovi sestri in še nekoga drugega, ki bi moral skrbeti za fanta. Nadalje poziva občino, da naj pač ona skrbi ta čas za fanta. Sodnik je vzlet dečka na kosilo domov, da se je najedel in malo pogrel. Popoldne pa ga je eden stražnikov odpravil v Petrovče k nekemu očetovemu znanecu, ki ga je začasno sprejel pod streho. Oče dečka je neki posestnik v Kalobju. Ker pa je njegovo posestvo pod prisilno upravo, je zapustil domačijo ter odšel s trebuhom za kruhom. Kje se sedaj nahaja, ni znano.

Znižane cene! Za vestje, puloverje, žemperje za dame, gospode in otroke. Izdelujem na željo po meri! Športna dušva znaten popust. B. Pušnik, industrija pletenin Celje, Cankarjeva št. 4. — Vojnki št. 4. — Dobra.

Ptuj

Volivne imenike mesta Ptuj je okrajno sodišče po izvršenih uradnih popravkih za tekoče leto potrdilo. Mestno načelstvo objavlja, da so volilni imeniki razglašeni na vpogled občinstvu na mestnem magistratu. Vsakdo ima pravico volivne imenike pregledati, prepisati in ponatisniti ter bodisi zase, bodisi za drugega zahtevati njihov popavek. Pri volitvi smejo glasovati samo oni, ki so vpisani v imenik.

Tedensko službo požarne brambe od 28. t. m. do 6. marca t. l. ima prvi vod, tretja desetina in sicer četovodja Ernst Dasch in desetinik Ivan Merc. Rešilni oddelki: sofar Karl Penteker in desetinik Miha Zamuda, od moštva Adalbert Hojker in Rudolf Breznik.

Občinske zadeve. Druga redna občinska seja se vrši v ponedeljek, dne 29. t. m., ob 18 v posvetovalni dvorani na mestnem magistratu.

Trbovlje

Odstopil je g. Klenovšek Jakob iz občinskega odbora, in odložil a tem zvečana druga javna mesta radi težav, ki so se mu delale v krajevnih in političnih zadevah. Bil je vodja nekdanje socialistične stranke, katero je od prevrata sem vneto zastopal v vseh javnih korporacijah. Težko mu bodo dobili enako verziranega in okretnega namestnika.

Preložen je za danes sklican občini zbor krojaške zadrage na 13. marca.

Danes, v nedeljo popoldne, ob pol 4 bo v Društvenem domu zdravstveno predavanje z zanimivim filmom o dveh bratih, namreč jetiki in alkoholu.

Laško

Matijev semenj ni prinesel nobenega izboljšanja oca živini, akoravno se približuje spomlad. Kmetje so prignali precej živine med katero je bilo tudi precej lepo pitanih volov. Kupcev ni bilo, izvezni nekaj domačih mesarjev, kateri so pa zelo malo pokupili. Cena prvovrstnih volov se je gibala med 4—5 Din za kg žive teže.

Vsed redukcije vlakov smo v Laškem zelo občutno prizadeli. Ukinjena sta dva vlaka, katere sta bila tukaj najbolj frekventirana. Želimo, da bi popoldanski vlaka ob štirih iz Ljubljane in Maribora vozila par ur preje, v toliko, da bi imela v Zidanem mostu zvezo proti Zagrebu.

Konjice

Prvi slovenski film »V kraljestvu Zlatorog« se predvaja danes v Katoliškem društvenem domu in sicer prvič ob pol 16, drugič pa zvečer ob 20. Film nam v krasnih slikah kaže veličanstvo naših gor in lepoto naše slovenske zemlje. Naj nihče ne zamudi ugodne prilike, da si ga pogleda.

Kmetijska podružnica je imela pretekli teden svoj občini zbor. Vodil ga je podnačelnik g. vladni svetnik Karl Trstenjak. Odborniki so podali svoja poročila o svojem triletnem delovanju, ki so bila soglasno sprejeta. Tretje so sledile volitve novega odbora. Predložena je bila samo ena kandidatna lista in tudi izvoljena. Novi odbor se je z navdušenjem lotil dela za gospodarsko povzdigo konjiškega okraja.

Šoštanj

Mogočni prstanc. Naraščaj Rdečega Kržiža na tukanjšji meščanski šoli uprizori v nedeljo, dne 6. marca popoldne mladinsko igro v štirih dejanjih »Mogočni prstanc«. Čisti donos prireditve gre v prid šolski kuhinji.

Stekel pos je ugriznil pred dnevi Matildo Zupkuško, 15-letno posestnikovo hčerko v Topolšici. Po zdravniški odredbi je bila poslana v Pasteurjev zavod v Celju.

Obsojen napadalec na pismo. Pred sodiščem v Šoštanju se je zagovarjal 34-letni J. N. iz Skornega. Bilo je 23. januarja zvečer, ko se je pismošnja Ivan Goršek, ki raznaša pošto po Šoštanjski okolici, vračal ob Sv. Florjane domov. Iz nočne teme je nenadoma pred njega stopil J. N. in ga začel dejansko napadati. Ko se je Goršek zavedel položaja, se je spustil v beg in je surovemu nočnemu napadalcu komaj ušel. Sodišče je J. N. obsojilo po št. 181. k. z. na 10 dni zapora in na povrnitev nastalih stroškov.

Slovenska Bistrica

Katoliška presv. društva je imelo preteklo nedeljo svoj letni občini zbor, ki je prav dobro uspel. Udeležilo se ga je nad 180 članov in članic. Ob tej priliki je predaval g. Gerantič o pomenu in delovanju naših katoliških prosvet. društev. Nato so poročali posamezni odborniki. Pri volitvah je bil izvoljen večinoma stari odbor, za predsednika pa g. kaplan Vodeb. Na občnem zboru sta se ustanovila fantovski odsek, v katerega se je vpisalo 28 fantov, in dekliški odsek, h kateremu je pristopilo 58 deklet.

Častne diplome so prejeli na občnem zboru gostilničarske zadrage hotelir Neuhold, Vieg, Zurnaj, Obrstne Martin in Jurčič, ki že 35 let izvršujejo gostilničarski poklic. G. Ivan Kos pa je dobil diplomu, ker že 10 let vestno vodi zadrugo kot njen načelnik.

Matijev semenj je bil prav dobro obiskan. Zivine so prignali precej, samo resnih kupcev je bilo premalo. Vidi se, da se cene živini boljšajo. Kramarji so bili topot še precej zadovoljni. zrihanav.sk.mstrokuSwFlite—Kč.pZ bf

Ruše

Beraška nadloga. Res je mnogo revežev na svetu, ki so pomilovanja in podpore vredni, a da smejo beračiti razni razčepani, sumljivi elementi, je res od sila. Saj je celo dvomljivo, da ti berači pobirajo v namene, ki jih navajajo. Ko vendar enemu pravijo, da nabirajo za pogorelec, drugemu pa, da pobirajo za ubogo dečo itd. Oblasti bi naj res dobro premislile, komu izdajo dovoljenje za beračenje oziroma pobiranje po naših krajih. Raje naj podpro z dovoljenjem preprotno domačine, ko pa podpirajo dvomljive elemente iz drugih krajev. Toliko v premislek.

Poročila se je hčerka g. Viktorja Glaserja, lesnega trgovca v Rušah, gdč. Vida z g. dr. Jankom Orožnom, podravateljem prve hrvaške študionice, podružnice v Mariboru. Mladima poročencema želimo na novi življenjski poti obilo sreče in blagoslova!

Smuk. Kakor smo poročali, so se vršile preteklo nedeljo pri nas sankaske tekme. Tekmovali so v treh vrstah in sicer so tekmovali moški sami, ženske same in pari. Pri moških je zmagal g. Simon Jamnikar, pri ženskah gdč. Jelica Robnik p. d. Candrova in pri parih sta zmagala g. Josip Dolinšek in gdč. Malka Šeško.

Občni zbor. Katoliško prosvetno društvo v Rušah ima danes popoldne ob 11 svoj redni letni občini zbor v društvenih prostorih z običajnim sporedom. Za člane udeležba obvezna.

Avtobusni promet. Ko smo izgubili pravzaprav dva vlaka na naši progi, je pač nujno, da se ojači avtobusni promet. Saj ne bo veliko več stalo podjetje, če podaljša progo od Limbuša do Ruš. Seveda bi želeli, da se tudi vozni red tako uredi, da bo avtobus res nadomestilo za odpadli vlak. Opozorjamo na to merodajne kroge.

Ljutomer

Vinarska podružnica se pridno pripravlja na vinsko razstavo in sejm, ki se vrši v Ljutomeru v sredo 9. marca 1932 v dvorani g. Strasserja. Zastopana bodo vina iz vsega ljutomersko-radgonskega okraja, kakor tudi iz bližnjega Medmura. Že dosedaj se je oglasilo okoli 25 razstavljalcev.

Smrtna kosa. V Ljutomeru je po letnični boleznj umrla 82 let stara gdca. Jožefa Pauša. Mnogo je storila v čast božjo, dolga leta je bila prednica Marijine družbe. Naj ji bo dobri Bog plačnik! — V Vogričevih je umrl g. Ant. Senčar, iz dobre Senčarjeve rodbine. Tudi on je rad daroval za cerkev in dobre namene. Naše sožalje!

Skriptino predavanje priredi Prosvetno društvo prihodnjo nedeljo na svojem sestanku in sicer o lepotah Jugoslavije. Pokrajinski fotografirni posnetki. Opozorjamo! Brez vstopnine.

Velika Nedelja

Narla smrt. Minull petek je bil pri nas pokop na pravoslavnem obredu v ponedeljek popoldne od srčne kapi zadeti mladenič, cestni nadzornik ptujskega okraja 20 letni gospod Blagoje Stanišič, doma iz Peči v Crni gori. Navedeni dan je šel nadzorovat delo ob cesti, a se je v Vičancih ob povratku na popoldanski vlak zrušil in umrl. Našel ga je neki mož, ki je prvotno menil, da ima opraviti z celabelim človekom. Ko je spoznal njegovo stanje, je javil zadevo orožnikom, ki so ukrenili vse potrebno. Pogreba so se udeležili cestni odbor Ptuj ter številni oficirji in podoficirji s Slov. Bistrice, kjer je bil pokojni v vojaški službi. Naj mu bo naša zemlja lahka!

Mlada Bredac je naslov spevoigri, ki jo bodo igrali pri Veliki Nedelji cerkveni pevci in pevke od Sv. Tomaža v nedeljo 28. februarja ob treh popoldne v Društvenem domu. Takih prireditev pri nas še ni bilo, zato vabimo vse prijatelje lepih iger in lepega petja, da pridete in si to ogledate. V četrtek so zborovali obrtniki včlanjeni v svoji zadrugi za Veliko Nedeljo. Sklenili so, da se v slučaju po novem zakonu zahtevane razpustitve pridružijo novi enotni obrtni zadrugi v Ormožu.

Jesenice

Kako spoštuje delavec svojega dobrega in pravičnega mojstra, je pokazala ogromna udeležba pri pogrebu pokojnega Franca Poženela. Nosili so ga tovarniški gasilci, katere je toliko let vodil pri raznih nesrečah. Tudi jeseniško prostovoljno gasilno društvo in ono iz Hrušice se je udeležilo pogreba. Sedaj počiva g. Poženel na jeseniškem pokopališču, kamor je skozi dolgo v isto let spremlil toliko svojih tovarišev gasilcev, mojstrov itd. Pokoj njegovi duši!

Prosvetni večer bo drevi v Krekovem domu. Nastopili bodo najmlajši naraščajniki.

Dramski odsek Krokevega Prosvet. društva pripravlja pasijon, ki ga bo vprizoril v velikem stilu pri popolnoma novih kulisah in z najboljšimi igralci.

Koroška Bela

Marsikaj se je zadnji čas pri nas dogodilo: žalostno in veselo. Eden se je obesil v dušni zmedencosti, dva sta si radi prevelikega navdušenja za zimeki sport noge poškodovata; v tovarni je pošila dovodna cev, ki dovaja vodno moč iz rezervarja na Jav. Rovtu, kar je napravilo radi silovitega pritiska vedno velik strah in občutno škodo. Bilo je zelo nevarno, da bi voda, ki je strašno koprata, prišla do peči. — Pa tudi tekme smo imeli: V nedeljo 14. febr. je tekmovalo 11 mladocev fant. odseka K. P. D. na 5 km dolgem gorskem terenu. Prvenstvo je dosegel Gmajner Fr., ki je dobil tudi častno diplomu. Obdarovani pa so bili še trije tekmovalci. — Zadnjo nedeljo pa so tekmovali člani fant. odseka KP.D. na dolgi gorski progi izpod

»Pustega Rovta« preko »Glazarjevega Rovta« na »Krec«. Prvenstvo je dosegel znani amušar Marček Tine. Tekmovalo jih je 14, od katerih so nekateri dosegli prav lep uspeh. Čestitamo!

Na prvo marševno nedeljo (6. marca) bo prišel v našo društveno dvorano s polno ekledo vsebnih gorskih dvotipov manj predavatelj g. profesor Janko Mlnkar, na kar že danes opozorjamo.

Zadnji čas gre za naročitev »Mohorjevih knjige«. Če jih ne naročiš, se boš kesal, kot si se lansko leto!

Kranj

Ljudski oder ponovi danes popoldne ob 4 v dvorani Ljudskega doma dramo »Bratje«, ki jo je spisal večji poznavalec kmetijskega življenja Janez Jalen. Njegove drame so na Ljudskem odru v Kranju našle močan učinek, zato je tudi za to novo Jalnovo dramsko delo veliko zanimanja.

Zadruga rokod. in sorodnih obriv v Kranju naznanja vsem obrtnikom, da se vrši v ponedeljek, dne 29. t. m. ob osmih zvečer v restavracijskih prostorih hotela »pri Jelenu« predavanje o novem obrtnem zakonu in drugih važnih vprašanjih, ki se tičejo ob tulkov. Predaval bo g. dr. Jos. Pretnar, tajnik in obrtni referent Zbornice za TOI iz Ljubljane. Udeležite se ga zanesljivo vsil!

Litija

Ošpice. V naši okolici se je pojavila epidemija ošpic. Zdravniki so dogrnali okoli 100 slučajev te otroške bolezni. V šoli manjka pri rednem pouku skoro polovica otrok.

Obrtna vest. Pekarijo na »poštici, katero je imel doslej v najemu pekovski mojster g. J. Jug, je prevzel g. Andrej Selšek, ki bo pekarijo na novo preuredil, da bo mogel ustreči vsem strankam v Litiji in okolici. — Tekom letošnje spomladi se pa namerava graditi nova parna pekarna na »Frankotovem« svetu, tako da bomo imeli v Litiji v kratkem kar 3 peke, ki bodo pekli potem gotovo večje štruce in žemlje...

Cerknica

Sejem. Pretekli četrtek se je vršil v Cerknici vsakoletni »Matijev« živinski in kramarski sejem. Na živinski sejem je bilo topot prignanih 326 glav goveje živine in 28 prašičkov. Prodanih je bilo 82 glav goveje živine in 12 prašičkov. Cene so bile naslednje: voli I vrste po 5 Din, voli II vrste po 4—5 Din, voli III vrste 3—4 Din. Krave so prodajali po 2—4 Din. Cena prašičkom je bila 70 do 120 Din za 6—8 tednov stare. Kramarski sejem je bil zelo slabo obiskan.

Luči nimamo in je ne bomo imeli kakih 14 dni. Zlomila se je namreč ob pri glavnem stroju.

Melika

Vinska kriza in protialkoholni kongres. Evi vam dveh diametralno nasprotnih stvari, ki bi obe potrebovali pravične rešitve. Če človek trezno premišluje te stvari, res pride v zadrego. Vem in vidim, da pada v skrajno bedo narod po vinorodnih krajih, ker se vino ne more spraviti v denar niti za dobro niti za slabo ceno — da sploh za nikako ceno, ker nihče več po njem ne vpraša. Redki so tisti, ki so kaj odprodali in srečne se štejejo, če so kaj denarja dobili. Velika večina ne more z vinom nikamor. Vem in predobro vem, da neštete družine spravi ravno pijača v skrajno bedo. In tako nam je zastavljena menda kar nerazrešljiva uganka. Če bi hotel — vsekako upravičeno — poudarjati teže vinske krize, je to toliko kot: »Premalo pijete«, kdor pa vedno ponavlja in očita: »Pijanci ste!, zopet marsikomu brenka bridko resnico, a ob enem udarja nehoti po vinogradniku. Kaj čuda, če so spremljali ljudje po vino: odnih krajih priprave na protialkoholni kongres z mnogimi pomisleki in ugovori. Nisem se čudil, ko mi je mož, sicer vsestransko uvиден in za vse dobro vnet, rekel: »Samo Domoljuba« imam, pa še tega bi skoro odrekel, ker nam vinsko krizo dela še težje. Dosti sem imel posla, da sem mu dopovedal, da istega »Domoljuba« bere tudi marsikateri pijanec, kateri je takega podučena navse potreben. Vsekako je tudi to eno neizogibnih nasprotij, ki ležijo kot mora na naši dobi. Pa niso vsi ljudje tako duhomornih misli, kakor so tele tukaj napisane vrste. Tako je je pogodil moder možak: »Da, protialkoholni kongres! Bo tako! Citan, da bo polovična vožnja. (Pa je ni bilo!) Jaz bom pa vzel pokušajo s seboj, in če mi bo sreča mila, bo že kaj kupilje.« Pa naj res še eno svojo pripomnim. Naj bo tudi delo abstinentov usmerjeno na obe strani. Ne le tistim, ki nič ne pijejo, ampak tudi tistim, ki ga po pameti pijejo, ker ga je Bog dal, naj nekaj povedo, in tisto za one, ki so uprav v vinski krizi, da naj zahtevajo po gostilnah domači pridelek, da ne bo vinogradnik v pomanjkanju, ki ga trpi, postal še pijanec, ker ne bo nikogar, ki bi mu posodo izpraznil.

Iz raznih krajev

Moste pri Ljubljani. Otroci in učiteljski zbor tukanjšnje šole pripravljajo za prihodnjo soboto Gregorčičovo akademijo v šolski telodavnici, koje čisti dobček je namenjen za revne otroke brezposelnih staršev. Glede na izbran program, svečan aranžma in človekoljubni namen prireditve vlada že sedaj zanjo v vsej občini veliko zanimanje in smo prepričani, da bo v vsakem pogledu dobro uspeła.

St. Jernej. Pevski zbor in godba Prosvetnega društva priredita v nedeljo 6. marca popoldne v društveni dvorani koncert z izredno bogalim sporedom. Na sporedu so moderne, razmeroma težke skladbe, ki so jih mladi, idealni fantje našudirali do vseh podrobnosti. — Iz zasneženih, ure hoda oddaljenih vasi so večer za večerom prihajali v društveni dom k vjvam, zato je dolžnost nas vseh, da posetimo njihovo prireditev, ter v moralnem in materijelnem oziru podpremo njihov mladi, krščansko usmerjeni idealizem!

Železniki. Zupnijski dobrodelni odbor se zahvaljuje vrlim prebivalcem iz Stare Loke (in ne iz Škofje Loke, kakor je bilo zapisano v »Slovenecu« 24. t. m.) za poslani krompir in fižol. Bog naj jim obilo plačala in da srečo povsed. — Kdor želi pristopiti k posmrtnikemu zavarovanju »Karitase«, naj se zglati pri cerkovniku v Železnikih.

Žiže. Majhna je naša župnija, vendar biva v njej dobro in verno ljudstvo, ki pridno dela za svoj duhovni in gmetni napredek, zvesto sledeč navodilom svojih dušnih pastirjev. Tako se je s prizadevanjem blagopokojnega in delavnega župnika gosp. Jak. Kosarja l. 1906. ustanovila »Hranilnica in posojilnica v Žižah r. z. z. n. z. ki že 25 let lepo deluje v blagor domačih in sosednih župnij in je l. 1930. postavila lep društveni dom. V nedeljo, 6. marca 1932 ob 3 popoldne se bo v dvorani Kat. društ. doma vršil slavnostni občini zbor imenovane zadrage ob priliki 25 letnice njene ustanovitve. Govoril bo na tem občnem zboru nadrevizor g. Vlad. Pušenjak o zgodovini in razvoju zadrage in o pomenu zadrugištva v naši dobi. Pridite vsi člani in drugi iz domačih in sosednih župnij!

Vital Vodusek:

Nedeljske misli

»Nekdaj ste bili tema, zdaj pa ste luč v Gospodu! Kakor otroci luči hodite.«

Tako preprosto, a vendar lepo je znal napisati apostol Pavel Efežanom (iz tega pisma beremo v današnjem berilu). Mi ne znamo več tako. Kako bi tudi danes ljudje pogledali, če bi jim dejali: »Poslušajte, vi ste luč v Gospodu!« Mi smo navajeni, da vsaki lepi, krepki besedi, ki bi morala stati čisto sama zase, na posebni strani, pridenemo natančno in pusto razlago, tako da vsa prvotno lepoto zakrijemo.

Nekaj žalostnega je v tem. Pečat naše dobe je strašna suhoparnost. Ljudje — ko smo jih tako navadili — kmalu ne bodo razumeli ne o življenju ne o verozanju ničesar drugega več kot suho šolsko kramo; in še kako definicijo bodo vedeli in kak prazen strokoven izraz, pa bodo pri kraju.

Bi danes Pavla sploh razumeli? Ali razumemo njegova pisma? Nekdo se ga pa morali razumeti. Zato, ker so drugače živeli in mislili iz vere. Zato, ker jim je tudi vsaka živa beseda nekaj pomeuita. Majhna podoba jim je razodevala veliko resbino, preprost izraz jim je oživel globoko resnico, čeprav ni bilo še nobenih sistemov in nobene filozofije. Kar zasijati je moralo v cerkvi, ko je zazvela beseda o luči.

A so tudi kaj več vedeli o duši in o luči in o življenju vere. Pri nas bi kmalu vedel o vsem tem veren starček prav toliko kot veren otrok, ki še malo razume. Samo nekaj šolskega znanja. Mi ponavljamo vedno samo abecedo vere in duše. Intelektualna in preprosto ljudstvo, brez razlike. Svedca z nekaterimi izjemami.

Premagajmo malo to suhoparnost. Koliko ljudi trpi na njej! Koliko jih ne razume in ne celjubi Cerkev in se ji sploh ne približa, samo zaradi te zunanje, človeške suhoparnosti, v katero oklepajo nebesko lepe, večne resnice! Koliko ljudi se ogiba religioznih knjig zaradi onlednega, šolskega stila. Koliko ljudi se upira pridigam...

In koliko ljudi tudi zdvoim o življenjski moči vere, kolikor jih omega v njej, zato, ker jim ni kakor pomlad ali kakor ogenj ali luč. Ker jim je samo beseda, nimajo pa duha. In samo duh oživila. Naši dobi pa prav posebno manjka duha vere.

»Zdaj ste luč v Gospodu!«
Kako čudovita skrivnost je že naša duša. Kaj vsi čudeži sveta: samo ena človeška duša! Tista, ki ji je telo le dom za nekaj časa, dokler ga ji Bog ne razodene in je ne sprejme v domove večnosti. In še večja skrivnost: če smo božji, dobri, čisti, je ta duša vsa sijata, kakor da je luč sama, božje sonce samo.

Da bi vse naše duše sijale! Ne samo v lastnem, majhnem zemeljskem domu, ampak v vseh domovih in hišah. Da bi sijale posebno tam, kjer je življenje najbolj žalostno in temno in zapuščeno in grenko in ubogo. Koliko je teme danes na svetu, v kako temo tavamo! Pa pomislite: toliko duš, toliko duš — in tako malo sijaja in luči...

Po lepo uspelem treznostnem kongresu se vrši danes 28. februarja v Delavski zbornici ob 20

zaključna akademija z izbranim sporedom.

1. The Pet of the Areny — Les Sirènes — orkester dir. Borštnik.
2. Golia: Manifest, dekl. Puc Milan.
3. Tri narodne, solo-sopran Korencan Štefi.
4. E. Frelih: »Auf bids«, fantje — govori Emil Frelih.
5. Medved: »Vino ali voda« — dram. prizor. Osebe: Zdržnik — Puc Milan; Pijanec — Frelih Emil; Zena — Ostanek Mira; Pivec — Maršček Marjan.
6. Moj oče je rudar, dekl. Slapar.
7. Bizet: Menuette; Schumann: Finale — violina — Zajc, čelo — Plantarič, klavir — Fink.
8. Pozdrav.
9. Drag. Kette: Pijanec — dekl. Emil Frelih.
10. Pavčič: Pojdem na prejo; Adamič: Nocoj je en lep večer; Pavčič: Dedek samonog — poje solo g. Dolničar.
11. Alegorija (no zamisli Emila Freliha).

Vstopnine ni. Programi po 3 Din se dobe od danes naprej vse dan na razstavi v Unioni ter v pisarni na Dunajski cesti št. 17.

Stroga določba glede vžigalnikov

Ze od začetka 1929 je prepovedana prosta prodaja umetnih vžigalnikov iz navadne kovine in kremenca. Ti predmeti, katerih prodaja se je morala sprejetjem zakona o 6% monopolskem posojilu omejiti, so postali definitivno monopolski predmeti, ko je bil sprejet novi zakon o državnih monopolih. V skladu z novimi zakonskimi določili je začela uprava državnih monopolov te dni izdajati posebna dovoljenja za prodajo umetnih vžigalnikov iz navadne kovine. To prodajo lahko vrše samo prodajalci tobaka na drobno, medtem ko vrše prodajo električnih vžigalnikov — bodisi na avtomobilih ali drugod — samo trgovine in elektrotehnične prodajalne, ki imajo za to posebno dovoljenje uprave monopolov. Vsi ti vžigalniki morajo imeti pravičen monopolski žig kot znak, da je zanje plačana monopolska taksa v znesku 50 Din. Dovoljenje za prodajanje vžigalnikov iz plemenitih kovin da monopolska uprava po plačilu posebne takse, in sicer na srebrne vžigalnike Din 100, na zlata pa Din 200 za vsakega. Novi zakon o državnih monopolih določa občutne kazni za tihotapljenje ali imenje nezgosisanih vžigalnikov ter neban-doliranega kremenca. Prodajalci tobaka na drobno, ki prosijo pri državnem monopolu v Belgradu in dobe dovoljenje za prodajo vžigalnikov na kremen, dobe to blago: na področju dravske, savske, primorske in vrbaske banovine s skladišča Jugoslovanske Družbe »Zizica« v Zagrebu, prodajalci s področja ostalih banovin in s področja uprave mesta Belgrada, pa pri direkciji Jugoslovanske Družbe »Zizica« v Belgradu. Vžigalnike in kremenec dobe franco po pošti, potem ko so jih plačali, dovolj pa se jim 10% na provizija prodajne cene. Kakor vse druge monopolske predmete morajo prodajalci tobaka na drobno prodajati tudi vžigalnike in kremenec samo po cenah, ki jih določil monopolska uprava. Za zdaj se odda v prodajo samo en tip vžigalnika v treh izdelavah in ena vrsta kremenca. Prodajne cene z je vrstano monopolsko takso so: Za vžigalnike iz medi 82 Din, za poniklane 84 Din, za poniklane in obložene z imitacijo 87 Din za kos. Cena kremencom je 8 Din za valjček s 5 kremenji. Kremen je izdelan iz posebne snovi, ki je kemično zaščiten pred falzificiranjem. Vsak valjček je oblepljen z monopolsko banderolo kot znak, da je monopolska taksa plačana. Kremen katerekoli druge vrste je falzifikat in kdor bo takega imel, prodajal ali rabil, se bo kaznoval kot tihotapec.

Mohorjeve knjige za doplačilo v l. 1932

Avguštinove „Izpovedi“

Dr. Fr. Lukman.

Angleški mislec John Ruskin deli knjige, ki so branja vredne, v »knjige za uro« in »knjige za vse čase«. Prve, meni, so prijetne in koristne družabnice, ki z njimi pokramljaš uro ali dve, ne da bi se poglabljal v težka vprašanja o življenju in svetu. »Knjige za vse čase« pa so knjige izbranih duhov, zajemajočih iz pravivov življenja, so darovi vidcev; njim se približaš ne kot družabnicam, temveč kot učiteljicam in prerokinjam; imajo »kaj povedati« vsem časom in rodovom in vsakemu človeku, ki ni popolnoma otopel za vse višje.

Med »knjige za vse čase«, na častno mesto med njimi, bo tudi najstrožja izbira postavila »Confessiones — Izpovedi« sv. Avguština. Nekje v svojih samogovorih iz jeseni 385 pravi Avguštin, da želi spoznati samo dvoje: Boga in dušo, nič drugega. To eta tudi bregova, med katerima valovijo misli v »Izpovedih« in se ubirajo v čudovit epv o božji veličini pred človekom in človekovi ničevosti pred Bogom, o božjem milostnem ponašanju k človeku in človekovemu povišanju v Bogu.

L. 396, ko je svojemu duhovnemu očetu, milanskemu prezbiteriju Simplicianu, tolmačil misli apostola Pavla v listu Rimljanom, je Avguštinu prišlo zadnje spoznanje o milosti: apostolova bogonavdahnjena beseda mu je odprla pogled v skrivnostno snovanje božje milosti, ki človeško dejavnost že prehitava, ki deluje v duši, da spočne zveličavno misel, ki spremlja misel, da dozori v sklep, in spremlja sklep, da postane dejanje, če je človek voljan. Kako je ta spoznavna kakor žaromet osvetlila toliko temnih steza Avguštinove preteklosti! Motrenje lastnega življenja v uči izčiščenih spoznav o delovanju božje milosti — motrenju vztrajnega in zmagovitega snovanja milosti v revnem, mesenosti zaslužjenem, pa v evobodi hlepečem srcu: — to so »Izpovedi«, ki jih je napisal med 396 in 400.

Do Avguština se ni vedelo, da je latinski jezik sposoben, javiti sleherni utrip srca, tudi najnežnejši tresljaj notranjosti. Nikdo pred njim ni segel tako globoko v dušo in zato ni mogel latinski besedi dati toliko izrazitost. Avguštinu je latinska beseda, ki je bila pravnikom in zakonodavcem čudovito jasno izrazilo za pravne norme, Ciceronu in drugim velikim govornikom gradivo za močnejše govorniške zgradbe. — Avguštinu je postala sredstvo za izražanje najnežnejših čvstev srca in najburnejših duševnih borb, najgloblje skusenosti srca in najlepše blaženosti v Bogu.

To Avguštinovo knjigo, ki je eno najglobljih versko-psiholoških del svetovne literature in po obliki in jeziku umotvor svoje vrste, nam bo letos oskrbela Mohorjeva družba. Na slovensko besedo jo je prestavil g. profesor Anton Sovre. V prevodih in Sofokleja, Evripida, Platona in Horacija se je pokazal mojstra; njegov prevod Avguštinovih »Izpovedi« pa je nad vsemi prejšnjimi. Tukaj slovenska beseda ne tolmači samo zvesto Avguštinovih misli, marveč se povsod približuje lepoti Avguštinove besede in jo kar že dozeza. Večje hvale o njem ne vem zapisati. Eno še lahko dodam, da ne poznam prevoda »Izpovedi«, ki bi se s Sovretovim dal postaviti v isto vrsto. Tudi toliko hvaležni Nemški Hefelejev ne.

Celotno delo »Izpovedi« izide kot doplačilna knjiga v letošnjih publikacijah Mohorjeve druž-

be. Uvod za to delo je napisal prof. Jakob Šolar, opombe dodal prof. A. Sovre. Izvod bo prava eslonška knjiga, nenavadno razkošno tiskana, na izvrtne papirju, po navodilih prof. arb. J. Plečnika. Knjigo bo dobili samo vezano v celo platno — za nenavadno nizko ceno po 75 Din za člane Mohorjeve družbe. Lahko pa si jo naroči tudi vsak nečlan v subskripciji za isto ceno, ako to naznani Mohorjevi družbi v Celju. Rok za subskripcijo bo določen kesneje. Ker se že mnogi oglašajo, da bi radi to knjigo vezano v usnjo, obveščamo javnost, da bo Mohorjeva družba oskrbela tako vezavo za nekaj s številkami označenih izvodov. Ceno za te izvode objavi Mohorjeva družba kesneje, ker sedaj še ni mogoče preračunati stroškov.

Da vsi, ki se zanimajo za to vekovito delo, vsaj nekoliko spoznajo lepoto Avguštinovih misli in odličnosti slovenske prepenitve, navajamo dva kratka odlomka za zgled.

Četrto poglavje prve knjige.

Kaj torej si, moj Bog? Kaj drugega, vprašam, ko Gospod in Bog?

Zakaj Kdo je Gospod mimo Gospoda ali kdo Bog mimo našega Boga?

Najvišji, najboljši, najmočnejši ti: vsemogočni, vseumiljeni,

neskončno pravični: najbolj skriti in povsod pri-

čujoči, najlepší ti,

močni nad močnimi: ki trden etojiš, pa te prijeti ni moči,

ki si nepremeljiv, pa vse izpreminjaš: nikoli ne nov, nikoli ne star,

pa vse obnavljaš in v starost dovajaj prevzetne in ne vedo:

ki si večno dejalen in večno umirjen: ki zbirš in nisi potreben,

ki nosiš in polniš in varuješ: ki ustvarjaš in hraniš, dovršuješ

in iščeš, dasi ti nič ne manjka: ti ljubiš, ali brez strastnosti, goreč si,

ali v vedri neskrbnosti: kesanje imaš, ali brez bolečin: srdiš se,

pa si spokojen, dela menjavaš, ne menjavaš sklepa: sprejemaš,

kar najdeš in nisi nikoli izgubil: nikoli ubožen, pa si dobička vesel:

nikoli lakom, pa za obresti terjaš: plačuje se ti preko dolga,

da si dolžnik, in vendar, kdo ima kaj, da bi tvoje ne bilo?

Dolgoe vračaš, nikomur dolžan, dolgoe odpuščas, pa nimaš izgube.

Toda kaj sem povedal s tem, moj Bog, življenje moje, moja sveta

sladkost? Ali kaj more povedati človek, če o tebi govori?

In vendar, gorje tistim, ki o tebi molče, ko so pa še zgovorni nemil!

Iz šestega poglavja desete knjige.

A kaj ljubim, ko te ljubim? Ne lepote telesa, ne sijaja sveta; ne bleščobe dnevne luči, glej, tako prijetne očem; ne raznoličnih pesmi in sladkih melodij, ne blagega vonja cvetlic in mazil in dišav; ne mane in ne medu, ne prelesti udov, kojih objemov si želi naše meso: vsega tega ne ljubim, ko ljubim svojega Boga. In vendar ljubim neko luč in neko melodijo, neki vonj in neko jed, ljubim neki objem, ko ljubim svojega Boga, ki je luč in melodija in vonj in jed in objem mojemu notranjemu človeku, kjer sveti moji duši, česar noben

Vam je potrebna pomladna kura

z večkrat preizkušenim »PLANINKA« čajem iz zdravnih planinskih zelišč, ker čisti kri, jo osvežuje in porazdeli; izloča iz telesa vse tuje materije in morbozne strupe ter se je obnesel pri obolenju sečne kisline, jeter, žolča, pri žolčnih kamnih in težkočah prebave, hemeroidih i. t. d., kot dragoceno domače sredstvo.

Radi tega pričnite tudi vi še danes s pomladno kuro od 8 do 12 tednov s »PLANINKA« čajem Bahovec.

Navdušeni boste. Zahtevajte v lekarnah izrecno »PLANINKA« čaj Bahovec. Pravi samo v plombiranih paketih in z napisom izdelovalca:

Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana

Kongresni trg

Drugi programi

Ponedeljek, 29. februarja.

Belgrad: 12.05 Radio orkester, 17.00 Narodne pesmi, 17.30 Citre, 20.00 Rapsodije, 21.00 »Madame Butterfly«, opera, plošče. — Zagreb: 12.30 Plošče, 17.02 Prenos iz kina, 19.00 Dunaj. — Dunaj: 11.30 16.45 Popoldanski koncert, 19.00 Rožni kavalir, opereta, 22.45 Večerni koncert. — Rim: 12.00 Plošče, 17.30 Simfonični koncert, 21.00 Večerni koncert, 2.10 Laha glasba. — Milan: 11.15 Pestra glasba, 13.00 Izbrana glasba, 20.15 Izbrana glasba, 20.15 Izbrana glasba, 21.00 Simfonični koncert, 22.00 Komedija. — Stuttgart: 12.35 Zabavna glasba. — London: 20.00 Sekret, 22.00 B. B. C. koncert. — Berlin: 20.00 »Letni čas«, J. Hayd, nato plesna glasba, Barcelona: 19.00 Trio, 21.30 Radio orkester, 22.00 Pianinski in violinski koncert, 22.30 španska glasba. — Mor. Ostrava: 12.45 Opoldanski koncert, 20.05 Praga, 22.30 Praga. — Praga: 20.05 Večerni koncert, 21.30 Haydn-ov koncertni večer. — Katowice: 12.10 Plošče, 19.50 Varšava. — Langenberg: 13.05 Opoldanski koncert, 20.30 Slušna igra, 22.20 Plesna glasba. — Toulouse: 19.45 Večerni koncert, 20.30 Koncert vojaške godbe, 21.00 Večerni koncert, 22.45 Operna glasba.

Torek, 1. marca: Belgrad: 11.05 Radio orkester, 20.00 Narodne pesmi, 20.30 Zagreb, 22.50 Radio orkester. — Zagreb: 12.30 Plošče, 20.30 Violinski koncert, 21.30 Igra. — Dunaj: 11.30 Opoldanski koncert, 20.05 Nemška pesem v Galiciji, 21.10 Večerni koncert, 22.25 Barska glasba. — Rim: 12.45 Vokalni in instrumentalni koncert, 17.45 Instrumentalni koncert, 21.45 Pester koncert, koncert godbe na pihala. — Milan-Torino: 11.15 Pestra glasba, 13.10 Izbrana glasba, 19.05 Pestra glasba, 20.15 Izbrana glasba, 20.45 »Črni pierot«, opereta. — Stuttgart: 19.35 Pihala, 20.05 Poljudna glasba, 23.05 Plesna glasba. — London: 19.35 Koncert kvinteta, 22.00 Pesmi, 23.35 Plesna glasba. — Berlin: 20.05 Koncert. — Barcelona: 19.00 Trio, 20.00 Plošče, 21.05 Operni prenos. — Mor. Ostrava: 19.00 Praga. — Praga: 19.00 Prenos iz narodnega gledališča, 20.00 Jubilejni koncert češkega kvarteta. — Katowice: 20.15 Poljudni koncert, 22.10 Operne pesmi, 22.55 Laha glasba. — Langenberg: 11.20 Solski radio, 13.05 Opoldanski koncert, 20.00 »Paulus«, oratorij. — Toulouse: 20.15 Koncert vojaške godbe, 21.00 Večerni koncert, 22.45 Pester program.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Nedelja, 28. februarja: 8.00 Ing. Viktor Novak: O gozdarstvu (O sečni), 9.00 Esperantsko predavanje Herkov: O Bledu, 9.30 Cerkevna glasba, 10.00 P. dr. R. Tominec: Osebnosti velikega tedna, 10.30 B. Pušenjak: Razvoj šahovske igre, 11.00 Salonski kvintet, 12.00 Čas, poročila, plošče, 15.15 Dekliška ura: Žens grško-rimske družbe in krščanstvo (gd. A. Lebar), 15.45 Koncert mandolin s spremljevanjem kitare: Vmes poje gd. Štefka Korenčan otroške in narodne pesmi, 16.30 I. Cankar: »Hlapci«, drama, igra mladinska organizacija »Zare«, klas. gimn., 20.00 Koncert Sattnerjevega pevskega zbora, 21.00 Dr. Fr. Veber: Poročilo o rezultatih eksperimentalne fonetične študije, 21.15 Muzika 40. p. p. Triglavskega.

Ponedeljek, 29. februarja: 12.15 Plošče, 12.45 Dnevne vesti, 13.00 Čas, plošče, borza, 17.30 Salonski kvintet, 18.30 Prof. Fr. Pengov: Voda in kava. — Modernost naše hrane, 19.00 Dr. I. Burian: Češčina, 19.30 Zdravstvena ura, primarij dr. Göstl: O duševno zaostali mladini, 20.00 Prenos z dunajske državne opere: »Rosenkavalir«, 22.30 Čas in poročila.

Tudi v najmanjšem mestu

morete kupiti

srečke za zgradbo katedrale

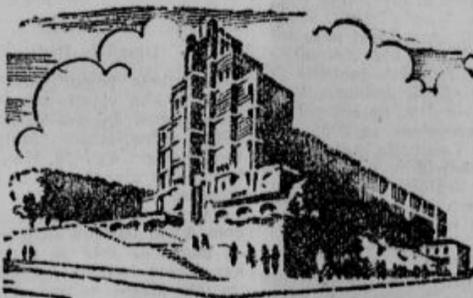
Dobrodelnega društva sv. Vincencija v Beogradu

Kmet kot meščan, uradnik in delavec — vsi brez razlike verskega ali narodnega prepričanja podpirajo veliko akcijo za zgradbo

RIMSKOKATOLIŠKE KATEDRALE V BEOGRADU

ki bo v največji ponos državi in prestolnici — a v slavo Bogu!

Skupni dobitki: Din 8.000.000—
Glavni dobitek: Din 5.000.000—
Najmanjši dobitek: Din 10.000—

Sodelujte tudi Vi z Vašo udeležbo in srečen slučaj Vas bo zato bogato nagradil!

Cene srečk: Dvojna srečka Din 200—, cela srečka Din 100—, polovica srečke Din 50—, četrtinka srečke Din 25—

Žrebanje dne 1. maja 1932.

Prodajajo: vsi župni uradi, kolekture, denarni zavodi, cerkvene in dobrodelne ustanove itd.

Glavna uprava: Beograd
Ulica Jovana Ristića 20

Prodajna podružnica:
Zagreb, Tvrtkova ulica 5

Izpremembe taksnega zakona

Kakor znano, je finančni minister pooblaščen predložiti skupni predlog o spremembah taksnega zakona. Predlog zakona je že natiskan in so glavne odredbe zakona naslednje:

Prvi odstavek čl. 51 zakona o taksah bo sedaj naslednji: Če se na dokumente, izdane v pravnem prometu, ki morajo plačati takso v kolekih ali uporabljati taksni material, ne pitepi takoj pri nastanku dokumenta nobena ali nepopolna taksa, ali pa ni po predpisih prilepljena ali ne uničena, ali se za petnajst dni od dneva sestavljanja dokumenta ta ne prijavi, ali se ne uporabi predplačan taksni material, pa taki dokumenti pridejo pred oblast na katerikoli način, se bo plačala poleg plačila redne takse kazenska taksa v znesku trikratne neplačane, ne dovolj ali ne po predpisih predložene takse. Če se taki dokumenti v teku 15 dni od njih postanka ne prijavijo ali taksa v tem roku ne plačala, se plača poleg redne takse tudi kazenska taksa v enkratnem znesku.

Zakupne pogodbe

Tarifni številki 14 je dodati četrto pripombo: Za pogodbe o zakupih zgradb, stanovanj in lokalov se plača taksa po velikosti letne zakupne vsote, in sicer: 2400 do 3000 Din 10 Din, 3000 do 6000 Din 20 Din, 6000 do 10.000 Din 30 Din, 10.000 do 20.000 Din 50 Din, 20.000 do 30.000 Din 100 Din, 30.000 do 50.000 Din 200 Din, nad tem zneskom za vsakih nadaljnjih 100.000 Din pol odstotka. Izjemno od čl. 20 zakona o taksah se ta taksa plača na pogodbe, brez ozira za dobo pogodbe. Vsi lastniki stanovanj in lokalov morajo napraviti pogodbo o zakupu in plačati takso v teku 15 dni od dne vselitve, v nasprotnem slučaju bodo plačali poleg redne še petkratni znesek redne takse za kazen. Za stanovanja in lokale do 2400 Din letne zakupnine, kakor tudi za podnajame ni obvezno dati pogodbe o zakupu. Za sedanje zakupe na dan uveljavljenja tega zakona se morajo narediti pogodbe o zakupu in plačati takse najdlje do 1. julija 1932, v kolikor pogodbe o zakupu že niso nastajene in

takse plačane. Kdor tega ne stori, bo kaznovan, kakor zgoraj omenjeno.

Za potrdila ali priznanice o prejeti najemninji za stanovanja in lokale se plača do 500 Din 1 Din, od 500 do 1000 Din 2 Din, od 1000 do 2000 Din 5 Din, 2000 do 3000 Din 10 Din, nad 3000 Din za vsakih 100 Din še 0,25 Din.

Nova taksa za najemninske pogodbe

Za pooblastila za opravljanje obrti, katere izdajajo upravne oblasti I. stopnje na podlagi obrtnega zakona, se plačuje: 1. za opravljanje trgovske obrti na stalnem poslovnem mestu a) za veletrgovine v mestih do 50.000 prebivalcev 500 Din, v mestih nad 50.000 ljudi 1000 Din, b) za detaljne obrate v mestih do 5000 prebivalcev 100 Din, 5000 do 10.000 preb. 200 Din, 10.000 do 50 tisoč p. e. bivalcev 300 Din, 50.000 do 100.000 prebivalcev 400 Din, nad 100.000 prebivalcev 500 Din; 2. za trgovske obrti na nestalnih mestih se plačuje polovica takse iz točke 1. b) te tarife številke 3. za trgovske posredne obrate a) agenture 500 Din, b) komisije 500 Din, c) trgovska zastopstva generalna 500 Din, d) trgovska zastopstva izključna 300 Din, e) odpremiška in spedita skta podjetja 300 Din, e) košični 50 Din, f) ostale posredovalnice, oglasni in reklamni zavodi 500 Din, 4. za opravljanje obrti v mestih do 100.000 prebivalcev 50 Din, v mestih nad 100.000 prebivalcev 100 Din, 5. za opravljanje gradbene obrti a) inženjerjev, arhitektov in stavbenikov 1000 Din, b) mojstrov, zidarjev, tesarjev, klesarjev in vodnjakarjev 200 dinarjev, 6. za opravljanje a) elektrotehnične obrti 500 Din, b) elektro-instalaterske obrti 200 Din in 7. za op. avljanje industrijske obrti 1000 Din. Pripomba: Vsa podjetja, ki se po pooblastilu monopolskih oblasti bavijo s produkcijo monopolskih predmetov, plačajo takso po prednjih predpisih z ozirom na vrsto obrti. Podjetja pa, ki se bavijo s prodajo monopolskih predmetov na drobno, plačajo 20 Din za pooblastilo za prodajo teh predmetov poleg takse iz številke 285 taksne tarife.

Cene kvasa

Pekovske zadruge v naši banovini ter Pekovska zveza v Zagrebu so predložile pristojnim ministrstvom v Beogradu daljšo spomenico, v kateri se pečejo s cenami kvasa.

Spomenica navaja med drugim, da se izdeluje kvas iz melase v tovarnah, katere prodajo v Jugoslaviji okoli 320 vagonov. Vsako leto pa produkcija narašča in bo v kratkem dosegla letno 400 vagonov. Nato navaja spomenica historijat vprašanja kvasa, iz katerega je razvidno, da je bila v naši banovini produkcija kvasa do l. 1921 svobodna obrt in so se cene kvasa ravnale po konkurenci posameznih producentov. Od l. 1921 pa do l. 1929 je pa postala ta obrt koncesionirana. Svobodna konkurenca je bila zelo omejena, ker je finančno ministrstvo le redkoma izdalo koncesijo za ustanovitev nove tovarne kvasa. Od l. 1929 pa do l. 1935 je vsako nadaljnje snovanje tovarn prepovedano in so sedanje tovarne dobile popoln monopol, kar so izkoristile za osnovanje kartela, ki je izključil vsako konkurenco. Kakor znano, znaša državna trošarina na kvas 4 Din za 1 kg.

Kolikor je zadržugam znano, ima devet tovarn koncesijo za izdelovanje kvasa, med katerimi sta dve v Ljubljani, in sicer Pivovarna »Union« d. d. ter Boh & Co. v Ljubljani. Kakor navajajo zadruge, se je kartel ustanovil že l. 1921. Izračunale so tudi kalkulacije, koliko znašajo produkcijski stroški za 1000 kg kvasa dnevno, in sicer v številki 20% dopušteni dobiček ter 10% obrestovanje vloženega kapitala, večinoma so kalkulacije prav visoke. Iz njih posnemamo, da so stroški naslednji: sirovine 4112 Din, ostale potrebe podjetja 4050 Din, plače nameščenecv in delavcev 2100 Din, trošarina 4000 Din, obrestovanje kapitala 1095 Din, davki in nepredvideni izdatki 1258 Din, 20% dobiček 3385 Din, skupno torej 20.000 Din. Iz tega sledi, da bi tovarne lahko prodajale kvas po 20 Din za kg, prodajo pa po 26, 28 in 30 Din za kg. Do l. 1921, ko je bila produkcija svobodna obrt, so tovarne prodajale kvas po 12 do 14 Din za kg. Če vpoštevamo, da so sirovine toliko dražje, da so se od tedaj povečale plače delavcev in da je bila uvedena trošarina, tedaj bi morala prodajna cena kvasu znašati 20 Din za kg. Po osnovanju kartela so cene narasle na 26 do 28 Din. Po monopolizaciji in uvedbi trošarine so cene narasle na 31 Din. Spomenica računa, da imajo tovarne vsako leto najmanj 35 milijonov dinarjev preveč dobička. Ta dobiček pa prejemajo tovarne že od l. 1923, torej 280 milijonov dinarjev. Ker pa jim je zagotovljen monopol do l. 1935, bodo te tovarne dobile še 130 milijonov dinarjev prekomernih dobičkov. Na svojih zborih so zadruge ponovno pretresale vprašanje cen kvasa ter sklenile, apelirati na vlado, da se cene znižajo. Omenjene organizacije predlagajo, da se uvede stroga preiskava o delovanju kartela kvasa ter o njegovih članih, posebno pa o vzrokih nepravilnega povišanja cen kvasa. Nadalje naj se razveljavi zakon z dne 10. aprila 1929 ter dovoli pekovski združenjem osnovanje tovarn kvasa za svoje člane, ker je edino na ta način mogoče znižati cene kvasa na odgovarjajočo višino, odnosno, da finančni zakon za l. 1932-33 ne podaljša zaščite za tovarne kvasa.

Mariborska tekstilna industrija

Maribor, 27. februarja.

Ob času, ko je depresija zajela vse naše celokupno gospodarsko življenje ter se velik del naše industrije bori za obstanek, bo zanimivo ogledati si ono panogo industije, ki še edina prosperira ter je v svojem razvoju le deloma zajeta in ovirana po gospodarski krizi. V mislih imamo tekstilno industijo, ki uživa v naši državi nekak izjemni položaj onih redkih industijskih panog, ki so dobro zaščitene pred inozemsko konkurenco po visokih carinah ter najdejo za svoje izdelke še vedno sprejemljiv trg.

Največje središče tekstilne industrije v Sloveniji je nedvomno Maribor, dasi ne poseduje največjih tovrstnih podjetij. S pričetkom letošnjega leta je zaposlevala mariborska tekstilna industrija 2517 delavskih moči, dočim je bilo v letu 1930 zaposlenih še 2175 moči. Tekom enega leta je število zaposlenih moči naraslo kljub krizi za 342. Koncem leta 1931 je bilo v Mariboru 9 tekstilnih podjetij, v tekočem letu pa sta bili ustanovljeni še dve novi. Privlačuje tekstilno industijo naselilost v Mariboru pametna komunalna politika mestne občine, ki je takoj po ustanovitvi svojega električnega podjetja uvidela veliki važnost cenega električnega pogonskega toka za industrio ter s tem privabila številna nova podjetja v Maribor, dasi jim teritorialno kot izrazito obsejno mesto na skrajni točki eksploatacijskega teritorija

morda ne ugaja. Vendar pa je ugodnost cenega pogona bila merodajna ter je še danes odločilna.

Največje tekstilno podjetje je tovarna Doctor in drug, ki zaposluje 800 delavskih moči (isto l. 1930.). Podjetje obstoja iz predilnice, barvarne, belilnice, tkalnice in apreturs. — Po velikosti sledi tovarna J. Hutter in drug, ki se je baš v preteklem letu znatno povečala ter modernizirala svoje obrate, da zaposluje 650 moči napram 580 delavcem v l. 1930. Podjetje izdeluje hlačevidno, šifone in klot ter je edina tovarna klotov v naši državi. Poseduje tudi moderno mercerizirno napravo in ba varno. — Karl Thoma, mehanična tvornica svilnatih izdelkov zaposluje 270 delavcev (leta 1930. še 165) ter izdeluje vse vrste svile. — Ivan Braun, tkalnica za hlačevidno, barvarna in apretura zaposluje 220 delavcev (l. 1930 190). — Mehanična tkalnica, barvarna in apertura E. Zelenka & Co. izdeluje raznovrstno bombažno blago ter zaposluje 160 delavcev (isto l. 1930). — Mariborska tekstilna tvornica d. z. o. z. Centrala podjetja je v Mariboru ter obstoja iz belilnice, barvarne, tiskarne in apreture, dočim se nahaja tkalnica v Varaždinu. V Mariboru zaposluje podjetje 125 delavcev (l. 1930 80). Izdeluje platno, tiskano blago, umetno svilo itd.). — Texta d. d. za tekstilno proizvodnjo (prej Jugosl. Ze kovič d. d.) zaposluje 140 delavcev (leta 1930 še 200) ter izdeluje raznovrstno pletivo, trakovce, okraske in čipke. — Avgust Ehrlich, Vigogne-predilnica, je bilo ustanovljeno šele začetkom letošnjega leta ter zaposluje 100 delavcev. — Maribo ska industrija svile d. d. (svoječasno Metra d. d.) izdeluje proizvode iz prave in umetne svile. Ustanovljeno je bilo julija 1930 ter zaposluje 52 delavcev.

Iz naraščajočega števila delavstva in iz naglega naraščanja števila podjetij je jasno razvidna ugodna prosperiteta tekstilne industrije. V razvoju pa jo zavirajo nezdružne razmere na trgu, zlasti naraščanje inšlovene. Kljub skrajni previdnosti se množe insolventne izgube še neprestano. Mnoga podjetja napovedujejo baš radi tega omejitve obratov, kar bi bilo za delavstvo hud udarec, ker bi se število brezposelnih vnovič pomnožilo.

Padec raznih valut l. 1932 v preteklem letu.

»Frankfurter Zeitung« pretekle nedelje prinaša zanimive podatke o razvrednotenju valut v preteklem letu. Navaja tudi podatke, kdaj je začela valuta padati. Podatki so naslednji: Anglija: septembra 1931 se je začel padec in konec leta je znašal padec z ozirom na zlato pariteto 30,3%. Avstralija je zabeležila padec svoje valute, kakor tudi Mehika, že januarja 1929, padec je znašal do konca l. 1931 v Avstraliji 52%, v Mehiki pa 25%. Španska pezeleta je začela padati v januarju 1929, je do konca l. 1931 njen padec znašal 43%. Marca 1929 se je začelo razvrednotenje urugvajskega peza ter na koncu preteklega leta doseglo 56,9%. Meseca junija 1929 je začel padati argentinski pezo ter je znašal padec do konca l. 1931 41,5%. Novembra 1929 je sledila Brazilija, katere razvrednotenje je znašalo konec lanskega leta 47,7%. Januarja 1930 je Avstraliji sledila Nova Zelandija, katere valuta je bila do konca 1931 razvrednotena za 20%. Junija 1930 je prišla na vrsto Venezuela, katere valuta je padla za 20%. Večina padcev pa datira iz najnovejše dobe, in sicer iz septembra preteklega leta, ko je Anglija ukinila svoj zlati standard. Tu so bile prizadete ta-le države: Kanada s 16,8%, Danska z 29,5%, Indija z 29,7%, Italija s 3,5%, Japonska z 29,8%, Norveška z 0,5% in Švedska z 28,9%. Oktobra pa se je začel padec v Finski in v Portugalu. Na Finskem je padla marka do konca leta za 40,5%, na Portugalskem pa za 29,4%. Vidimo torej, da so padle valute 18 držav v sedanjih svetovni gospodarski krizi. Te države obsegajo 629 milijonov prebivalcev, kar pomeni pri številu prebivalstva (2 milijardi) na vsem svetu skoro 30% prebivalstva na vsem svetu.

Poravnalna postopanja so uvedena o imovini naslednjih tvrdk: Zečirovič Ail, slašičar v Murski Soboti (narok za sklepanje poravnave 23. marca, priglasiti se je do 18. marca); Weit Vinko, fevljarski mojster v Domžalah, Ljubljanska c. 95 (roka 31. in 26. marca); Brlič Stanislav, neprotokolirani trgovec z mešanim blagom v Stari vasi pri Vidmu (roka 31. in 26. marca, ponudil 40%); Kajfež Anton, urar v Ljubljani, Miklošičeva cesta 14 (roka 2. aprila in 27. marca); Brata Naglič, izdelovanje in eksport čevljev v Zireh (roka 2. aprila in 27. marca, nudi 40%); Cerar Vilko, urar v Kamniku, Maistrova ulica 20 (roka 5. aprila in 26. marca, nudi 40%).

Konkurza je razglašena o imovini Jezeršek Ludovika, trgovca na Javorniku 160 (prvi zbor upnikov 29. februarja, oglasiti se je do 27. marca, ugotovitevni narok 5. aprila).

Povišanje glavnice Kreditnega zavoda. Kakor smo že poročali, bodo na občnem zboru 15. marca ob 10 delničarji Kreditnega zavoda za trgovino in industrio v Ljubljani razpravljali tudi o predlaganju povišanja delniške glavnice. Kakor znano, znaša sedaj glavnica 12,5 milijona dinarjev in jo zavod namerava povišati iz obstoječih rezerv, ki so dosegle v l. 1931 že večjo vsoto, kot je bila glavnica. Rezerve so namreč znašale 16 milijonov dinarjev in se bodo z dotacijami gotovo še povečale. Kljub povišanju glavnice bo torej ostalo zavodu še 3,5 milijonov dinarjev rezerv in še več.

Nj. Vel. kralj Aleksander je blagovolil prevzeti pokroviteljstvo XII. mednarodnega vzorčnega velesejma (4.—13. junija 1932) v Ljubljani in jeneske velesejmske prireditve »Ljubljana v jesenic (3.—12. septembra 1932).

Cisto gospodarski značaj je po naredbi g. ministra trgovine in industrie priznan letošnjim glavnim prireditvam Ljubljanskega velesejma. Te prireditve so: XII. mednarodni vzorčni velesejem od 4.—13. junija ter »Ljubljana jesenic od 3.—12. septembra.

Potrjene poravnave: Prejec Jakob, trgovec z manufakturnim blagom v Mariboru (za 40% v desetih obrokih); Fedran Anton, trgovec z mešanim blagom v Št. Juriju ob juž. žel. (50% v desetih obrokih); L. Putan, modna trgovina, Celje (50% v šestnajstih obrokih).

Občni zbori: »Union«, hotelska in stavbinska d. d. v Ljubljani — 31. marca ob 16 (bilanca 1931, volitve nadzorstva); Elektrarna Skofja Loka in okolica d. d. — 12. marca ob pol 11 v mestni dvorani v Skofji Loki; Ljudevit Marx, tovarna lakov v Ljubljani — 16. marca ob 10 v hotelu »Union« (izredni občni zbor, na katerem bodo sklepali tudi o zvišanju delniške glavnice, ki znaša sedaj 4 milijone dinarjev, nadalje je na dnevnem redu še cela vrsta upravnih vprašanj); redni občni zbor pa bo 23. marca ob 15.30 v tovarni; Hranilni in posojilni konzorcij, kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani — 21. marca ob 19.30 v zadrugi pisarni; Zadruga gospodarska banka d. d. v Ljubljani — 17. marca ob 11 (bilanca, volitve uprave in nadzorstva).

Borza

Dne 27. februarja 1932.

Denar

Ta teden je bil devizni promet na ljubljanski borzi znatnejši kot prejšnji, znašal je 10,6 milj. Din v primeri z 10,2, 11,0, 9,2 in 14,25 milj. Din v prejšnjih tednih. Največ prometa izkazuje devize London, Newyork in Italija.

Učinkovita reklama

Cassonove misli o reklamah.

Svetovno znani propagandist Casson trdi: Smotrena propaganda je najhitrejši, največji in najboljši način pridobivanja novih odjemalcev.

Velik del propagande, ki se danes vrši, je neučinkovit in pomeni zapravljanje denarja, ker ne izhaja s stališča odjemala.

Nič se bolj ne izplača kakor propaganda ob pravem času in s pravimi sredstvi. Toda vsakdo izmed nas dela vsajih napake in izgubi denar. V takem primeru bi bilo napačno opustiti nadaljnjo propagando. Pravilno bi bilo, sprejeti riziko in ga glede na zdrav človeški razum kolikor mogoče zmanjšati.

Če bi bil jaz trgovec in bi izdal 3% od svojega prometa za propagando, ne da bi dosegel pričakovane koristi, bi rekel: »Jaz se mo am več bavil s propagando. Posvetovati se moram z dobrim propagandistom. Zato pa hočem izdati prihodnje leto 4% za propagando.

Skratka, jaz bi tako napravil, kakor je napravil hotelir Flagler s svojim velikim hotelom »Ponce de Leon« v Floridi, ki mu je šel zelo slabo. Ko je prejel od svojega ravnatelja alarmno brzojavko: »Hotel nič ne nese — ali naj odpuštim orkester?« mu je brzojavil: »Ne, vzemite še en orkester.«

Celo stara, renomirana tvrdka ne sme omalovaževati dobre propagande. Svoje dobro ime mora skušati ohraniti vedno sveže.

Stare tvrdke so vedno v nevarnosti, da dosepejo na mrtvo točko. One žive od podjetnosti minulih dni. Podjetne tvrdke so vedno mlade. Iz nerazumljivih vz okov se vedno bolj navdušujemo za nove tvrdke, kot pa za stare. Starih tvrdk so večinoma ne da poučiti. Vse poznajo od A do Z. Doba učenja je zanje minula. Zato pa so prav v zadnjih letih utrpele mnoge stare tvrdke občutne izgube.

Sport

VILACHER S. V. : ILIRIJA
Drsalističe Ilirije ob 10 dopoldne.

Najbrže bomo zadnjikrat v letošnji sezoni imeli priliko videti, kako se igra hokey na ledu. Komaj osem dni nas loči od prve igre in že se je Ilirija potrudila da Ljubljancem pokaže zopet to divno igro na ledu. V vseh večjih mestih so hokey tekme glavna sportna atrakcija po zimi. Srečnejši so tam, kjer lahko redno prirejuje tekme v hokeyu na ledu. Imajo drsalističa z umetnim ledom, ki ni odvisno od temperature. Od novembra do marca se vrše po prkarat na leden tekme v kanadskem hokeyu. Ljubljancem smo pa šele totes tako srečni, da smo videli, kako se hokey igra. Da bi pa imeli redno tekme, to je še daleč. Veliko je napravila privatna inicijativa, toda vsega ne zmore. Drsalističa z umetnim ledom ne more zgraditi sama sportna organizacija brez pomoči mestne občine, ki bo končno le morala uvideti, kaj je njena dolžnost napram mlajši generaciji.

Pri drugi tekmi bo sodelovalo možje iz Beljaka, ki ne zastaja dostj za Celovčani. Imeli bodo pa vsakokrat težje stališče. Naši igralci so preteklo nedeljo dosti videli. Beljačani bodo morda naleteli na nasprotnika, ki ve, da že nekaj zna. Našim igralcem je manjkalo samo igralne rutine, oziroma, da nekdo pokaže, kako se pravilno igra. To so videli. Ker so dobri drsalci, kar je glavno, bo danes na drsališču Ilirije borba, ki bo zadržila vsakogar. Domači igralci ne bodo samo gledali, temveč tudi igrali.

SVOBODA : ZELEZNICAR

Ob 15.30 igrišče Primorja.

Popoldne pa nastopita v prvotveni borbi dve moštv, ki želita čimprejše odločitev v podzvezni ligi. Svoboda želi imeti vse tekme čimprej pod streho. Prav tako tudi Zelezničar, ki je baše močnejši od dosedanjenega favorita »Maribor«. Ako nastopi taš nogometni »čevl«, ni izključeno, da bodo tudi izpodrinili aglino moštvo »Maribor«. Ne sme

— Priporočamo Vam
naibolše šivalne stroje
in kolesa
Adier - Gritzer
Švicarski pletilni stroji
DUBIED
edino le pri tvrdki
Jos. Petelinc, Ljubljana
za vodo.
Brezplačen pouk v vezenju. Večletno jamstvo.

Curih, Belgrad 9.05, Pariz 20.3150, London 18.01, Newyork 516.25, Bruselj 71, Milan 26, Madrid 39.65, Amsterdam 208, Berlin 122.75, Stockholm 99.45, Oslo 97.50, Kopenhagen 99.10, Sofija 3.71, Praga 15.26, Varšava 47.50, Atene 6.60, Carigrad 2.45, Bukarešta 3.05, Helsingfors 8.10.

Žitni trg

Novi Sad. Vse je nespremenjeno. Tendence: nespremenjena. Promet: 34 vagonov.

Budimpešta. Tendence prijazna. Promet miren. — Pšenica: marec 11.96—12.30, zaklj. 12.26—12.30; maj 13.02—13.26, zaklj. 13.23—13.25. — Rž: marec 14.85—14.86, zaklj. 14.80—14.85; maj 15.43—15.50, zaklj. 15.50—15.55. — Koruza: maj 14.68, zaklj. 14.80—14.85.

Živina

Mariborski svinjski sejem. Na svinjski sejem dne 26. februarja je bilo prignanih 53 svinj. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 7—9 tednov stari 80—100, 3—4 mesece stari 150—200, 5—7 mesecev 300—350, 8—10 mesecev 400—450, 1 leto stari 700 Din. Za 1 kg žive teže 5—6,50 Din, mrtve teže 7,50—8,50 Din. Prodanih je bilo 28 komadov.

So trgovci, ki si radi pomanjkanja fantazije drugih odjemalcev kot dosedanjih sploh ne znajo predstavljati. Če jim pripovedujete o novih možnostih, so tako slepi kakor netopirji. Branijo se vršiti propagando in kaj kmalu preidejo njihovi odjemalci k drugim trgovcem.

Naravno je, da prevzamejo tvrdke, ki vrše reslamo, odjemalce onih tvrdk, ki reklame ne vrše. Odjemalce vabi propaganda na vseh koncih in krajih. Trgovec ki ne ceni reklame, bo prej ali slej propadel.

Propaganda je najmočnejši činitelj v poslovnem življenju, v kolikor gre za pridobivanje novih odjemalcev. Kdor ne inserira, je mutast. Kdo pa si danes sme privoščiti ta luksus, biti mutast spričo konkurentov, ki vedno kriče?

Reklamna kampanja neke drogerije.

Neka inozemska drogerija je razpisala nagrade za rešitev vprašanja: Koliko jajčkov je v vazi? in sicer pod naslovom: Kako pridem brezplačno do velikonočnega darila? Vazo, ki je bila antična in jo je dal muzej na razpolago, so v prisotnosti notarja napolnili z jajčki-bomboni in jo zaprli, ne da bi poprej prešteli bombone ali pa jih stehtali. Vazo so nato postavili v izložbo.

Drogerija je razdelila 1600 letakov, na katerih so bili spredaj navedeni pogoji razpisa, zadaj pa nagrade.

Pripravljenih je imela 1025 dopisnic, izmed katerih jih je izročila na zahtevo 1010.

Serijsa inseratov, obstoječa iz 12 motivov, je imela obširnost dvanajst dni pod »reklamnim ognjem«.

Rezultat: Pri štetju je bilo navzočih 200 ljudi. Prireditelj jih je pozdravil, nato pa pozval 3 dame, naj odpro vazo in preštejejo jajčka.

Ze med »reklamnim ognjem« je bilo kupecv za 50% več kot leto dni poprej, obenem pa je znamenovala drogerija močan porast stalnih kupecv.

pa izgubiti ne ene točke. Zato gredo Zelezničarji dobro pripravljani v borbo s Svobodo. Borbenega moštva, ki bo poleg tega nastopilo še v ojačani sestavi, ne sme nihče podcenjevati. Prav lahko je Svoboda tisto moštvo, ki bo že danes definitivno prekrizalo račune Zelezničarjem. Zato je današnja tekma zelo važna in bo odločevala o usodi Zelezničarjev.

Tekmo bo sodil g. Cimperman. V predtekmi pa pomerita moči dva naša stara nasprotnika, Primorje in Hermes. Tako bodo danes vsi prijatelji sporta prišli na svoj račun.

AKADEMSKA SMUČARSKA ORGANIZACIJA

V petek 4. marca se bo vršila tekma v smuku z Zelenice kot tretji del kombiniranega tekmovanja za prvenstvo univerze. Pričetek ob 11. Start pri koči, cilj pri Cestarju. Prijave tekmovalcev na Stanaeta Brvarja do četrtega zvečer; prijavnina 5 Din. S tem tekmovalcem bo združen skupen izlet, katerega naj se akademiki-smučarji v čim večjem številu udeležijo, združen pa bo z njim tudi pričetek koroške turneje. Nameravani sta dve skupini: prva ima odhod v četrtek ob 7.30 zjutraj in povratek v petek zvečer; druga (koroška) odhod v četrtek zvečer ob 18.50, povratek v torek 8. marca zvečer preko Petelinka. Vožnja v naši državi četrtsinska, prenošišča na Zelenici po 8 Din. Vsi, ki se mislijo izleta na Koroško udeležiti, se še enkrat pozivajo, da se vpišejo v SPD zaradi prehoda drž. meje. Legitimacija mora biti opremljena z oblastvenim potrdilom. V torek ob 18 bo na univerzi sestanek, obvezen za vse, ki gredo na Koroško. Tu bodo dobili navodila za izlet. Sestanek je obvezen tudi za tekmovalce. Vsi in točno! — Odbor.

SK Korotan na Rakovniku. V nedeljo 6. marca ob 10 dopoldne se vrši redni občni zbor z običajnim sporedom. Če ima kdo kake predloge, naj jih stavi odboru pismeno do četrta. V slučaju nesklepnosti se bo vršil pol ure kasneje drug občni zbor. Opominjamo klube, da se dopisi SK Korotana v celjani le, če imajo žig kluba. Tekme bomo sprejemali po možnosti samo pismeno.

M. K.:

Jaz mislim nate, mati

Jaz mislim nate, mati. Vso noč ne morem spati, vso noč iz senc in mraka za tabo duša plaka.

Brez solnca in brez cveta so moja mlada leta, vsi cilji izgubljeni, odkar te ni pri meni.

Kot zvezda, ki utrne se v noč in se ne vrne — si tiho ugasnila, me v temi zapustila — — —

Jaz mislim nate, mati. Vso noč ne morem spati, vso noč iz senc in mraka za tabo duša plaka.

Hrabri lovec

Po vasi se je hitro razvedelo, da je stari Matija zopet dobil lov. Govorjenja in smehe ni bilo konca. Domislili so se namreč vaščani, da je dobri Matija pred leti lov že imel, toda oni nesrečni slučaj ga je prisilil, da je obesil puško za vrata.

Nekoč je na preži tako sladko zaspal, da mu je puška padla iz rok. Močno hrustanje v zelniku ga je zbudilo. Matija je planil, toda jo, v naglici je pomeril s palico namesto s puško. Seveda je dolgouhec srečno odnesel pete. Bog vedi kako je prišlo vaščanom na ušesa, da je Matija streljal zajca s palico. Naj bo kakorkoli, resnica je, da se Matija od onega dne ni upal pokazati s puško na cesti.

»Od takrat je preteklo že nekaj dolgih let, in ljudje so že zdavnaj vse pozabili,« se je tolašil stari Matija in vzela zopet lov, da bi zabl zajčji rod, ki mu je napravil toliko škode.

Nekoga dne proti večeru je stari Matija vrgel puško čez ramo in šel na prežo. Sedel je v travi na robu gozdiča ob svojem zelniku. Napijal je oči in ušesa ter čakal, dolgo čakal, toda dolgouhca ni hotelo biti. Čim bolj se je zgoščeval mrak, tem bolj nestrpen je postajal.

»Se nekaj časa bom počakal, naj pride ali ne,« se je odločil.

Gori v grmovju je nekaj zašumelo, kakor da je veter dvignil šop suhega listja s tal.

»Ga že imam!« se je vzradostil Matija in zapil oči v grmovje. Ob grmu se je nekaj premaknilo kakor črna senca. Matija je dvignil puško, pomeril in čakal, kot bi ne videl različno. Poleg grma je zopet zašustelo. — »Dvoje strelcev je jeknilo po dobri. V trenutku je bil stari Matija na nogah, da bi pobral svoj plen, ... toda nekaj groznega, pošastnega ga je vrglo nazaj v travo. Naglo je vstal in bežal, bežal, da še nikoli v življenju tako.

Upehan in razoglav je planil s puško v rokah v prvo hišo v vasi. Ljudje so zmedeni bežali na vse strani kakor pred blaznem. Matija pa se je onemogel zgrudil na klopi in z divjo grozo na obrazu gledal po hiši. Na usta so mu silile pene. Dihal je hlastno, bropeče. Spregoviti ni mogel, le čudna znamenja je dajal. Ljudje ga niso umeli, preplašeni so se gnelti v veži. Sosedo so prišlele spraševati, kaj je, če ga je božje vrglo? Polagoma so doumeli, da se je nekaj strašnega zgodilo, toda kaj, niso razumeli.

Matija je prihajal počasi do sape. Obraz mu je bil čudno spačen od groze. Pretrgano je pripovedoval:

»Hu-hu-dobca sem ustrelil!«

Možakarji so se široko zasmejali, ženske so se še bolj zavzele. Matija je nadaljeval:

»Čakal sem v lazu zajca, ki mi v zelje zahaja. Ravno domov sem mislil, kar zaslišim šum v grmovju. Pomeril sem in pognal oba naboja. Potem pa se je nekaj visoko vzpelo kakor če se konj postavi na zadnje noge in strahotno zatulilo, da me je zabelo. Na nebu sem prav jasno, različneje nego na sliki, videl glavo in dvoje rogov. Sam hudobec je bil, prav različno sem ga videl, verjemite mi, glavo in rogoval!«

Možje so si belili glave, kaj bi moglo biti: zatulilo je, rogove ima; ženske so radovedno čakale, kaj bodo možje uganili. Toda do jasnosti ni prišlo, zato so sklenili, da gredo pogledat v Laz.

Kako uro pozneje je skozi lemo stopalo pet mož proti kraju hudobčeve smrti. Dolge korake so merili. Dvoje luči jim je razsvetljevalo pot. Molčali so. Vsak je napeto čakal trenutka, ko bodo našli mrtvega. Nekaterih se je že dotikal strah: »Kaj pa če je...?« Toda pokazati ga ni hotel nobeden, nasprotno še bolj odločno so stopali.

Mokri in upehani so prisopihali k grmovju. Matija je dvignil svetiljko, da bi se videlo okoli.

»Nič si ustrelil!« se je pošalil Jernej.

»Kri!« ga je prekinil Matija.

Iskali so za krvjo. Kakih dvajset korakov proč od grma je v okrvavljeni travi ležal mrtvev — mlad srnjak.

Stari Matija je krepko pljunil v roke in veselo naložil na rame ustreljenega hudobca.

V šoli

Učitelj: »Za zopet si prišel brez persanika v šolo. Kako bi vendar imenoval vojaka, ki bi šel brez puške v vojno?«
Učenec: »General, gospod učitelj!«

Janko in njegov avtomobil

Ko je Janko dopolnil 16. leto, je dobil od očeta darilo, kakršnega si je že dolgo od srca želel. Zaman bi ugibali, kakšno je bilo to darilo, zato vam kar koj povem: bil je to lep nov avtomobil, prav takšen avtomobil, kakršnega imajo odrasli, samo nekoliko manjši je bil.

Praden pa je očka Janko darilo izročil, ga je resno posvaril:

»Ampak, da boš pazil nanj! Če mi kakšno neumnost narediš, mi boš moral avtomobil takoj spet vrniti in potem ga ne dobiš prej, dokler ne boš 18 let star. Torej le glej!«

»Pazil bom nanj kakor na svoje oko!« se je sveto zarotil Janko.

Sofiranja je bil Janko že vajen. Nešteto-krat se je bil že vozil z očetovim avtomobilom, ki je bil seveda mnogo večji od njegovega. Sofiranje mu torej ni delalo nobenih skrbi. Ko je

oče videl, kako sprotno in strokovnjaško je Janko prvič sedel h krmilu v novi avtomobil, se je povsem pomiril in niti v sanjah mu ni prišlo na misel, da bi se moglo zgoditi kaj hudega.

Tri dolge dni je šlo vse po sreči. Janku se je zdelo, da je v nebesih. Dečkov, ki niso imeli avtomobilov, odslej sploh pogledal ni več, tako se je prevzel. Toda vsaka ošabnost ima svoje meje...

Četrtega dne, ko je Janko nameraval obiskati prijatelja Zdravka, je pustil avtomobil pred hišo. V svoji brezskrbnosti in bahavosti je povsem pozabil, kaj mu je oče posebno zabijeval: naj nikoli ne pusti odprtega avtomobila na cesti, da mu ga kdo ne ukrade.

In je naneslo tako, da je v hipu, ko je bil Janko v hiši svojega prijatelja, šel mimo njegove oče. Ko je zagledal Jankov avtomobil, si je dejal: »Halo, pripravajmo se, če se kajon drži tega, kar mi je obljubil!«

Stopil je k avtomobilu in poskušal, če je motor zaprt. In je na svojo jezo dočkal, da je Janko v svoji lahkomišelnosti povsem pozabil na to.

»No, le počakaj, jaz ti bom že pokazal!« je srdito zažugal s pestjo. »Takšno neprijetno presenečenje ti bom pripravil, da si boš enkrat za vselej zapomnil, kdaj si prelomil dano obljubo!«

In je sedel v avtomobil in oddrdal z njim po ulici...

V trenutku pa, ko je avtomobil zavil za prvim oglom, se je vrnil Janko s svojim prijateljem Zdravkom iz hiše. Prebledel je kot stena, ko je videl, da avtomobila ni več na prejšnjem mestu.

»Nekdo ga je ukradel!« je zakričal Zdravko. »Ha! Vidiš ga — tamle se pelje nekdo v njem!«

»Ustavite ga!« je divje zarjul Janko. »Tatovi! Ustavite ga!«

Toda v prečlušajočem uličnem ropotu ga ni slišala živa duša.

Kaj zdaj?

Janko je zagledal v tej strašni stiski na nasprotni strani ulice neki drugi avtomobil, ki je prav tako stal pred hišo. Prav nič ni pomisljal. Skočil je vanj. Mogoče bo šlo, si je mislil — in res je šlo. Tudi ta avtomobil je bil slučajno odprt. En, dva, tri — in že je oddrdral za beguncem...

Tedaj pa je stopil iz hiše lastnik tega avtomobila in lahko si mislite, kako se je prestrašil, ko je videl, da drda avtomobil brez njega po ulici.

»Stoj! Stoj!« je zakričal na vse grlo. »Tatovi! Ustavite ga!«

In imel je srečo. Prav tedaj je namreč privozil po cesti stražnik na motorju. Nekaj besedi v pojasnilo in hop! — že je sedel mož za stražnikom na motorju. Drrr, bum, bum, drrr...! sta odbrzela za »tatovi«.

To je bila divja vožnja! Sprejaj Jankov oče, za njim Janko, potem stražnik in lastnik drugega avtomobila na motorju...

Prometni stražniki so na križiščih dajali Janku znamenje, naj ustavi. Janko pa je vedno znova dajal z roko smer, v katero je drdral prvi avtomobil in še hitreje vozil dalje. Tako je bil vmanjati četkrat zapisan v »črno knjigo«.

Ljudje so se ustavljali in strmeč opazovali divjo vožnjo. Celo z oken je gledalo nebroj radovednih obrazov na ulico in s strahom pričakovalo, kakšen bo konec...

Čez nekaj časa je Janko dohitel prvi avtomobil in mu sprotno zaprl pot. In šele tedaj je na svoje nepopisno iznenadenje spoznal človeka v avtomobilu...

»Kaaaj?« je vzkliknil. »Ti si, očka?«

Toda bilo je prepozno. Jankov oče ni mogel avtomobila tako hitro ustaviti — in bums! — se je zaletel z njim v avtomobil, v katerem je sedel Janko. Oba voza sta se pri tem seveda razbila, Janko in njegov oče pa sta v loku zletela z mehkih sedežev na trda tla...

Medtem je priripotal motor s stražnikom in tujcem na mesto nesreče. Stražnik je skočil iz motorja in zgrabil oba — očeta in sina — za vrat.

Najprej jima stražnik ni hotel verjeti nobene besede, ko sta mu zatrjevala svojo nedolžnost. Smatral ju je za čisto navadna tatova avtomobilov. Šele na policijskem uradu, kamor ju je odgnal, se je vse lepo pojasnilo — in bilo je smešno in šaljeviti besedi več ko dovolj!

Toda kljub temu še dokaj srečnemu koncu, Jankovemu očetu ni bilo prav nič prijetno pri srcu, ko je moral poravnati visoko kazen za prehitro vožnjo in ker se na vse pozive stražnikov nista hotela ustaviti. In potem še stroški za popravilo razbitih avtomobilov in tako dalje...

In bolečina, ki sta jih Janko in njegov oče pri padcu iz avtomobila dobila, tudi niso bile mačje solze...

Najhuje pa je bil kaznovan ubogi Janko, ker je očka uresničil svojo grožnjo: vzel mu je avtomobil in dve dolgi leti je moral čakati, da se je smel spet voziti v njem.

ZA BISTRE GLAVE

Stanko — oko — ena — iskra — ime — travnik — ah — aloja — močnik — in — čeber — lovec — hren — rak — ednina — krava — volk.

Postavite te besede v drugačnem vrstnem redu drugo pod drugo tako, da boste iz njih začetnih črk od zgoraj navzdol čitali znan pregovor. Ena od pravih rešitev bo izžrebana za nagrado.

Rešitve pošljite najkasneje do četrtega, 3. marca t. l. na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenca« v Ljubljani.

Za židano voljo

Janko in Metka

Janku in Metki je dovolila mama, da obiščeta otroško maškero do Unionu. Največjo skrb eta imela potem z ugibanjem, kako bi se oblekla: ali v kuharja ali v dimničarja ali v paža ali v Indijanca ali v Zamorca itd.

Metka je dejala: »Jaz bi bila rada takšna, da me nihče ne bi poznal.«

»Več kaj?« se je domislil Janko in se porredno nasmešnil. »Dobro si umij vrat in obraz — pa te nihče ne bo poznal!«

Tonečkovo vprašanje.

Pri večerji vpraša Toneček očeta: »Očka, kako pa se imenuje klobasa, dokler je še živa?«

V šoli

Učitelj: »Toneček, povej mi kaj o solnce.«
Toneček: »Ni vse zlato kar se sveti — tudi solnce ne!«

Mihčeva žalost

Mihček joka.
»Kaj se je pa zgodilo?« ga vpraša dobrosrčni sosed.

»Teta Mica je padla po stopnicah,« zahtil Mihček še huje.

»Nu, saj sem jo pravkar arečal, torej se ni mogla bogve kako udariti. Zakaj potem jokaš?«

»Oh, saj ne jokam zato, ker se je udarila,« zavajka Mihček, »ampak moja sestra je videla, kako je padla u-u-u, jaz pa ne...«

STRIČKOV KOTIČEK

163. Preljubi Kotičkov striček! — Tudi jaz Te nadlegujem s svojim pisemcem, ki ga — upam — ne boš vrgel v koš. Veš, jaz sem mala Slovenka, a živim zdaj z očkom in mamo v Zagrebu. Ti ne veš, striček, kako je tukaj lepo! Imamo vsako nedeljo pri sv. Roku mašo in slovensko pridigo in popoldne tudi slovenski krščanski nauk. Moj očka poje na koru. Pretleko nedeljo nas je obiskal gospod pesnik Finžgar. Takrat je bilo toliko ljudi v cerkvi, da bi jo bili kmalu razgnali. Še Ti nas pridi kdaj obiskat! Bomo tudi Tebi napravili lep oprejem.

Lepe pozdravke Ti pošilja Mirica Štrukeli, učenka III. razr. Draškovičeve šole.

Draga Mirica! — O kakšnem nadlegovanju ne more biti niti govora. Tvojega pisemca sem se še prav posebno razveselil, že zato, ker je to komaj tretje pismo, ki sem ga dolej iz Zagreba prejel.

Da je v Zagrebu lepo, prav rad verjamem. Toda tega, da je tam lepše kot v Ljubljani, si menda pač ne boš upala trditi. Najlepši kraj na svetu je za človeka zmerom rodna gruda, pa če je še tako revna in nepoznana. Resnica je: Zagreb je mnogo večji od Ljubljane, ima vse polno imenitnih palač in širokih ulic —

Za Tebe in Tvoje starše seveda to ne velja. Kajti vi živite v širokem krogu rojakov, vsak dan vidite ljube, znane obraze, vsak dan se lahko pogovarjate v materinem jeziku, ki je najslajša godba tega sveta. In celo slovenske pridige in slovenskega krščanskega nauka ste deležni in Tvoj očka celo na koru slovenske cerkvene pesmi poje. To je že naravno inenitna reč! Se postavite Slovenci v daljnem Zagrebu in se!

Kar se pa gospoda župnika Finžgarja tiče, Ti moram povedati, da on ni pesnik, nego je naš najprijetnejši pisatelj, nazvednejši slovenski človek, fant od fars, naše gore list. Pesmi je v svojih mladih letih res koval, potem pa se je ves poevtil pisanju povesti in romanov iz našega domačega življenja. Prav za prav — pa se nisi dosti zmotila. Saj je pesnik: tako lepo kakor jo on našo zemljo v svojih povestih in romanih opeva, je menda še nihče ni. Kadar boš velika, čitaj njegovo največje delo, njegov največji roman, njegovo največjo himno naši preteklosti, zemlji naših dedov, naši domovini: »Pod svobodnim solncem!«

Bog Te živi Slovenka mala! — Kotičkov striček.

Dragi moj Kotičkov striček, dakaj se mene v svoj kotiček.

Deklica sem res še mlada, pisem pa že vendar rada, radovedna sem močno, kakšen pust v Ljubljani bo.

Srečno Te pozdravlja Marica Trampus, učenka II. razr. vadnice c. šolskih sester v Mariboru.

164. Dragi Marica! —

Bil pri nas je takšen pust, da je šlo od ust do ust: Prazni žepi, prazna miza, kriza, kriza, kriza, kriza... Krofov nič za božji lon, pustnih šem pa milijon... Bogatini so plesali, da bi revnim pomagali; a piškami so se mastili, morje vina so popili — siromaki pa kot prej lačni so, ojej, ojej...

Lepo pozdravljen! — Kotičkov striček.

165. Dragi kotičkov striček! — Danes Ti prvič pišem. Povedala Ti bom nekaj o naših mucah. Imamo eno staro muco in dve mladi muči. Vse tri dobro vedo, kdaj je pripravljeno kosilo. Ko obedujemo, hodijo okoli mize, nenaodoma pa skoči ena od njih na stol, na katerem sedi mama. Potem ji spleza po hrbtu na rame in pogleda, če je kaj za njo na krožniku... Striček, če trmaš kakšne sladkorečke za našo muco, jih pošlji po pošti ali po radiju!

Te lepo pozdravlja čez hribe in doline Anica Rakun, učenka IV. razr. pri c. šolskih sestrah v Celju.

Draga Anica! — Ti si mi tička, ti! Kar take na lahek način bi rada prišla do sladkorečkov! Hoho, kakor da jaz ne bi vedel, da muca sladkorečkov sploh ne jeda — pač pa da jih rada ližeš Ti, punčka navihana! Ne bo nič s tem, draga moja. Figico Ti bom poslala, pa ne sladkorečkov! O ja, če bi me prošla za kaj drugega, potem bi se že omehalo moje srce. Sladkorečkov pa jaz nikomur ne bom pošiljal, kajti predobro vem, kako bridko so se sladkorečki nekoč maščevali nad menoj! Hrčtal in grizel sem jih v mladih letih toliko časa, da sem z njimi vred tudi zobe pohrustal — zdaj sem pa skrbat, ovbe...

Ti vrača lepe pozdrave čez hribe in doline Kotičkov striček.

166. Ljubi Kotičkov striček! — Da si obogatiti svoje ogromno zemljepisno oznanje, Ti povem, kje leži Vransko. Vransko leži v prelepi dolini med visokimi gorami ob državni cesti, ki vodi iz Celja proti Ljubljani. V zgornjem delu trga stoji šola, zraven sedniško poslopje, v spodnjem delu trga pa se še bolj postavi, ker imajo prelepo veliko cerkev z visokim stolpom. Kar pa je najbolj čudno, je to, da je razpeta okoli cerkve grozna močna in težka veriga.

Te prav lepo pozdravlja Angelica Lukman, učenka III. razr. na Vranekem.

Draga Angelica! — Svoje »ogromno« zemljepieno znanje sem s Tvojim opisom obogatil tako, da se zdaj samemu sebi zdim grozno učen. Z visoko zravnano glavo štorčkam zdaj po Ljubljani in prezirljivo gledam vse one, ki niso tako učeni kot jaz, to se pravi, ki še vedno ne vedo, kje velenomeniti trg Vransko leži. Jaz to zdaj predobro vem, zato sem prepričan, da se bodo poslej celo požgančev oči morali odkrivati pred menoj in s mi klanjati do pasu — kakor sem se dozdej moral jaz njim...

Kar se pa one verige tiče, na res ne vem kako in kaj. Morda so jo zato razpeli okoli cerkve, da bi vam cerkve kdo ne ukrad, kaj? Če sem uganil, se spodobi, da moji modrosti na čast urnobesno zaploskaš in zakličes: Živjoi in tako dalje Zbogom! — Kotičkov striček.

167. Dragi Kotičkov striček! — Zelo me veseli, da si tudi moje pisemce oprejel v svoj kotiček. Zato Ti z veseljem odgovarjam na Tvoje vprašanje. Vodi bujta repa je prav okusna jed. To je repa, v kateri se kuha najbolj dal avinjskega mesa. Zdjaj pa le pridi k nam, da Ti predstavimo s to bujto repol! Prepričal se boš sam, da je to zelo dobra jedčca.

Sprejmi lepe pozdrave od Tvoje zveste kotičkarice Zore Menhart, učenke I. razr. drž. realne gimnazije v Murski Soboti.

Draga Zora! — Se ti na moč priročno zahvaljujem za prelepi pouk. Kajti ta bujta repa mi ni dala miru ne podnevi ne ponoči. Vesomer in vesopoved sem moral tuhtati in si ubijati glavo, kakšna reč je to... Zdjaj je domovina rešena, in vsak, ki se mu dolej o bujti repi niti sanjalo ni, bo ob Tvojem opisu jel čepiti aline. In ne rečem dvakrat, da ne bo nekoga dne kar s posebnim vlakom pripohala truma lačnih ljudi v Mursko Soboto bujto repu jest, med njimi tudi jaz — Kotičkov striček.

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

N. C. Withe:

Najemniška hiša v Moskvi

Kakor vsak inozemec, ki bi se rad za dalj časa naselil v Moskvi, sem izkusil tudi jaz, kako težko je tamkaj najti stanovanje. Slednjič sem dobil majhno sobo v največji najemniški hiši mesta, ki sem jo delil z mladim bančnim uradnikom. »Jesti boste morali zunaj,« mi je dejal, »a Mariuša tu zraven vam bo pospravljala sobo. To je priprosta žena z dežele.«

Naslednji dan je prišla — bila je ženska nekaj čez trideset let, ki je pa bila videti že čez štirideset. Kmalu sem opazil, da je nosila vedno taisto obleko, in to flanelasto bluzo, obledelo krilo in par izhojenih copat. Ko je bila postala Moskva po revoluciji središče Rusije, se je tudi ona s svojim možem preselila iz sto kilometrov oddaljene vasi v mesto. Tu je vedno kaj novega, ne pa tako neznanško dolgočasno kakor na deželi. Razen tega so bili deželi na živežu v Moskvi večji nego drugod in prilike za delo številnejše.

V vlažni kleti sta si našla stanovanje. Potem je umrl njen oče, nakar je mati prodala hišo, konja in kravo in se z mlajšo sestro ter njenim najljubšim imetjem — starim ameriškim šivalnim strojem preselila k njima v mesto. Z njenim denarjem je potem vsa družina zamenjala klet s sobo v tej hiši, ki je bila pred revolucijo ena najlepših palač v Moskvi, namenjena za bogate, site trgovce in imovite pripadnike svobodnih poklicev. V sto stanovanjih, ki so imela vsako po sedem do osem prostorov, so živele takrat gospe in hčere, ki so naročale obleke iz Pariza. Vsako stanovanje je imelo lastno kuhinjo in ognjišče, na katerem se je dal pripraviti obed z desetero jedmi za 20 gostov. Najemnina za vsako stanovanje je znašala pač pet- do šeststoč rubljev letno.

Danes so dvorišča umazana, nekaj mavčnih soh je padlo z zidov, pod žleblom so videti sledovi krogel, na strehi je zmedeno omrežje anten in nad nekimi vrati na dvorišču visi napis: »Hišni odbor.« Na nekem voglu umazanega kupa opoke visi še en napis: »Skupna jedilnica v drugem nadstropju.« Pred vsakim dvigalom se nahaja masten, zamazan plakat: »Dvigalo ne obratuje.« Dvigalo so nabasana s posteljimi okviri, žimnicami in otroškimi vozički.

»Ali v Ameriki tudi tako živite?« je vprašala Mariuša, potem ko je vse sosedne natančno opisala. »V tem stanovanju živi šest družin in njihovi stanovanjski tovariši. V moji sobi nas je šestero ljudi, med temi dva otroka. Bogoljubovi — mož, žena in otroci — imajo najboljšo sobo in novo pohištvo. On zasluži veliko denarja. Poleg njih stanujejo Krasovi. Krasov je imel preje ženo, ki jo je pa pred štirimi meseci vrgel na cesto. To je bivši »beli častnik« — lopov! In potem Blicmanovi. On je jud. Pa saj je v vsakem stanovanju najmanj po en jud. In njihovi umazani otroci! A Blicman je bogat. Njegova žena se vsak dan prepira v kuhinji — trdi, da ji jemljemo petrolej ali milo ali toplo vodo. Zraven nje stanujeta Adamov in njegova žena — on je železniški sprevodnik in večkrat dalj časa odsoten. In kar počne njegova žena, kadar ga ni doma, je prava sramota. On je član stranke in ima zelo težko službo. In potem še Laptevi — tovarniški delavec. Ti stanujejo zadaj za kuhinjo. Štiri otroke imajo in najslabšo sobo — smrdi.«

»Potemtakem je približno 25 ljudi v teh sedmih sobah?« sem vprašal.

»Da, in potem so še posli. Tri od teh družin imajo po eno služkinjo. Meni pomaga moja sestra. Kjer je družina, treba imeti posla, da pazi na otroke in hodi stat v vrsto za živila. Poslom se pa godi prav dobro — 15 rubljev mesečne plače in njihova strokovna organizacija izjavlja, da morajo dobiti vsako leto mesec dni dopusta — s plačo. Pa si ga tudi vzamejo! Le poizkusite enkrat, da jih pri tem ovirate, potem Vas spravijo takoj pred sodišče. Spe tu zunaj na hodniku, seveda proti odredbi hišnega odbora. Moj mož je pa v tem apartmentu odborov zastopnik, in on pravi: »Nekje morajo pač spati — in potem je že boljše tu zunaj nego pri njihovih gospi.«

Vse to samo zato, ker obubožana vlada ni mogla dovolj hitro graditi, da bi spravila pod streho vse te ljudske množice, ki so se zgrijale v Moskvo, v središče. Iz manj nego enega miliona sta nastala dva, kakor hitro je postala Moskva politično in gospodarsko glavno mesto dežele. Nekaj zgradb je bilo l. 1917. uničenih, mnogo drugih moskovskih hiš so uporabljali za razne državne svrhe in za inozemska poslastišta. Iz državne stanovanjske hiše je nastal zunanji urad, drugo krasno palačo so izpremenili v ječo tajne policije. Predmestja, ki imajo z mestom slabe prometne zveze in malo modernih uredb, so priljubljena samo poleti, tako da stanujeta dva milijona ljudi v samem središču, dočim si vlada prizadeva, da bi usmerila preseljevanje v Moskvo v druga mesta.

»Ali je Vaš mož član komunistične stranke?«

»Ne, je prelen za to. Dela v uradu in zasluži samo sto rubljev na mesec. Je dober človek, le pije preveč. Enkrat je prišel domov in me tepel. Tedaj sem se dala ločiti. A moja mati je menila, da sem napravila neumnost, moški da so vedno topli svoje žene. »Stenaj plašč, da bo mehkejši, tepi ženo, da bo voljnija,« to so vedno njene besede. Nikjer mu ni bilo obstanka, tako se je tedaj povrnil k meni. In vesela sem, da je napravil tako. Poročena sem šest let...«

Bila je gotova s pospravljanjem in odšla je, svareč me: »Zaklepajte svoja vrata. Kjer je toliko tujev...«

Tako živi večina ljudi v Moskvi — v vsaki sobi po ena družina. Dvatisoč ljudi prebiva v hiši, kjer jih je bilo preje samo petsto; vsak

prostor tega zajetega gnezda obsega po eno družino. Tod in tam se najde tudi stanovanje, v katerem ima prejšnji lastnik eno sobo zase.

So pa še srečnejši ljudje, ki imajo po dve in več sob, a to ne bo niti 20 odstotkov prebivalstva. »Kako si predstavljate idealen dom?« se je glasil naslov šolske naloge, ki jo je dal neki angleški učitelj v Moskvi svojemu razredu. Eden izmed učencev je odgovoril: »Soba, skozi katero ni treba hoditi tujim ljudem, da pridejo v svojo lastno sobo.«

Med taistimi štirimi stenami domujejo drug poleg drugega profesorji, policaji, sprevodniki, gledališki igralci, blagajniki. Biti si morejo popolnoma tuji — in si navadno tudi so, toda vsakdanje življenje vsakega posameznega je tesno zvezano z drugimi. Ob štirih popoldne se gnete sedem gospodinj ali njihovih posil v vsaki izmed kuhinj, da skuhamo sedmero juhi s sedmero različnimi dišavami, ostali prostor pa do zadnjega kotička izpolnjuje štirinajst otrok.

Ti ljudje so sosedje, pa ne občujejo bogve kako prijateljsko med seboj. Če hotéjo imeti prijatelje, si jih izbero v kakem drugem delu mesta.

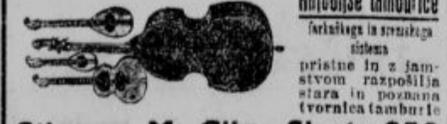
Zivljenje v kakem moskovskem stanovanju ima pa še druge posebnosti. Vsaka soba ima zunanje in notranje okno; oknice zunanjih oken meseca oktobra na slovesen način zamažejo in zamažejo in za zračenje (kar se pa le redko zgodi) ostane samo majhna šipa. Kurjava v stanovanju, ki ima centralno kurjavo, je urejena po predpisih. Naj bo še tako mraz, pred 15 oktobrom se ne kuri in točno 15. aprila se vsa kurjava neha. Takih malenkosti je veliko. Mleko n. pr. prinašajo kmetice iz okolice v sumljivo sivih vrčih. Pogled na tako mlekarico, pa mleka ne prevreš samo enkrat, ampak dvakrat. Potem je ohranjen še en star običaj: pod je v sobah iz trdega lesa. Vsak mesec pride »vesela duša« z vedrom voska, da tla pološči. Metoda je enostavna: tla se namažejo in posuše; potem si mož pritrdi na vsako izmed obeh bosih nog po eno krtačo ter se drsa sem in tja po sobi in tla se svetijo. In slednjič hodniki, zastavljeni s kovčegi, košarami, žimnicami in vrečami — pa ves dan neznanški ropot in hrup: zapiranje vrat, hrupenje otrok in ženski prepir.

»Ali ste slišali škandal ponoči?« me je nekoga jutra vprašala Mariuša. »Bila je ta židinja, ta Blicmanova. Prišli so bili njeni sorodniki iz Gomela in nekje si je izposodila žimnice. Sedaj spe Blicmanovi sorodniki ponoči na žimnicah na tleh, podnevi pa spravijo žimnice na hodnik. Ena žimnica se je prevrnila in bi bila kmalu ubila malo Mašo Laptovo. Zato smo prisilili Blicmanove, da spravijo svoje žimnice nazaj v sobo. Če bi se ta ženska le izselila! A v tej hiši je vedno kak škandal. Adamov prihaja navadno pozno domov in pije rad čašo čaja proti enajsti zvečer. Njegova žena postavi kotlič na Primusovo peč. Trikrat se je vrnila minoli teden čez dvajset minut in našla vodo še mrzlo. Nato je pazila in videla, kako je prišel notri Blicmanov paglavec, napolnil svoj čajnik z njeno vročo vodo, v njen kotliček pa nalil mrzlo vodo in ga postavil nazaj na peč. To je bil velikanski počin... In potem: so večni prepri. kdo bo posnazil hodnik in kopalnice. Pravzaprav bi morale to delo opraviti družine po družini vrsti. A družine, ki nimajo poslova, pravijo: »Naj snažijo služkinje po vrsti, mi bomo pa plačali.« Potem se zaradi dela pripravijo med seboj dekleta — pred mesecem dni so se celo zlasale.«

»In telefon — vsak ga je hotel imeti in vsak naj bi plačal zanj svoj delež. Sedaj pa tri stranke o plačilu nočejo nič slišati. Pravijo: »Saj ga ne uporabljamo! Zovejo jih njihovih prijatelji, a kljub temu nočejo plačati, češ: »Saj ni naša krivda, če nas kličejo naši prijatelji! Hišni odbor je hotel ta mesec sklicati sejo, da bi rešil telefonsko vprašanje — zmerom hoče nekaj storiti, ne stori pa nikoli nič! In prepri zaradi električnih računov. Za celo stanovanje je en sam števec in vsaka soba ima enako število žarnic. To na noben način ni šlo. Bogoljubovi imajo denar ter so si nabavili električni grelec za vodo in pa likalnik. Dolgo tega nismo vedeli in smo se čudili visokemu računju. Potem je pa stara Bogoljubova enkrat pozabila odklopiti likalnik in nastal je ogenj. Sedaj si mora vsak, kdor hoče imeti take stvari, nabaviti svoj lasten števec — to pa stane trideset rubljev.«

»In potem mrčes v tako stari hiši, kakor je ta. Dali smo vse zatreti, a vedno znova se je zaredil. Najbrž od Laptevih — ti stanujejo tako nemarno, in ne moremo jih siliti, da bi snažili. Kupiti si morate prah proti mrčesu. Po vaseh je seveda mnogo slabše, a tudi tu se človek navadi na vse.« (Dalje prihodnjiki.)

Najboljše tamburice
 (vsiškega in srbskega sistema)
 pristne in z jamstvom razpoložljive stare in povzorne tvorilca tamburice

Stjepan M. Gilg, Sisak 950
 Na zahtevo poslano vsakomur cenik tamburice stanj. Odlikovan s 3 zlatimi kolajnam in Grand Prix.

Predtiskana ročna dela za vse!
 Stenski prti 7 Din. stenski prti, rdeče ali modro obrobjeni, 10 Din. prtički od 1 Din naprej, blazine, milje etc. — Novi vzorci, čist tisk, dobro blago

Matek & Mikeš, Ljubljana
 poleg hotela Štrukelj

Vezenje zaves, perila, monogramov etc. Entianje ašuriranje. — »Breda« žepni robci komad 2 Din

J. N.:

Usoden vinar

Kar bom povedal v naslednjih vrsticah, je resnična povest mojega lastnega življenja, ki jo povem iz velike želje, da bi vsaj malo popravil, kar sem zagrešil in da bi se drugi iz nje učili.

★

V svojem življenju sem utegnil biti dober, a obenem neobičajno slab. Otroška doba mi je bila bolj žalostna kakor vesela. A vendar sem doživel pri starših veselo in srečne trenutke, ki so mi vstnili za vse življenje neubranljivo in neizbrisno ljubezen za dobro in lepo. Po drugi strani pa sem v rani mladosti doživel pobujšanje, ki me je zopet spremljalo kakor neozdravljiva bolezen skozi vse življenje.

In tako sem rasel enkrat v grehu in hudobiji, drugič zopet lepo in pošteno. Blodil sem iz dobrega v greh in iz greha v dobro. Bil sem večkrat na tem, da že v najranjši mladosti postanem za vedno pokvarjen izmeček človeške družbe. Ni mi še bilo šest let, ko me je že greh podjarmil in me skušal ugnobiti.

Toda brez moje volje in popolnoma nenadoma se je zgodil z menoj — kakor pozneje še tolikokrat — naravnost čudež. Ko mi nekoč otroci niso hoteli verjeti neke laži, sem zavpil na zahtevo otrok, kakor je bila med nami navada: »Naj imamo sto sirtinih grehov, če to ni res!« A komaj sem to izrekel, mi je postalo neznanško tesno v duši; zgrozil sem se sam nad seboj, zapustil otroke, se zamislil in šel sam vase; jasno sem spoznal svoj greh in njegovo ostudnost. In nikoli več v življenju se zaklinjanja nisem posluševal.

Ko sem obiskoval ljudsko šolo, sem bil nekoč z drugimi učenci navzoč pri cerkvenem opravilu in z njimi vred sem uganjal najdržnejše burke. Kmalu potem pa mi brez vsakega zunanje povoda naenkrat stopi pred oči vsa moja hudobija. Postal sem zamišljen, dasi sem bil drugače razigran in lahkoživ do najvišje možnosti; stopil sem v cerkev, goreče molil in bil resen kakor puščavnik. Ko bi bil pred nekaj trenutki videl tako storiti svojega tovariša, bi ga bil gotovo zasmehoval s tercijanom in hinavcem.

Še precej dolgo po tem dogodku sem bil kakor izpremenjen, postal sem za nekaj časa vzoren učencev. Po zvršetku ljudske šole pa sem začel v silno slabo in izkvarjeno tovaršijo in postal prav in popoln brezverec. Bog in molitev sta mi bila zoprna in nemogoča. Popolnoma sem odml vsemu dobremu.

Kakor sem pa sam popolnoma pozabil na Boga, Bog name ni pozabil. Ko sem nekoč na prostem legel spat, sem se kar tako ozrl v prekrasno zvezdno nebo letne noči. Tedaj me je nekaj kakor od daleč — daleč, iz davno pozabljenih dni spomnilo na nekaj, kar mi pa ni bilo čisto jasno. In ko sem zaprl oči, da bi zaspal, mi je nekaj zašepetalo na uho: »Ivan, ne zaspaj kar tako, ali ne veš, da imaš tudi ti neumrjočo dušo, ali nisi pravkar gledal v krasno zvezdno nebo, ali ni to nebo ustvaril Bog, da bi govorilo človeku in ga spomnilo na Boga, kadar bi Nanj pozabil? Nič kaj nisem maral poslušati tega glasu, ki mi je šepetal na ušesa, hotel sem zaspati — vse preveč mi je bil greh že opustil srce. A glas ni odnehal. Pa sem ga odganjal: »Pusti me, naj zaspim; saj sem še tako mlad in zdrav, kje je še smrt! Smrt — to je zame še pena in dim. Morda bom kasneje kdaj — a to je še daleč za gorami! — mislil tudi na Boga in dušo. Zankrat pa fant, kakor sem jaz, s takimi mislimi nima kaj opraviti.« — »No, ti mi šepete glas kakor po radiu, sč je nočeš misliti na smrt in dušo, pa zmoli vsaj en Očenaš. Ali se spominjaš, kako si včasih molil?« Res sem se začel nekako spominjati; ko sem pa hotel začeti moliti, sem videl, da ne znam več Očenaša. Rekel sem: »Kako pa naj molim, ko sem že čisto pozabil?« Glas pa je milo nagovarjal dalje: »Poskusi, Ivan, saj pojde: Oče naš, kateri si v nebesih...« Sklenil sem roke in polagoma, trudoma spravil skupaj Očenaš. Ko sem odmolil, sem si dejal: »To je pa le od sile, da sem bil celo Očenaš pozabil!« Zopet sem šel vase, se zrcal in se vrnil na pravo pot — žal, ne trajno. Življenje me je še mnogokrat videlo v grehu in zablodi. A vselej, kadar sem mislil, da zame ni več rešitve, me je spomin na ta izredna notranja doživetja vselej zopet vzpodbudil in mi pomagal kvišku.

Veliko sem poskusil v nadaljnjih letih, stal mnogokrat na robu popolnega propada, a po čudni sili sem bil vedno obvarovan najhujšega. Vse to sem povedal, da bo lažje razumeti moje nadaljnjo zgodbo.

S štirindvajsetimi leti sem se oženil, in zopet lahko rečem, da sem bil v zakonu sren in nesrečen, včasih dober zakonski mož, včasih pa lahko miseln do skrajnosti. Na srečo ali nesrečo sem dobil ženo, ki je moje slabosti hitro opazila in mi jih na skrajno oster način očitala. Bil je med nama večer prepri, vendar sovraštva ni bilo, ker niti preprija ne bi bilo treba, če bi bila imela oba saj malo potrpljenja drug z drugim.

Kakor v otroški, deški in fantovski dobi sem prehajal tudi v moški dobi iz dobrega v slabo, in tako se je moralo zgoditi — dasi vsega nisem bil sam kriv — da sem gospodarsko popolnoma propadel. Sam sebi sem dejal tako-le: Res, da v gospodarstvu nisem imel prave skušnje in izvežbanosti in mi je šlo veliko v izgubo, vendar, da sem popolnoma propadel, je največ krivo to, da v treh letih nisem šel skoraj nikoli k maši. Bil sem sicer ob nedeljah dovolj zaposlen, a vendar bi bil mogel bolj spoštovati nedeljo in praznike.

Največ pa, in o tem sem trdno prepričan, mi je škodovalo, ker sem bil globoko razžalil nekoga duhovnika. Pri neki priveditvi je bilo potrebno, da vsak udeleženeec nekaj prispeva za omenjenega duhovnika. Jaz pa in še nekaj tovarišev smo vrgli po vinarju, tako da mislim, da ni dobil skoraj nič. In če ne bi bili dali nič, ne bi bilo to tako žaljivo za duhovnika, kakor pa da smo vrgli vinarje kakor v zasmeh. In pa če bi bili to storiли drugi, ki so bili očitni nasprotniki, duhovnik gotovo ne bi bil niti malo užaljen, saj je poznal zagrizenost nasprotnikov. Ker smo pa to storiли takorekoč njegovi prijatelji in somišljeniki, si je lahko misliti, kako ga je to bolelo. Kolikokrat sem že mislil na to s pekočim občalovanjem, in še danes se mi smili, in ko bi še živel, bi šel k njemu in ga iz vsega srca prosil odpuščanja; le žal, da je že davno umrl. Prosim pa zato vse gospode duhovnike odpuščanja, ker še-le sedaj prav spoznam ono razžalitev.

Duhovniki potrebujejo za svojo vzvišeno službo opore v ljudstvu. Saj je bil celo Božji sin žalosten, kadar je videl svoje učence mrzle in tope ali ko ga je zavrglo judovsko ljudstvo. Kako pa naj ne bi bil žalosten ubog človek duhovnik, če ga tisti, ki jih ima za prijatelje, zasmehujejo. In če je med našim ljudstvom prislovia: Po dobrih duhovnikih vera gori, po slabih vera doli, ni nič manj resnično tudi to, da izkvarjeno, nepopoljšljivo ljudstvo uničuje duhovnika duševno in toliki meri, da mu izkopije prazgodnji grob ali pa ga izkvari, kakor je samo izkvarjeno. Vsi nasprotniki duhovnikov, če so drugače pošteni, naj vedo, da je duhovnik samo ubog človek, izpostavljen strašnim duševnim bojem in da ni na svetu večjega dobrega dela, kakor pomagati duhovnikom vršiti nalogo, ki so si jo naložili. Vsak pa naj ve, da ni bolj nevarnega posla, kakor zaničevati duhovnika. Jaz sem to brdko izkusil, kajti še skoraj tisto uro, ko sem razžalil duhovnika in mu v zasmeh podaril vinar, sem utrpel na svojem premoženju veliko škodo. Sploh od takrat nisem imel več sreče. Če sem kak dan veliko zaslužil, sem naslednji dan še več izgubil. Na meni se je dobesečno uresničil izrek: Če bi vrgel v zrak zlatnik, bi padel na zemljo vinar.

Skrunjenje nedelje in zasmehljivi vinar duhovnikov, to se je tako maščevalo nad menoj, da sem postal s številno družino berač. Moral sem iz rodne hiše z otroci in ženo pod tujo, borno streho, brez vseh sredstev in za služka.

Kupa trpljenja pa še ni bila polna. Kmalu po izgnanstvu z rodne domačije sem dobil službo daleč na jugu. V nadi, da bom mogel svoji družini služiti vsakdanji kruh, sem potrošil zadnji denar za vožnjo. A ko sem dospel na mesto, je bila služba že oddana drugemu. Sedaj je v mojem srcu prekipela grenkost, v njem je zavihral črn obup. Odsel sem na most nad reko, pogledal v valove in si dejal: »Hladu, hladu meni! Samo čez ograjo, pa me bodo zagnali valovi, konec bo goljufivih nad in prevar in tisočerega gorja. Vse, česar si še želim, je hladen grob tu doli... In ta mi je dosegljiv, nič drugega ni treba, kakor da se požnem čez ograjo...«

Tedaj pa se je nenadoma oglašil iz otroške in mladeniške dobe znani mi tajinstveni glas, a obenem so mi stopile pred dušne oči nepopisne slike: natančno sem videl svojo ženo, bolešno in blede, okrog nje pa so se žalostno stiskali otroci. Glas pa je govoril: »Ali vidiš, Ivan, svojo ubogo, nesrečno družinico? Pogled, kakvo strta je žena, in kako se ozirajo po tebi nedolžni otročički... Čez par dni jih bo dosegla vest o tvojem samomoru in kaj potem? Ali imaš pogum, da izvršiš to dejanje, ali se ne bojiš, da te hladni valovi te reke ne bodo hoteli sprjeti in te bodo vrgli iz sebe, saj se tudi mrtva narava zgrozi nad človekom in pravijo, da se včasih celo kamen zjoka.«

Gledal sem in poslušal in se zdrznil. Bilo mi je, kakor da bi se prebudil iz omotice, in dejal sem: »Res, tudi valovi te reke nimajo moči, da bi mi prinesli hladu in umirili vihar v mojih prsih.« Glas pa je hitel: »Ivan, ne bodi, ne bodi! Saj nisi danes okusil kapljice opojne pijače, vendar nisi trezen. Kaj pa zato, če te je podjetnik imel za norca, le zvalil daleč od doma, potem ti pa rekel, da si prepozno prišel. Tisočim drugim se dogaja enako, pa zato še niso na smrt obupani. Glej, zdrav si in močan, znaš tudi nekaj in svet je velik in zaslužka za pridne ne manjka. Zaupaj v Boga — kar si preстал, je le majhna kazen za tvoje grehe. Vedno si se imel za junaka — da, sedaj pokaži svoje junaštvo!«

Glas je utihnil, slike so izginile, meni pa se je v prsih polegel vihar, prijetno hladno mi je velo okrog čela, boj je bil dobojevan. Zopet sem v nekaj trenutkih postal drug, nov človek. Začel sem si dela, truda in trpljenja, in za vsa nesreča, ki me je bila zadela, se niti zmemnil nisem več. Pogumno sem začel novo življenje, preskrbel družini kruha. Niti svetovna vojna, ki sem jo vso prebil na najnevarnejših frontah, me ni uničila, dasi je smrt kosila tovariše na levo in desno in mi je viselo življenje nešetokrat na lasu. Zdrav in nepohabljen ter duševno vder sem se vrnil k družini, dasi sem seveda tudi jaz prejel od nje svoj zvrhani delež in spomin. V pomnoženi družini živim sedaj srečno, hvala Bogu, čeprav mi seveda tudi sedaj ne manjka oblačnih dni.

Dodal bi rad tej svoji popolnoma resnični povesti samo še par misli. Zgodba mojega življenja — zgodba posameznika je zgodba človeštva vobče in najdemo jo na vsaki strani zgodovine. Dokler narodi spoštujejo božje zakone in žive v prijateljstvu z Bogom, so sreč-

John Galsworthy:

Tiho snubljenje

Konec.

>Ne morem si misliti, da mi boste kdaj odpustili,« je dejal Jon mračno.

>Zakaj pa? Saj mi je silno všeč.«

>Zelo ljubeznivi ste; toda strašno Vas mora zebsti. Tu — vzemite moj jopič.«

Hotel ga je sleči, a ona je izjavila: »Če to storite, pobegnem v gozd in potem bom v resnici zašla.«

Jon si je jopič zopet oblekel.

>Mogla bi bila biti tudi katera izmed Blair-rovih deklet,« je rekel.

>Ali bi Vam bilo ljubše?«

>Zaradi Vas seveda. Kar se mene tiče, pa nikakor ne.«

Obrnila sta se drug nasproti drugemu, tako da sta se goreča konca njenih cigaret skoraj dotikala. Toliko, da je videl njene oči, in čisto določno je čutil željo, da bi ji položil roko krog vratu. Ta želja se je zdela povsem naravna in položaju primerna — pa seveda človek kaj takega ne stori.

>Vzemite košček čokolade,« je dejala Ana. Jon je samo malo pokusil, ostalo je spravil zanjo.

>To je pravo pustolovstvo. Čisto tema je. Če bi bila sama, bi se bala — zdi se, kakor da bi utegnili tu strašiti.«

>Duhovi starih Indijancev,« je mrmral Jon. »Samo da ne verujem v duhove.«

>Če bi bili imeli črno pestunjo, bi vanje verovali.«

>Ali ste jo Vi imeli?«

>Seveda — imela je zametno mehak glas. Imamo starega črnca, ki je bil v otroški dobi še suženj. To je daleč naokrog najboljši črnc — sedaj mu je že skoraj sedemdeset let in ima čisto bele volnaste lase.«

>Vaš oče se vendar ni bil mogel udeležiti meščanske vojne.«

>Ne, pač pa oba moja deda in praded.«

>In koliko ste stari Vi, Ana?«

>Devetnajst.«

>Jaz triindvajset.«

>Povejte mi vendar kaj o svojem domu na Angleškem.«

>Sedaj ga nimam več.« Pripovedoval ji je zgodbo svoje mladosti, nekoliko popravljen, in imel vtis, da zna sijajno poslušati. Potem jo je prosil, naj mu še ona pove svojo zgodbo, in ko je govorila, se je vprašal, če mu njen glas ugaja. Govorila je nekoliko zategnjeno in nejasno, vendar ji je zvenel glas mehko in izrazito. Ko je bila s svojo pripovedjo povestjo pri kraju — saj doma še ni bila nikoli zapustila — je zopet zavladal molk, dokler ni Jon dejal:

>Polu osme je. Pogledal bom, če je pri konjih vse v redu. Potem boste morda malo zadremali.«

Šel je okrog griča, dokler ni prišel do kmetij, pri katerih se je kratko pomudil, pomenukojoč se z njima in gladeč jima nozdri. Topel začetniški čut se je prebudil v njem. To je bilo ljubeznivo dete in hrabro povrhu, obraz, ki ga ni bilo mogoče tako kmalu pozabiti in za katerim se je mnogo skrivalo. Zdajci je zaslislal njen glas, ki ga je tiho, kakor da bi se sramovala, klical: »Jon, oh Jon!« Dotipal se je v temi nazaj. Stegnila mu je nasproti roke.

>V resnici me je strah! Ta čudni šelesti! Kar spreleta me.«

>Postalo je nekoliko vetrovno. Sedla bova in se s hrbtno naslonila drug na drugega; to Vas bo varovalo pred mrzom. Ali pa sedem rajz jez s hrbtno proti steni; če se naslonite name, boste morda zadremali. Trajalo bo samo še dve uri — potem bova v mesečini jezdila dalje.«

Sedla sta, kakor je bil predlagal; deklet se je s hrbtno naslonilo nanj, njena glava mu je počivala na rami.

>Ali je dobro tako?«

>O da! Sedaj me ni več strah. Toda pretežko Vam bo, ali ne?«

>Niti najmanj,« je odvrnil Jon.

Malo sta še pokadila in govorila. Zvezde so sedaj sijale jasneje in oči so se vedno bolj navajale na temo. Hvaležno sta čutila drug drugega toploto. Jon se je radoval vonja njenih las, ki so bili čisto blizu njegovemu obrazu in so dišali kakor sveže seno. Oba sta dolgo molčala in toplo začetniško čustvo je v njem čimdalje bolj raslo. Rad bi jo bil objel in jo tesneje prižl k sebi. Pa seveda tega ni storil. Kajti nič drugega ni smel biti zanjo kakor čisto neoseben vir toplote, na katerega se je mogla nasloniti. Prvič, odkar je bil zapustil Anglijo, si je začel objeti žensko bitje, tako zelo ga je bila ona stara zgodba ostrašila. Potegnili je veter, in vejevju je začepetalo pa zopet utihnilo; tišina je bila sedaj še večja nego prej. Bil je popolnoma buden in čudno se mu je zdelo, da je mogla spati, kajti spala se mu je zdelo, da je mogla spati, kajti spala se mu je zdelo — sedela je tako negibno. Zvezde so blestele in pogled se mu je izgubljal med njimi. Udje so ga začeli boleti in vzdrhtavali in nenadoma je opazil, da tudi ona bdi kakor on sam. Počasi je okrenila glavo nasproti nje-

mu, dokler ni mogel videti njenih resnih, omamnih oči.

>Pretežko Vam je tako sedeti,« je dejala in se vzravnila. A znova jo je rahlo potegnili k sebi.

>Res ne; da Vam je le toplo in udobno.«

Njena glava se je zopet naslonila nanj in nočna straža se je začela iznova. Sedaj sta govorila o nevažnih stvarih in on si je mislil: »Kako čudno! Človek more biti z ljudmi cele mesece znan, pa jih vendar še pol toliko ne pozna, kakor se sedaj poznaiva midva!«

Zopet sta dolgo molčala; a sedaj ji je položil roko okrog ramen, tako je bilo udobnejše za oba. V Jonu se je porajalo čustvo, da bi bilo boljše, če mesec ne bi vzšel. Ali je enako čutila tudi ona? Rad bi bil vedel. Vsekakor se luna ni ozirala na take želje, kajti Jon je iznenada opazil, da je bila tu, da se je skrivala tam nekje za drevjem. Čuden, miren sij se je širil, se plazil po gozdnih tleh, lezel med drevesnimi debli.

>Luna!« je dejal. Ona se ni ganila in srce mu je začelo viharno vtrpati. Tudi ona torej ni želela, da bi mesec vzšel. In polagoma se je izpreminjal obotavljajoči se sij v svetlobo, ki je prodirala med drevjem in ju obilila, da sta postali njuni postavi vidni. A še vedno sta sedela negibno, kakor da bi se bala prekiniti čar. Blesk in mirza lepota lune sta rasla, dokler se ni dvignila izza drevja; svet je zopet oživel. Jon je prevdarjal: »Ali bi jo smel poljubiti? A takoj je odgnal to misel. Ali je mogla Ana to želeti? Kakor da bi bila uganila njegovo misel, je zdajci obrnila glavo in mu pogledala v oči. Tedaj je rekel:

>V mojem varstvu ste!«

Odgovorila je z lahnim vzdihom in vstala. Pretegnila sta svoje zaspale ude in gledala v beloblasteči, skrivnostni gozd.

>Samo poglejte. Ana! To je v resnici gomila. Tu je steza v kotanjo, kjer smo imeli piknik. Sedaj moreva pot izlaska najti.«

>Da,« je dejala s povdankom, ki si ga ni znal razjasniti. Šla sta h konjema, ju odvezala in vzhajala. Skupno bosta sedaj našla pot. Krenila sta dalje in jezdila vstric.

Jon je dejal:

>To je bilo nekaj, na kar bom mislil.«

>Da, tudi jaz se bom vedno spominjala na to.«

Poslej nista več govorila, razen če sta se posvetovala zaradi poti; toda o tem sta si bila kmalu na jasnem in v kratkem skoku je šlo dalje. Na igrišču za polo, tik pri hotelu, sta prišla iz gozda.

>Pojdite sedaj notri in pomirite svojega brata. Jaz oskrbim konja in pridem za Vami.«

Ko je prišel v vestibul, je našel na Francisu Wilmotu samega; bil je še v jahaški obleki in delal čuden obraz, ne ravno sovražen, naga, a tudi nikakor ne prijazen. »Ana je šla gori,« je rekel. »Zdi se, da nimate posebno razvitega čuta za orientacijo. Bil sem v resnici v skrbeh.«

>Zelo mi je žal,« je odgovoril Jon osramočen. »Nisem bil mislil na to, da sta konja tu še tuja.«

>Nu dajte se odvrnil Francis Wilmot in skomignil z ramami. Jon je mladega moža trdo pogledal.

>Upam, da ne mislite, da sem pot namenoma zgrešil. Zdi se vsaj tako, kakor da bi tako mislil.«

Zopet je Francis Wilmot skomignil z rameni.

>Oprostite,« je rekel Jon, »a po vsej priliki pozabljate, da je Vaša sestra dama in da se človek nasproti dami ne obnaša kakor lopov.«

Francis Wilmot ni odgovoril; stopil je k oknu in gledal ven. Jon je bil resno hud. Menda ni bil neotesan z Ano? Če — potem Sedel je na naslonjalo nekega stola in bil nenadoma zelo utrujen. Sedel je povešenega pogleda in temnega obraza. Vrag vzemi to fantje! — Glas za njim je dejal: »Saj nisem tako mislil. Res mi je žal. Bilo je le zaradi strahu. Dajte mi roko!«

S hitro kretnjo mu je prožil Jon svojo desnico, stisnila sta si roke in trdno zrla drug drugemu v oči.

>Bili morate hudo zdelani,« je pripomnil Francis Wilmot. »Pojdite z menoj v mojo sobo; imam nekaj pijače. Dal sem požirek tudi Ani.«

Šla sta goti. Jon je sedel na edinem stolu, Francis Wilmot na postelji.

>Ana mi je rekla, da Vas je prosila, če jutri ne bi hoteli iti z nama. Trdno upam, da to storite.«

>Silno rad.«

>To je imenitno!«

Pila sta, nekoliko kramljala in kadila.

>Lahko noč!« je iznenada rekel Jon in vstal. »Če sedaj pri priči ne grem, bom tu zaspal.«

Zopet sta si stisnila roke in Jon je oma-

Kurenčkova Nežka ma tud beseda

Jest sm kar mal snofala, de se u Gustlne fržmagal in de se u čez tu gor držu, ke sm mu zadne u »Sluvence« negau plac zasedla. Ampak, de u tku strašn razkačen, in prot en dam clu, ke b mogu mt vnder kulkr-tulk rešpekta, pusebn prot men ki suprog držaunga uradnka, b s pa nkol na mislela. Tu je ja čist navaden člouk brez vsake manere. Sej b mogu vnder že sam vedet, u kakšna kulubocja me uja moj eksperimenti putunkal, de s na um mogla iz te šlamastike drgač vn pumagat, kokr de um hitr prusila jaunast, ne nej m nkar več na piševa in nejme pr gmah pusteja.

Noja, zdej je že kar je. Ampak jest s um že zamerkala tega grubjana. Dobr se m pa le zdi, de je Gustl enkat soja ta prava farba pukazu. Zdej saj vem pr čim de sm. Se mojemu može se je tku fržmagal, ke je brau negave grubost, da je tou prec Gustlna na duel poklicat. Jest sm mu kumi ubranila, ke sm se bala, de b se na prehladu, ke je glih tekat tku mraz prtisku. Ke se je spet mal bi ugrel, se je pa negava jeza uhladila. Tku de za enkat ni blu iz duelam ne.

Gustl b mogu tud tu pumisti, de se taka reč na sme ženskam zamert. Zenske maja ja zmeri prednat, zatu ke se jm za usaka reč bi medi. Sej tu ker mam dons za puvedat je tud ena bi najna zadeva. Ke pa na mram de b spet kašn kumlkikt iz tega vn pršou, pa raj mal pučakam, de um na vrsta prla. Sej ženske je že vojka navadla putrežlivast, ke sma ceu teden mogle hodet pred mestna aprovizacija čakat na krumpir, nazadne ga pa še duble nisma, ke sa ga tist, ke sa mel aprovizacija čez sami puhrustal. Jest sm pr krumpiri že zmeri skus padla.

De se pa na bo ta reč, ke ja mam dons za puvedat, preveč zauleka, nej pa raj kar prec puve, de sm dubila te dni spet en pism ud tistga generaloberderehtarja Zvircata, ke m je že tud zadn ud fabrikantu tku lepu pisu. Pisu m je pa zdej tkula:

>Astn, Nežka, kua prauš k tem, ke am t unkat pisu, de za fabrikante ni treba prejat dobrodelneh plesu, ke te s uja znal že sami pumagat iz gespudarske grize tku al tku. Tu sm t pa pu-zabu prpount, de s tud zavle štacnarju, kramarju in drugeh takeh, ke nē na delaju, ampak sam predajaja tist, kar sa druh naredl, ni treba pusebn glave belt. Tud te maja soje furtine kuku se da tud pr griz preleterat. Sej s mende brala u časnikh, kua je pugruntu generalštab iblanskih štacnarju in drugeh takeh, ke sni že gor puvedu. Ta generalštab je pugervu ud ush sojeh pudložnku, ke maja u drausk banuvin soje kramarije in brajnarije, de morja 17. februarja use soje uslužbence in uslužbenke, če sa tud magari u služb že pedeset let, pustaut na cesta, druh dan pa spet ket nuvince nazaj uzet, ke le na ta viža lohka pa spet ket neki preleteraja. In tu se more strit usak let na ta dan. Na ta viža jm na u treba dajat več pu zakone predpisaneh urlaubu in tud drugeh dubro, ke slišja pu zakone starejšem uslužbencem, na morja bt nkol več deležen. Ti us rekla ta nar bi gvši: »fej te bod!« Pa tu ni »fej te bod«. Tu je na use plati h nuc. Štacnari uja lepu neki preleteraj, uslužbenci uja pa zmeri mladi ustal, tku de jm na u treba jt nekol u penzjon. Tu sa dobr pugruntal, pa b ja lohka še bolš. Jest na vem, a res u celmu tem generalštabe ni nubenga brihtnega človeka, de b predlagu de morja tud usaruga učenca al pa učenka prec še tist večer, ke u frejšprehan, pustaut na cesta, drug jutr ga pa spet na nou za učenca gor uzet. Na ta viža b naredl še velik veči prefit. Rokacmok — Zvirca«.

Vite, tule m je spet pisu Zvirca. Ud enga generaloberderehtarja tud ni družga za pričkvat, ke tak gespudi na puznaja družga, ket samga sebe. Men se pa taka reč gražu. Sej sma vnder usi lde. Škoda. Buš b blu, če b bli urane, ke urana uran saj uči na izkluje, člouk pa kumi čaka, de jh čluvek. Sej gspude bane se tud ta knif na dupade, zatu sa tud reki, de iz te moke na bo kruha. Men se pa usa ta reč zdi use glih precej — Kene, punavad stop usak zakon u ve-ljava s tistem dnevam, ke ga ubajaja »Službene nuvine« —

K. N.

ni in blagoslov spremlja njihovo prizadevanje, čim pa se odvrnejo od Boga in se vdajo pregreham, slede neizbežno stiske in nadloge — božji opomin! In kakor posameznik uteče pogubi le tedaj, ako se iskreno, z vsem srcem vrne k Bogu in znova sprejme njegovo večno, nedotakljivo postavo, tako je tudi narodom in človeštvu odprta samo ta ena rešilna pot.

Stiska današnjih dni me je nagnila, da sem napisal to svojo izpoved.

Izjemno oboje se nam navojsi modeli otroških in igra-nih vozíčkov, tričklji, razna no-vejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. — Najnižje cene. — Ceniki franco.

Tribuna F.B.L., tovarna dvokoles in otroških vozíčkov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

GOSPODARSKA ZVEZA LJUBLJANA R. Z. Z. O. Z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, koloni-jalno in specerijsko blago, kmetijske stroje in orodja, umetna gnojila, cement, premog itd.

Drvovrstna moka iz mlina Forčacs, Bačka Topola, je stalno na zalogi.

Inserirajte v „Slovencu“!

Zelo otožno prevzet je šel doli in sedel v ležalni stol pri kamini; igral se je z uhlijsa prepeličarja in gledal, kako se je v sobi polagoma mračilo. Morda niti ne pride, da bi zadnjikrat skupaj pela. Morda jo bo videl samo še pri skupni večerji in ne bo imel več prilike, da bi ji razkril svojo ljubezen in slišal od nje, da ga ona ne ljubi. Obupano je mislil: »Sam sem kriv — norec sem bil, da sem molčal: vse prilikožnosti sem zamudil.« V sobi je postalo tako temno, da jo je razsvetljeval samo ogenj v kamini, in pes je zaspal. Tudi Jon je zaprl oči. Bilo mu je, kakor da bi potem lažje čakal — čakal na najhujše. Ko je oči zopet odprl, je stala pred njim z obema instrumentoma v rokah.

>Ali marate igrati, Jon?«

>Da,« je odvrnil Jon, »igrajva. To je zadnji pot.« In vzjel je ukulelo.

Sedla je na preprogo pred kaminom in začela uglaševati svoj instrument. Jon se je spustil poleg psa na tla in začel uglaševati svojega. Pes je vstal in zbežal ven.

>Kaj naj pojeva?«

>Jaz ne bom pel, Ana. Pojte Vi in jaz Vas bom spremljal.«

Niti pogledala ga ni! Se pogledati ga ni hotela! Bilo je vsega konec! Kakšen tepec je bil!

Ana je začela peti. Bil je priprost napev — klic v gorah iz »Roze Marije.« Jon je prebiral strune in pesem mu je šla do srca. Izpela je do konca. Potem je začela peti pesem iznova in njen pogled je splaval k njemu. Ljubi Bog! Sedaj ga je v resnici pogledala! Ni smela videti, da je opazil! Bil je prelep — ta dolgi, globoki pogled čez ukulelo. Njegova in njena ukulela sta se ločili. On je neumno stvar spustil iz rok, in nenadoma se je po kolenih splazil k Ani ter ji položil roko okrog vratu. Tiho je nagnila glavo na njegovo ramo, čisto tako kakor takrat ob indijanski gomili. On je približal svoje lice njenim lasem. Dišale so po senu kakor tedaj. In kakor takrat v mesečini je tudi sedaj obrnila svoj obraz proti njemu. A topot je Jon poljubil njene ustnice.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

Naš domači zdravnik

J. B.-H. O drgalkah je bilo pisano že zadnjič in povedano, kdaj je operacija potrebna. V vašem primeru se je vnetje drgalk ponovilo že dvanajstič, dasi so bile že dvakrat operirane. Ne morem si prav predstaviti dejanskega stanja, če sta bili odstranjeni goltni drgalki, se pač ti dve ne moreta več vneti, pač pa mezgovno stanje, ki je v goltnih stenah in na jeziku ostalo, prav tako se še vna nosna drgalka in njeno obližje. Če je organ ali organski del odstranjen, ni vedno bolezen zatrla. Časih so rezali ljudem ude, če je na njih tuberkulozno obolela kost ali sklep, dandanes zdravijo človeka zoper tuberkulozo in mu puščajo bolni ud, ki marsikdaj popolnoma ozdravi in se usposobi za rabo, poprej so menili, da se da z izrezanjem ozdraviti žlezo, dandanes vemo, da se tudi po uspehi žlezočelni operaciji čir ponavlja v želodcu in črevesu, če ni primerne zdraviljenja s hrano in zdravili. Tako je tudi z drgalkami... Nož je izvrstno in časih neobhodno zdravilo, a ne vselej in zoper vse bolezni. Posvetujte se z domačim zdravnikom, kako se dajo take zastarele bolezni če ne že odpraviti pa vsaj njih hujša ponavljanja preprečevati.

Ista. Zdravljenje po sili je navadno za nič. Če dekle gre k zdravniku nerado in jemlje zdravilo nerado, kako naj ji pomagam, ki se spuščam v neznane mi zadeve nerad? Pojdite z dekletom k zdravniku sama in razložite mu, kar mu deklet brzkone ni povedala, pa bo stvar kmalu v redu.

Se ista. Glavobol preprečevati kmetijskim ženam, ki ga dobe o perilu in morajo na žgočem solncu pleti, žeti, grabiti in druga poljska dela opravljati, zna morda kak čudodelnik, jaz ne, ki vem samo toliko, da se žena o tistih časih ne sme lotovati težjih, napornih ali drugače neprimernih opravil. Vem tudi, da je naša žena na kmetijskih zares trpka, vredna pomilovanja, a mnogokrat brez nujnosti, saj tudi naši dedci, kakor so in smo trdi, vendar niso in nismo vsi tako trdosrdni, da ne bi kaj zaleglo, če bi žene odpirale zagrajo svojemu jeziku — o pravem času.

M. M.-M. Vigantol je zares učinkovito sredstvo proti rahiti ali angleški bolezni, a postaja nevarno, ker se zavoljo pretirane reklame v poljudnih časopisih uporablja preko potrebe. Če večkrat sem imel spore z nerazodnimi materami, ki so hotele za svoje dojenje to močno zdravilo v preprečevalne svrhe proti rahiti, ki se ni niti napovedovala, nekajkrat sem že videl otroke, ki jim je nepremišljeno rabljeni vigantol škodoval. Veljaj torej pravilo, da ne rabite vsega, kar vtgne temu ali onemu otroku koristiti, marveč samo ono, kar je dejansko potrebno. Vigantol je močno sredstvo, ki naj se ne rabi kar tjavendan! V strokovnih listih berem že dve leti poročila o škodah takšnega izvora.

N. N.-Lj. O umetnem hranivu, ki se bere o njem toliko reklame po časopisih in koledarjih, naj vam povem svoje »odkritje« mnenje? Saj je bilo že tolikokrat pisano o teh stvarih na tem mestu! Za danes naj vam povem zgodbo, ki sem

jo sam doživel. Pred četrty stoletja se je brala v vseh časopisih, tudi medicinskih strokovnih listih, vsiljivo kričeča reklama za »puro«, tekoče meso. Prišel je tudi k meni zastopnik tiste trvdke, ki je s svojim izumom »puro« osrečevala trpeče človeštvo, mi ponudil vzorce dragocenega izdelka in želel moje pohvalne izjave o njem, saj se je že na tisoče zdravnikov prepričalo o čudovitem učinku »pura« na bolnike in rekonvalescente. Strmečemu možu sem odklonil oboje, vzorce in izjavo, češ da ostanem v svoji praksi pri mleku in jajcih, ki mi jamči za njihovo pristnost mati priroda, da se poslužujem doma npravljenega mesne juhe in v potrebi tudi doma sveže npravljenega mesnega soka in da zato ne bom priporočal nikomur »pura«, ki je morda kaj vreden, a gotovo za 1000% (en tisoč odstotkov) predrag! Ni trajalo niti dve leti, ko je slavni preparat »puro« izginil, ker so kemiki po takrat izumljenem načinu preskave dokazali, da ni bilo v »puru« niti trohice mišičnih beljakovin, marveč samo izvleček iz juhe in zelišč z jajčim beljakom. Kako je sestavljen ta preparat, ki o njem sprašujete, ne vem m me ne zanima, priporočam ga jaz ne nikomur, manj premožne pa svarim pred njim zaradi pretirane cene. Če grem jaz na Smarno goro, jo udarim najrajši peš, o blatu in prahu se vozim z železnico ali tramvajem ali kvečemu z avtobusom do vnožja, kdo drugi meni, da je dolžan sebi in svojemu dostojanstvu, da si najme kočijo ali avto za tak izlet. Vprašanje je, kdo ima od izleta več užitka in kdo bo vžival take izlete več časa...

I. D.-Lj. Odgovor radi starostne nemoglosti da vas je razžalil, ker da vam podtikam v njem nizkotne želje in namere, ki jih nimate in niste imeli v boljših letih, hočete samo vedeti, ali se da postarnemu možu pomagati, da bi mogel še kaj duševno delati in se bolj prosto gibati. — Morda se res nisva prav razumela, zakaj sredstva in operativni načini, omenjeni v vašem pismu, so pač taki, da merijo na pozitivit spolnega področja in ga tudi začasno dosežajo, hkrati s to pozitivitjo se opaža tudi neka telesna pomladitev in dušna osvežitev, kajpada prehodna in v nezanesljivi obliki. Če sem ta nesporazum zakrivil jaz, potem mi oprostite osoren nasvet! Da se dajo starostne nadležnosti omiljevati, ustavljam in do neke mere preprečevati, nam priča vsa zdravstvena zgodovina že od najstarejših dob. Sredstva v te svrhe so različna, prehrana je največje važnosti! Hrana bodi pičla in priprosta, dandanes pravimo polna vitaminov. Vživajte o re manj redilnih hraniv in še ta v presni obliki! Skrbite za zadostno gibanje na prostem, slabo vreme, majhno trganje ali drugačna nadležnost naj vas ne ovira! Če imate kaj sredstev na razpolago, pojdite v kakšne »pomlajevalne« toplice. V tem oziru služe Gastein po vsem svetu (pa tudi radi nezasiženih cen), samo nekoliko manjše vrednosti je cela vrsta domačih toplic z radioaktivnimi vodami.

A. R.-S. Nepodpisaneu »naročniku« — nič.

Pravni nasveti

Dedna pravica žene. A. Š. M. Vprašate, če žena kaj podeduje po možu in koliko če so otroci in če jih ni. — Žena ima zakonito dedno pravico po možu, ako je ta umrl brez oporoke. Če žive zapustnikovi otroci (ali njihovi potomci), podeduje žena eno četrtino zapuščine. Če pa otrok oziroma njihovih potomcev ni, so poleg žene zakoniti dediči roditelji ali, če teh ni, njihovi potomci t. j. bratje in sestre zapustnika. V tem slučaju podeduje žena polovico zapuščine. To velja tudi za dedno pravico moža. Razen dednega deleža dobi preživeli zakonec tudi premoženje, ki spadajo k gospodinjstvu, poleg zapustnikovih otrok pa le, kar je njemu samemu potrebno. Kakor navedeno, ima preživeli zakonec gornjo dedno pravico le, če ni oporoke. V vsakem slučaju pa mu gre iz zapuščine toliko, kolikor je potrebno za njegovo dostojno vzdrževanje. Na vprašanje, kako se izročijo posestvo in o izročilnih pogodbah, ni mogoče na tem mestu v par stavkih odgovoriti. Tako pogodbo boste v slučaju potrebe itak delali pri notarju, kjer boste lahko zvedeli kar želite.

Dediščina po bratu. K. M. Brat se ni vrnil iz vojne in je bil proglašen mrtvim. Vprašate, če ima sestra pravico do njegovega posestva. — Če je brat proglašen za mrtvega, se mora vršiti o njegovi zapuščini zapuščinska razprava, na podlagi katere se zapuščina razdeli med dediče. Če ni testamenta, nastopi dedovanje po zakoncu. Ako je brat zapustil otroke, bodo dediči otroci. Če ni otrok, so dediči starši in sicer vsak do polovice, ako oba živa. Ako starši ne žive, ali ako živi samo eden od njih, pripade zapuščina njihovim potomcem torej bratom in sestram zapustnika. Le v tem slučaju bo torej dedinja sestra. — Pišete, da bi omenjeno sestro ljudje radi spravili pod kuratelo in ji posestvo vzeli. Če ni zakonitih pogojev (umobolnosti, slabomnosti, zapravljivosti itd.), se ne more nihče postaviti pod kuratelo. Zato v takem slučaju sodišče skrbno preiskuje, ali so dani pogoji za to. Če je predlog na kuratelo stavljen iz nagovitosti, naj dotična ženska to pri sodišču pove in navede priče, ki jo poznajo. Posestvo se tudi preklicanemu ne more odvzeti, ampak ga ima upravljalnik skrbnik pod nadzorstvom sodišča. Navadno se odda v zakup.

Spor radi pota. I. B. B. Že čez 50 let ste uporabljali pot. Novi mešar pa sedaj zožuje pot na ta način, da ob kraju kopije jame in polaga debelo kamenje. Kako to preprečiti. Občinske komisije se dotični posestnik ni hotel udeležiti. — Pozovite ga, da jame zasuje in kamenje odstrani; če tega ne bo hotel storiti zlepa, ga lahko tožite.

Mejniki. J. B. S. Prejšnjim posestnikom sta sporazumno postavila mejnike, ki jih pa novi posestnik ne prizna. Kaj storiti? — Če novi posestnik posega v vaš svet preko mejnikov in ne odneha zlepa, se bo mogoče spor rešiti le pred sodiščem. Morda bo zalegel opomin po odvetniku.

Uboga služkinja. C. P. Premalo točno ste se dogovorili glede preskrbe v starosti. S illo boste težko kaj dosegli pri gospodarju, zlasti ker vam je le njegova žena obljubovala, da boste na starost lahko ostali pri njih. Skušajte se zlepa potovati.

Rodbinska doklada za otroka. A. M. Vprašate, če vam državnemu nameščencu pripada rodbinska doklada za hčerko, ki je stara 20 let in obiskuje zavod šolskih sester s pravico javnosti kot učnica rodnodelskega tečaja, združenega z učiteljskim. — Po uredbi pripada rodbinska doklada za otroka izjemoma tudi še po dovršenem 16. letu starosti, če se otrok šola v javnih ali

Lahkomiselno posoflo. I. P. Posodili ste tovarišu akademiku 3000 Din in se bojite, da vam tega denarja ne bo vrnil. Vprašate, če je oče odgovoren za dolgove svojega sina, ki se ni 21 let star, ker ste že večkrat čitali objave v časopisih, da starši prekličejo svoje sinove, da niso plačniki za dolgove, ki jih delajo sinovi. — S takimi prekljici hočejo pač starši preprečiti zapravljanje sinov in tuje ljudi obvarovati pred zgubo, če bi njihovim otrokom kaj posodili, kajti starši niso plačniki za dolgove svojih mladoletnih sinov. — Če vidite, da vam tovariš noče denarja vrniti, za drugo pa dobi denar od staršev, vam svetujemo, da ga tožite in potem ob ugodni priliki predlagate izvršbo z žepnim rubežem.

Zavarovalnina. L. G. Z. Mož je zavarovan za smrtni slučaj. Sedaj je nad njegovo imovino razglašen konkurz. Vprašate, ali imajo upniki pravico ob elučaju smrti moža preprečiti izplačilo, ki pripade njegovi ženi. — Ne. Zavarovalnina, ki zapade ob moževi smrti, je last žene. Le ženi upniki bi takrat lahko zasegli to zavarovalnino, ne pa moževi.

Sporna dediščina. I. L. Z. Leta 1925 je umrla mati brez oporoke in zapustila njivo, katero je sestra, ki je doma na posestvu, prodala, izkupiček pa izročila drugi sestri, češ, da ji je mati to njivo že za časa življenja ustno izročila kot dediščino po njej. Takrat se ni vrnila zapuščinska razprava, pač pa šele sedaj, ker je kupec zahteval prepis njive, ki se pa ni dal izvršiti, ker je bila še vedno pokojna mati vključena kot lastnica. Sodišče je sedaj pri zapuščinski razpravi dalo njivo vsem otrokom kot zakonitim dedičem po enakih delih. Vi ste skupaj z bratom predlagali, da se njiva proda, in razdeli izkupiček sestri pa to nočeta. — Če bi vsi dediči soglasno predlagali prodajo po prostovoljni javni dražbi, bi sodišče to dražbo tudi izvršilo. Ker pa med dediči ni soglasja, kako razdeliti, vam ne preostane drugo, kakor da s tožbo zahtevate razdelitev skupne imovine. — Zdi se nam pa, da je pač bila vloga pokojne matere, da je res njivo namenila kot dediščino le eni sestri in da le radi pomote ni bil že za življenja matere izvršen zemljejknjižni prepis. Sicer bi takoj že po smrti zahtevali dediščino, ne pa šele sedaj!

Hranilne knjžice so zarubljivo. »Haloze«. Če se pri dolžniku najdejo hranilne knjžice, so ravno tako zarubljivo, kakor denar. Tudi pohištvo je zarubljivo; pač pa so nezarubljivo najpotrebnejši kosi pohištva kakor postelje, miza, stoli. Nočne omare, psiha itd. pa je zarubljivo.

Plinarstvo

V nobenem delu tehnike nimamo Slovenci tolikšne vrzeli z ozirom na njen razvoj kot v plinarstvu. In ravno na to področje tehnike, ki je »moderniziraloc« naše domove, gleda meščanstvo z najrazličnejšimi predsodki, ki so delno opravičljivi zaradi zastarelosti naših plinar, vsekakor pa napačni glede na modernizirane in racionalizirane plinarne.

Tehnični trg nam nudi najrazličnejše vrste plinskih aparatov. Velikokrat se greši že z izborom aparata, še večkrat pa zaradi napačnega nameščenja delovanje aparata ne more popolnoma zadovoljiti kupca. Res so razvoju plinarstva sledili naši instalaterji kot samouki, v kolikor zahteva obrtni zakon strokovne izobrazbe, pravega, potrebnega znanja pa ne daje nobena tehnična šola. Zaradi splošnega mnenja, da so si vodne, kanalizacijske in plinske napeljave oziroma naprave v polni meri slične, ne greši samo instalater, temveč so redki tudi arhitekti. Še manj pa je zidarski hmejtrov, ki bi upoštevali, kakšni plinski aparati se bodo priključili, in bi, oziraj č se nanje, določili dimnike ter njihovo porazdelitev, kar je zelo važno za pravilno delovanje aparata, pri katerem je predpisan odvod zgorelih plinov.

Prednost aparatov pa zasenčujejo naše plinarne same zaradi izrabljenih peči, zastarelosti obratovanja oziroma čiščenja plina. Zato je bilo razveseljivo poročilo, da se bo v Ljubljani zidala nova moderna plinarina.

Z notranjo preureditvijo plinar na delo še ne bo dovršeno. Premeri cestnega omrežja, prvotno računani za razsvetljavo, danes v posameznih delih mesta komaj zadoščajo naraščajočemu konsumu. Zato bo treba ojačiti cestno omrežje in stare plinovode zboljšati.

Veliko večji napredek pa beležijo v plinarstvu Amerika, Francija, Anglija, Nemčija in še nekatere druge države. Med tem ko so pri nas še neizpopolnjeni cestni plinovodi mesta, polagajo v omenjenih državah plinske daljnovode, da pritegnejo po zgledu elektrifikacije tudi konsumente dežele. Pod zvišanim pritiskom ½ do 1,5 at. vodijo plin v predmestja, na deželo, kjer postavljajo »plinske transformatorje«, t. j. uravnalce pritiska ter odtod razvodijo plin v cestno omrežje. Tako sem videl v okolici Dessaua kmečke žene, ki so kuhale s plinom.

Ker je cena plina magnet za konsumenta, zidajo v omenjenih državah velike moderne plinarne. Prvotno mnenje v Nemčiji zaradi centralno plinarne na ozemlju premožkopov zaradi znižanja prevoznih stroškov za premog, se je po preračunanju izjalovilo, ker zapadejo stranski produkti suhe destilacije premoga, t. j. koksa, katran itd. prevozniki. Enko bi podražili ceno plina dragi plinski daljnovodi, v katerih bi se zaradi sigurnosti ne mogel zvišati pritisk do dovoljene maksimalne vrednosti z ozirom na material cevi. Zato gradijo plinarne v preračunanih medsebojnih razdaljah, tako da ne izpade nobena skupinska plinarina iz meje cenega plina. Medsebojno so zvezane z daljnovodi, da druga drugi v slučaju preobremenitve dodaja plin. Na ta način je doseženo dvoje: prvič konsum plina ni v nobenem krogu katerekoli skupinske plinarne odvise od kapacitete dotične plinarne, drugič pa so s tem krožnim sistemom zaradi cene plina matirane vmesne plinarne izven skupinskega omrežja. Prisiljene so ustaviti svoj obrat ter odkupiti plin, katerega prodajo svojim odjemalcem, od družbe, lastnice skup. plinar.

Naša obrt in industrija še zelo malo upošteva prednosti plinskih aparatov. Danes, ko zahteva kupec cenem in soliden izdelek, bi bilo priporočljivo, da se posveti več pažnje prednostim oziroma zboljšanjem, ki so v zvezi s plinskim obratovanjem. Nemčija nam je v tem pogledu lahko za zgled.

Velikost naše plinarne z eno velemestnih nam najbolj predoči plinovnik. Plinovnik ljub-

ljanske oziroma mariborske plinarne vsebuje ca. 2500 do 3500 m³ plina, dočim ima Gasbetriebsgesellschaft v Berlinu plinovnik z vsebino 160.000 m³. Ali testno omr-zje: pri nas ima največji premer cevi 250 mm, v velemestih so premeri glavnih cevi 1000 mm.

M. Š.

Praktični nasveti

Pripravimo semena!

Čas je, da pregledamo svoje semenske zaloge in ugotovimo, kaj je dobro in kaj ne, katerih semen treba nanovo poskrbeti.

Kaljivost semen je različna; nekatera semena kale samo kratek čas, druga ostanejo živa do deset let in dlje. Mnogo je odvisno tudi od tega, če semena pravilno hranimo. Kaljivost preizkusimo na ta način, da posejemo 50—100 semenskih zrnec v posode, v katere smo natresli vlažne zemlje, peska ali tudi žaganja. Posode pokrijemo s kosi stekla, da vlaga ne izpuhti prehitro, in postavimo v topel prostor. Če treba, posetve ponovno nekoliko poskrpimo z vodo. V par dneh se seme na-ne in vzkali ter nam je mogoče natančno ugotoviti dobro ali slabo kaljivost.

Seme kupujemo vedno le najboljšje vrste in pri popolnoma zanesljivih tvrdkah, nikoli pa ne na trgu od neznanih oseb. Zlasti ne kupujemo objedenega, izvoltenega graha, saj je jasno, da tak grah po pretežni večini ni kaljiv.

Pri setvi se večinoma greši na ta način, da pregosto sejemo. Veliko rastlinic se sploh ne more dovolj krepko razviti in je tako seme zavrženo, zraven pa čas in trud. Sejmo kolikor mogoče redko in samo toliko od vsake vrste, kolikor bomo potrebovali ali porabili. Semena glavnote solate gre 800—1200 zrnec na en gram, zelene približno 2000, majorana celo 6000, fižola pa samo 1—2. Na kvadratni meter moremo posejati raznih vrst zelja in ohrovta, potem spinače in zelenih kolerabic do 5 gramov, radiča, črnega korena, redkvice, luka, čebule do 2 grama, korenja, rdeče pese, kumar, motovilca, peteršilja 1 gram. Fižola in graha sadimo po 12 gramov na 1 kv. meter.

Zelo je priporočljivo sejati v vrste; ne le, da imajo rastline pri taki setvi več duška za drak in solnce, marveč moremo v slabi zemlji jarke posebej pognojiti in tako zagotoviti posetvam potrebno hrano. Tudi pletev je lažja.

Jedilnik za marec

(Dr. Krekova meščansko-gospodinjstva šola v Zg. Šiški pri Ljubljani)

Ponedeljek, 29. februarja: Kosilo: Ječmenčkova juha — Svinjska pečenka, bela polenta in krompirjeva omaka — Ocvrta jabolka. — Večerja: Nadevani krompirjevi cmoki in solata.

Torek, 1. marca: Kosilo: Jetrni vložki na goveji juhi — Prekuhana govedina v omaki, pražen krompir in solata — Rižev narastek z jabolki — Večerja: Jabolčni pečenjak in vkuha.

Sreda, 2. marca: Kosilo: Ragu juha — Težlejši zrezki, pražen riž in krompirjeva solata — Posipanka. — Večerja: Krompirjev golaš. Orebove rezine.

Četrtek, 3. marca: Kosilo: Ocvirkov štrukelj na kostni juhi — Sarma in zabeljen krompir — Penjavine (kremove) rezine. — Večerja: Široki rezanci z gnato in solato.

Petek, 4. marca: Kosilo: Opečene zemlje v jabolčni juhi — Zrezki iz suhih gob in mrzla fižolova omaka — Sirova pogača. — Večerja: Mlečna kaša — Sadje.

Sobota, 5. marca: Kosilo: Zdrobovi cmoki na kostni juhi — Sočna pečenka, kruhov cmok v prtiču, parmezanski kolački — Lahki flancati. — Večerja: Razjeljčev pečenjak in solata.

Nedelja, 6. marca: Kosilo: Močnat vložki na juhi — Ledvična pečenka, vinska omaka, pološčen krompir in sirovi upognjeni — Tiroleški štrukelj iz krhkega testa. — Večerja: Ocvrti možgani, solata — Škofov kruh in čaj.

Modne novosti

Spomladna obleka: rjavo krilo in jopica iz kasha naravne barve v obliki raglana. Zraven rjav pas iz irhovine in šal iz rjave svile.

Obleka v obliki plašta iz kasha; ovratnik in pas bele barve.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglašni nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglašje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le, če je prilože na znamka. Čekovni račun Ljubljana 10 349.

Priveditve

Beseda samo 50 par
»Danica« v Hrušici
že danes vabi na igro, ki jo priredi 6. marca ob 16 v domu v Hrušici pod naslovom »Kapelica na Gorih«. Lepe predstave ne zamudite!

Službe iščejo

Beseda samo 50 par
30.000 Din kavcije
položim za mesto lesnega manipulant, skladiščnika ali šoferja. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »30.000« št. 2352.

Boljša kuharica
želi mesto k boljšemu samostoj. gospodu ali kaj sličnega. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2393.

Izprašani kurjač
z večletno prakso išče zaposlitev. Ponudbe na Martin Tramšek, Fram.

Brezplačno
grem nekaj časa v trgovino meš. blaga. Ponudbe pod »Zmožen 2508« upravi »Slovenca«.

Mesto čuvaja,
šoferja želi Velkavrh — Polhograдец 40.

Deklica z dežele
stara 15 let, zdrava in močna, z dobrim spričevalom, išče mesto učenke v trgovini z mešanim blagom. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 116-2513.

Iščem službo sluga
ali kakršnokoli stalno zaposlitev. Večje kavcije zmožen. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zanesljivo« št. 2501.

Službo šafarja
ali hišnika iščem. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2122.

Potnik
v Sloveniji jako dobro vpeljan, išče artikel v manufakturi, specijeri ali galanteriji. Cenj. ponudbe pod značko »Agilen potnik« št. 2579 na upravo »Slovenca«.

Bolniška strežnica
želi službo k onemoglim ljudem. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vešča« št. 2569.

Dekle
išče mesto v trgovini. Zna tudi kuhati in šivati. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2414.

Iščem zastopstvo
za Maribor in okolico. — Ponudbe pod »Zastopnik« št. 2474 na upravo »Slovenca« v Mariboru.

Strojnik in kurjač
mlad, samski, izprašan, izkušen strojni ključavničar, zaposlen več let pri večji lesni industriji — zmožen vseh popravil pri strojih za obdelovanje lesa in zaposlen pet let kot tkalni mojster — samostojno nadzoroval različne statve za izdelovanje najtežjih jadrovin, od navadnega platna do finejših tkanin, išče primerno namenaščenja. Pismene ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Mojster« št. 2272.

Šofer
išče službo. Ponudbe pod »Šofer-kovinar« št. 2360 na upravo »Slovenca«.

Dekle z dežele
vajeno šivanja, se želi izučiti v trgovini z mešanim blagom. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2227.

Potnik
dobro vpeljan in zmožen kavije, z lastnim avtomobilom, prevzame za stopstvo večje in upelja vo. tovarne za celo državo. — Ponudbe pošlji na upravo »Slovenca« pod »Zanesljiv promet« 2613.

Mizarski pomočnik
22 let star, samec, prost vojaščine, želi mesto v samostanu ali zavodu. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2442.

Gradbeni tehnik
z večletno prakso išče službo. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Prvo-vrstna moč« št. 2610.

Pek predpečnik
išče mesto. Naslov pove uprava pod št. 2657.

Starejša gospodična
trgovsko izobražena, išče mesto v trgovski hiši kot prodajalka ali gospodinja. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zanesljiva« št. 2602.

Boljša dekle
z gospodinjstvom šolo gre brezplačno k majhni meščanski družini ali samostojni dami. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Takoj ali pozneje« 2616.

Mizobodobe

Beseda samo 50 par
Posredovalnica Ogrinc
Miklošičeva c. 28, nujno rabi več natakarič, kuharic in služkinj.

Dobro, pošteno dekle
z dežele, vajeno vseh domačih del ter se mora razumeti nekoliko pri kuhi, kakor tudi na vrtni — starost 24 do 28 let — sprejem. Ponudbe pod »Priprosta« št. 2416 na upravo »Slovenca«.

Služkinjo-sobarico
vajeno tudi vrtnih del — sprejem. Ponudbe s prepisi spričeval in navedbo plače pod »Trgovina« št. 2398 na upravo »Slov.«.

Starejša dekle
za kmečka dela in navadno kuhno se takoj sprejme. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2332.

Mesarskega vajenca
takoj sprejme Skrbniček Josip, mesar in prekajevalec v Ptujcu.

Tovarn. ravnatelj
se išče za večje podjetje v Jugoslaviji, ki je dober organizator in je že vodil samostojno večja podjetja. — Vprašanja in oferte pod »Tovarniški ravnatelj« št. 2668 na inersratni oddelku »Slovenca«.

Mizarskega vajenca
takoj sprejem. Hrana in stanovanje v hiši. — Ivan Perovšek, splošno mizarstvo, Smarje-Sap, Dolenj.

Dobro računarko
s 4000 Din kavcije sprejem v trgovino. Ponudbe na upravo »Slovenca« v Mariboru pod »Vestna« št. 2475.

Potnike
sprejme Družba »Tehna«, Mestni trg 25 L.

Natakarico
katera je vajena kuhe in nemščine, čedno in pošteno, iščem. Samo zgoraj omejene se naj zglašijo na upravo »Slovenca« pod »Mlajša in zanesljiva« št. 2511.

Varuhinjo-služkinjo
k 2 fantoma, pridno, vestno, z dobrimi prinočili, vešto šivanja, išče za takoj dr. Pušenjak — Cerkljica.

Nov poklic za doma
z vpelavo strojnega pletarstva v hiši. Zaposlen za plačo ca. 1500 Din mesečno, ker prevzamemo izdelavo in dostavo v izdelavo prejo. Pišite se danes pri brezplačne prospekte na Družba Pletarska industrija, št. Josip Kariš, Maribor, Trubarjeva 2.

Nov poklic za doma
z vpelavo strojnega pletarstva v hiši. Zaposlen za plačo ca. 1500 Din mesečno, ker prevzamemo izdelavo in dostavo v izdelavo prejo. Pišite se danes pri brezplačne prospekte na Družba Pletarska industrija, št. Josip Kariš, Maribor, Trubarjeva 2.

Križnarjevi argumenti drže!

Trgovec Križnar je poklical poslovodjo v pisarno.
»Sklenil sem, da bomo odslej stalno oglaševali tudi med malimi oglašili« mu je dejal. Ali se vam zdi dovolj zanimiv tale oglas, ki sem ga pravkar sestavil za »Slovenca«?
»Nič mu ni očitati! Toda zakaj bomo oglaševali tudi med malimi oglašili?«
»Prvič radi tega, ker so mali oglasi tako poceni, da so skoraj napol zastoni, drugič pa radi tega, ker mali oglasi ne iščejo toliko odjemalcev, kakor iščejo odjemalci male oglašje! Mali oglasi so idealen regulator med ponudbami in povpraševanjem. Vse naše gospodarsko življenje, da, vse naše veselje in žalost se zrcalita v malih oglaših...«

Kdor mora računati z dinarji
se mu zato še ni treba odreči novi spomladanski obleki. Na izbiro po najnovejši modi izgotovljene obleke. Najnižje cene obro no plačevanje!
Križnar.

„Veliki z malimi oglašili!“

Služkinjo
ki zna kuhati meščansko hrano in opravljati vsa druga hišna dela, pošteno in res čisto, sprejem v stalno službo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2496.

Čevljarški pomočnik
izurjen, trezen, pošten — dobi stalno mesto za delovodjo pri novo ustanovljeni čevljarški obrti. Zasluzek neomejen. Potrebna garancija v denarju ali pa v garancijskem pismu. Resnične ponudbe pošlji pismeno na trg. zastopnika Preseka 4, p. Središče ob Dravi.

Več prodajalcev,
prodajalk, zmožnih samostojno voditi podružnico, sprejem takoj v stalno službo. Prednost oni, kateri so vsaj malo verzirani v prodaji čevljev. Kavcija potrebna. Ivan Prešern, tovarna čevljev, Kranj.

Mesar. pomočnika
dobrega, poštenega, sprejem takoj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2526.

Krojaški vajenec
s hrano in stanovanjem v hiši, se takoj sprejme. Ostalo po dogovoru. Anton Sorn, Kranj, Savsko predmestje 57.

Stenotipistinja
urno v strojepisju — po možnosti vezbano že v notarskih in odvetniških poslih, išče Notarska pisarna v Višnji gori.

Dekle
pridno in pošteno, ki zna kuhati — sprejme takoj ugledna družina. Plača 400 Din mesečno. Ponudbe pošlji pod šifro »400 Din« št. 2551.

Zobotehnika
spretno moč, sprejem. Dr. Ivan Oblak, zobozdravnik, Ljubljana.

Natakarico
takoj sprejem. Naslov v upravi »Sl.« pod št. 2435.

Vrtnarja
samskega, z dobrim spričevalom, sprejem. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. — F. Slamič, Gosposvetska 6.

Mlajša sobarica
pridna, ki je že služila, večča likanja in ljubitelja otrok, dobi mesto s 1. marcem. Znanje nemščine pogoj. — Ponudbe s spričevali, sliko in pogojji na nemški konzulat v Sarajevu.

Družabnik
s kapitalom do 40.000 Din za rentabilno podjetje in s sodelovanjem se sprejme. Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 2426.

Družabnika
za dobro idočo trgovino in obrt se sprejme. Sodelovanje dobrodošlo, a ne potrebno. Potreben kapital 50.000 Din. Ponudbe pod »Specialna trgovina« št. 2626 nasloviti na podružnico »Slovenca« v Celju.

Družabnika (-co)
z 120.000 do 150.000 Din kapitala sprejem k dobičkonosnemu dobro uplanemu podjetju. Ponudbe se pošlji na upravo »Slovenca« pod »Sloga« št. 2614.

S 25.000 Din
pristopim k že vpeljane-mu podjetju. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Sodelovanje« št. 2377.

Družabnik
s sodelovanjem in kapitalom do 20.000 Din za rentabilno industrijo - se sprejme. - Ponudbe pod »Trgovsko izobražen« št. 2620 na upr. »Slovenca«.

Objave

Beseda samo 50 par
Izjaval
Izjavljam, da nisem plačnik za dolgove, ki bi jih naredila moja žena Marija Elikan, Rudnik 57. — Josip Elikan, krovski mojster, Ljubljana, Orlova 17.

Podpisani preklicujem,
da ni resnica, kar sem govoril zoper Ivano Dovžan pred njenim možem, zato obzulujem, ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. Jožef Stegner, Tržič.

Nekadilec
si v petih dneh po moji metodi. Stane samo 4 Din. Saperc, Straža, Dolenj.

Dojenčka
sprejem v oskrbo. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2516.

Malega otroka
takoj sprejem v oskrbo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2573.

Informacijski zavod
obl. konc. I. Meržun, Zagreb. - Reprerzentanca za Slovenijo J. Stuhec, Maribor, Gregorčičeva ul. 6, za sodne in izvensodne poravnave z upniki, motoristji, informacije o premoženjskih in drugih razmerah posameznikov, inkaso vseh vrst terjatev, posofila na hipoteke in proti poroštvu ter posredovanje pri vseh kreditnih transakcijah.

Izjavljamo,
da g. Maurice Cerar ni več uslužben pri našem podjetju in torej ni upravičen sprejemati za nas denerna plačila ali sklepati kakršnekoli kupenje v našem imenu. - General-Auto, last. Oskar Sehmitt, Dunajska cesta 36.

Pouk

Beseda samo 50 par
Čamerškova Šoferska šola
Ljubljana Dunajska c. 36. Prva oglas. koncesionarna Prospekt št. 16 zastop. Pišite ponj! Sprejem učencev vsaki čas.

Šoferska šola
oblastv. koncesionirana, I. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Dunajska c. 31. Prihodnji redni tečaj se prične 1. marca.

Vajenke glasovirja
sprejme Jemec, Ljubljana, Kolodvorska 23.

Izkušen instruktor
poučuje nižjeginnazijce klas. gimn. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Uspeh« št. 2593.

Predavanje
o reji malih živali in o varstvu ptic ob času valjenja priredi Društvo »Zivalica« v nedeljo 6. marca ob 10 dopoldne v gostilni Novi Svet, Gosposvetska cesta v Ljubljani. Člani in ljubitelji vabljeni.

Tri mesece
pa govorite srbhovrasko ali nemško! Instrukcije iz vseh predmetov. - Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru.

Krojno učilišče,
Ljubljana, Mestni trg 5/II. otvori začetkom marea II. brezplačni tečaj pri krojevanju za krojače, šivilje in nešivilje. Priglasite se pravočasno!

Vaša korist
je, ako že danes pišete po novo, veliko kolekcijo sukna in kamgarna za fine moške in fantovske obleke. — Iz-bira ogromna in cene že od Din 34.— naprej. Obleke se izgotavljajo tudi po meri v lastni krojačnici.
Trgovski dom
Stermecki, Celje št. 18
Cenik in vzorec zastonj!

Kako se naučim
esperanto? — Tozadevna pojasnila daje Golobič Peter, učitelj, Jesenice, Gorenjsko. — Priložite znamko za odgovor.

Dve prazni sobi
skupno ali celo stanovanje oddam. Cankarjevo nabrežje 23/II.

Stanovanje
dveh sob s pritliklinami se odda mirni stranki Podrožnikom, Večna pot št. 11.

Dvosobno stanovanje
s pritliklinami oddam takoj. Jezica 83, poleg avto postaje »Aleks«.

Stanovanje
enosobno oddam. Ciglarjeva ulica 19, Moste.

Dvosobno stanovanje
suho, z vsemi pritliklinami, išče dvočlanska stranka za 1. april ali maj v bližini Ceste v Rožno dolino ali na Mirju. Ponudbe na oglasni oddelku »Slovenca« pod šifro: »Mirna stranka« št. 2120.

Trisobno stanovanje
za maj odda Tribuč — Glince, Tržaška cesta 6, telefon 2605.

Stanovanje
soba in kuhinja se odda poleg remize Zg. Šiška 176, Kosovo polje.

Stanovanje
5 sob z vsem modernim komfortom, v sredini mesta, se odda s 1. majem 1932. Pojasnila pri upravi »Slovenca« pod št. 2415.

Stanovanje
soba, kuhinja, pritlikline, takoj oddam. Val. Vodnikova 15, Zelena jama.

Stanovanje
dveh sob, kabineta, kuhinje, pritliklin — ugodno odda. Val. Vodnikova 28, Zelena jama.

Stanovanje
3 velikih sob, kuhinje in pritliklin, iščeta solidna zakonca z odraslim sinom, v bližini tehn. srednje šole s 1. aprilom. Natančne ponudbe z najnižjo najemnino in pogoji (ne po dogovoru) ter ali je v stanovanju elektr. razsvetljava, vodovod in parket, takoj na naslov: Mih. Hanak, Kočevje.

Stanovanje
dvo-, ali trisobno, z balkonom, s 1. aprilom oddam. Prešernova 20 — Zelena jama.

Stanovanje
štirisobno, z vsemi pritliklinami. Gledališka ulica, oddam za maj. Vprašati palača Viktorija.

Stanovanje
dvosobno, s kabinetom, parketirano, z vsemi pritliklinami, se odda z marcem. Klunova ulica 7, Kodeljevo.

Dvosobno stanovanje
prostorno in zračno, odda takoj za 500 Din Roje, vila Jancigaj, Celovška cesta 114, četrti hiša od mitnice.

Stanovanje
2 parketirani sobi, kuhinja, shramba in predsoba se odda v novi hiši. Prešernova ulica 2, Zelena jama.

Enosobno stanovanje
oddam v Sp. Šiški, Kamniška ulica 283.

Stanovanje
soba in kuhinjo oddam. Dravljice 185, Rokova pot.

Dve meblirani sobi
v vili Bežigrad 12, strogo separirani, z lastnim klotelom, prho, plinom in elektriko, se odda enemu, dvema gospodom, gospodičnami ali zakonskemu paru.

Mala sobica
se odda. Sv. Petra cesta št. 52.

Lepo opremlj. sobo
solnčno, takoj oddam gospodu. — Rom. Poljanski nasip 8/L

Nemeblovana soba
se odda gospodu. Cena 150 Din. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2504.

Sostanovalec
se sprejme za 130 Din. Pažar, Gosposvetska cesta 10/IV, levo.

Dostojna fanta
se sprejmeta na hrano in stanovanje — brez separatnega vhoda. Vprašati v upravi »Slovenca« Maribor.

Gospod
se sprejme na stanovanje. Šmigoc, Slovenska ulica št. 28, Maribor.

Dve sobi iščem
zaradi oddaljenosti sedanjega stanovanja od urada — s pritliklinami, blizu mestnega centra. Ponudbe »Državni uradnik brez otrok« št. 2638 na upravo »Slovenca«.

Opremljeno sobo
s posebnim vhomom, na Mirju, blizu elektr. ure, oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2637.

Sostanovalec
se sprejme. Rozman, Cankarjevo nabrežje 7/II., d.

Prazno sobo
s prostim vhomom oddam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2634.

Prijatelj otrokov
Otročje milo MERIMA
1839

Blago za ženske obleke

svileni, volneni in perlačni, zadnje novosti, velika izbira in znano solidne cene

R. MIKLAUC - Pri Skofju

LJUBLJANA

Solčno sobo

lepo opremljeno, separirano, s parketom, elektr. in vhodom s stopnišča - takoj oddam na Rimski cesti 2, levo, II. nadstr.

Oddam sobo

lepo, svetlo, mirno, parketirano, separati vhod, v najem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2608.

Prazno sobo

oddam s posebnim vodom. Društvena 27, Novi Udmat.

REALITETNA PISARNA JOZE GRASEK

Ljubljana, Kolodvorska 24 posreduje pri oddaji in pri najemu stanovanj. Ima na razpolago več stanovanj v Ljubljani in okolici.

Vnajem

Beseda samo 50 par

Več pisarniških sob v I. nadstropju v Gledališki ulici 8 odda takoj skupaj ali posamič Pokojniški zavod za nameščence v Ljubljani.

Poslovni lokali

v I. nadstropju se oddajo takoj v najem. Vprašati na Dunajski cesti št. 29.

Pisarniške prostore

oddam. Dalmatinova ulica št. 11

Dobro idoča gostilna

prometna točka nad Trbovljami, četrt ure od rudnika, se radi preseljuje odda v najem ali prodaja. Hiša z dvema gostilniškima sobama, kuhinja, shramba, klet, vodovod, elektrika, pred gostilno lep vrt, gospodarsko poslopje z malo hišico, 14 johov sadonosnega vrta, njive in gozda vse v najlepšem redu. Odda se skupno ali posamezno. — Ponudbe na podružnico »Slovenca« v Trbovljah pod »Lepa prilika« št. 2246.

Kovačnica

v trgu, na prometn. kraju, se da s 1. aprilom po zelo ugodnih pogojih v najem. Natančneje se izve pri lastniku Hermanu Goll, Velenje.

Gostilno

na račun išče mlad oženjen par brez otrok — z dolgoletno prakso. Zena dobra kuharica. Nastop takoj ali po dogovoru. Cenj. ponudbe pod »Gostilna« št. 2239.

Lokal v Kranju

oddam z zalogo. Rebolj, Kranj.

Lokal v Novem mestu

na prometnem mestu, za prodajo čevljev, vzajem takoj v najem. Ivan Prešern, tovarna čevljev — Kranj.

Lokal na Jesenicah

na prometnem mestu, za prodajo čevljev, vzajem takoj v najem. Ivan Prešern, tovarna čevljev — Kranj.

Mešano trgovino

prevzamem. Ponudbe pod »Ljubljana ali okolica« št. 2600.

Gostilno

dobro dočeno, oddam samo denarja zmožnemu. Ponudbe pod »Kapital« št. 2434 na upravo »Slov.«

Trgovino

mešanega blaga z opravlo ali sam lokal oddam v najem. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2430.

Odda se

dobro vpeljana trgovina z mešanim blagom v centru Ljubljane pod zelo ugodnimi pogoji. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Redka prilika« št. 2450.

Mesnico

vzajem takoj v najem. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2228.

Trgovino

z skladiščem — v bližini Vodnikovega trga oddam v najem. Naslov v upravi pod št. 2633.

Dva velika lokala

(skladišča) suha, po 4x5 metrov, oddam v bližini Vodnikovega trga poceni v najem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2609.

Lep ulični lokal

na Aleksandrovi cesti se takoj odda. Vprašanja pod »Ulični lokal« št. 2662 na oglas. odd. »Slovenca«.

Pletilno podjetje

kompletno opremljeno, s stanovanjem, se odda za več let v najem, event. tudi prodaja. Ponudbe je poslati na upravo »Slovenca« pod »Dobro upeljano« št. 2612.

Beseda samo 50 par

Stavbna parcela 1400 m² naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2438.

Proda se

lepa vojalna parcela za stavbišče na jako prometnem kraju, v bližini kolodvora St. Vid-Vizmarje. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2106.

Kdor želi

v Mariboru ali v okolici kupiti hišo, posestvo, trgovino, gostilno itd., naj se obrne na znano Posredovalnico »RAPID«, Maribor, Gosposka ul. 28. Lastni avto za ogled na razpolago.

Naprodaj

gozdno posestvo s hišo in žago, ob okrajni cesti, blizu kolodvora, proga Maribor-Brezno, lepa romantična lega, gozd v dobri rasti, priljubljen kraj letoviščarjev, voda, pesek, gozd v bližini, avtopromet, izletna točka Maribora. Gozda 44 orolov, ca 6 orolov sadonosnika in košenine. — Stalna vodna moč, pripraven prostor tudi za drugo podjetje. Ponudbe pod »Ugoden nakup« št. 2023 na podružnico »Slovenca« v Mariboru.

Hišo z gostilno

na lepem prostoru, z vsem inventarjem, prodam samo resnim kupcem. Ponudbe podružnico »Slovenca« Trbovlje.

Parcelo

za Bežigradom prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2308.

Lepo posestvo

hiša z dvema gospodar. poslojema, pripravnost za vsako obrt, njive, travniki in gozd — naprodaj skupaj ali posamezno v bližini Ljubljane. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1585.

Stavbna parcela

naprodaj v Zeleni jami, Koroščeva ulica 14, podstrešje.

Posestva ali hiše

od 35.000 Din naprej prodaja Posredovalnica Maribor, Sodna ulica 30.

Hišo z vrtom

v Ljubljani kupim za ceno do 400.000 Din. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Nova hiša« št. 2413.

Hišo

novozidano, dvodružinsko ugodno prodam. — Simon Gregorčičeva ulica št. 7, Zelena jama.

Hišico z vrtom

najraje na vzhodni strani Ljubljane ali pa 800 m² stavbnega prostora — kupim. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2493.

Načrte, proračune

izdeluje »Tehna«, Mestni trg 25/I.

Prodaj hišo

štiristanovanjsko, 10 let davka prosto, 4 kuhinje, 8 sob, parket, elektrika, vodovod, za 240.000 Din. Povšetova 39 (siva hiša), Kodeljevo.

Gostilne, trgovine,

mline, žage, pekarije, vile, šabeso tvornico, prodaja Posredovalnica Maribor, Sodna ulica 30.

Prodaj hišo

priljučno, v kateri je vpeljana trgovina, z vso zalogo in inventarjem, v trgu pri cerkvi v Savinjski dolini. Sprejem tudi solastnico, samsko, z najmanj 30.000 Din gotovine. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 2588.

Svoj lasten dom

s pripadajočim vrtom je želja vsakega skrbnega očeta. V najkrajšem času lahko to dosežete. Pišite na upravo »Slovenca« pod šifro »Dom« št. 2557.

Stavbne parcele

2500 m², tik postaje Poljčane, naprodaj. Naslov: Krašovci, Poljčane.

Prodaj

novozidano hišo, soba in kuhinja, pol ure od Maribora. Devica Marija v Brezju št. 13.

Več stavbnih parcel

v Dev. Mar v Polju naprodaj. Krasna lega, zelo ugodna cena. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2449.

Prodaj hišo

z malim posestvom v okolici Ljubljane. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2632.

Dvostanovanj. hiša

nova, po 2 sobi, 2000 m² vrta v Ljubljani, se prodaja za 120.000 Din. Istotam se odda v najem 3000 m² obdelan. vrta. Gnoj brezplačno. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro »Vrt« št. 2646.

Veliko parcelo

prodaj. Franc Lavtižar, Sv. Petra cesta št. 83, Ljubljana.

Prodaj

novi 2-stanovanjski hišo (slično vili) z električno razsvetljavo in vrtom, oddaljeno 15 min. od kolodvora. — Pripravna je za upokojenca. Poizve se pri Leopoldu Florjanu, Celje, Nova vas.

Polovico parcele

kupim za zidanje enega dela dvojne vile. Ponudbe pod »Ceneje in topleje« št. 2642 na og. odd. Slov.

Poizvedbe

jud 05 omuz upesed

Čigava je aktovka

z vijolinskimi notami, ki je bila vržena iz vlaka med postajama Beltinci-Ljutomer, konec meseca septembra 1981. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2655

Kupimo

Beseda samo 50 par

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana — Selenburgova ulica 6. II. nadstr.

Povečevalni aparat

kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »6.5 x 9« št. 2595.

Lokal

na Aleksandrovi cesti se takoj odda. Vprašati palača Viktorija.

Modni kamgarni, sportni ševijot, za FINE OBLEKE.

Velika izbira, ugodne cene.

R. MIKLAUC - Pri Skofju

Ljubljana

Kupim kokljo

za valjenje. Društvena 27, Novi Udmat.

Povečevalni aparat

kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »6.5 x 9« št. 2595.

Lokal

na Aleksandrovi cesti se takoj odda. Vprašati palača Viktorija.

Zimo

za modroce od najcenejše do najfinije po tovarniških cenah prodaja Sever Rudolf Marijin trg št. 2.

Premog, drva, koks

prodaja Vinko Podobnik, Tržaška cesta št. 16. Telefon 33-13.

Puhasto perje

čisto, bobano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg čisto, belo, gosje po 130 Din kg in čisti pub po 250 Din kg Razpošiljam po poštne povzetju. L. BROZOVIC — Zagreb, Ilica 52. Kemična čistilnica peria

Gojzerce na obroke

TEMPO«, Gledališka ul. št. 4 (nasproti opere).

Prodajo se

dobro ohranjeni mizarški stroji: Valjni oblič 60 cm (Dieckhobel), vrtni stroji, freza, elektromotor (pet konjskih sil, 220 V). Plača se lahko eventuelno z nasprotnim računom, kakor z različnim rezanim lesom. Andrej Kregar & Sinova, St. Vid nad Ljubljano.

Štedilnike, peči

prodaja »Tehna«, Mestni trg 25/I.

Žage

gaterice, krožne, mlinke skobelne nože in vse drugo jekleno orodje kupite najugodnejše pri »Jeklo«, Ljubljana, Stari trg.

Seno in slamo

dobavlja po najnižjih dnevnih cenah

Gospodarska zveza

Namizna jabolka

bobovec, mošančke, carjevič in druge vrste razpošiljam od 20 kg naprej po 2.50 Din po povzetju franko Velenje, embalaža po lastni ceni. A. Cok, Velenje — St. Ilj.

la vinsko trsje

Zahtevajte cenik!

Trsnica Dolinšek

Kamnica - Maribor

Več spalnih oprav

iz trdega lesa imam naprodaj po zelo nizki ceni. Alojzij Moljk, stavbno in pohištveno mizarstvo — Gorenji Logatec.

Gosje perje

kemično čisteno, dobavlja od Din 15, 25, 35, 50. To do 90 dinarjev za 1 kg franko Conoplja po povzetju, kakor tudi gotove bazine in perne ce

ADOLF WOLKENSTEIN, CONOPLJA

(Dunavska banovina). Zahtevajte cenik.

Vino

pristno štajersko iz domačih goric, vinsko žganje, brinjevec, borovničar, slivovko, razne likerje, kakor tudi domačo šunko, hrenovke in drugo delikatesno nudi po zmernih cenah delikatesna trgovina Sotelšek, Gradišče 10.

Brzoparilnike

avstrijske, prodaja »Tehna«, Mestni trg 25/I.

Namočeno polenovko

slanike, sardine, čaj, kavo, rum, semena, železnino, kupujte pri Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg in Gubčeva ulica 2.

»Tatra«

šestdesetna zapira limuzina, v dobrem stanju — naprodaj. — Cena 25.000 Din. Pojasnila: P. Rode, Kamnik.

Pristni brinjevec

hrušovec, tropine, brinjevo olje — naprodaj. Rozman Franc, Podstermic, Vel. Lašče.

Dva soda

od olja kupite poceni v Ljubljani, Sv. Petra c. 60.

Za vaš sadovnjak

in vrt nudimo visokodelbeno in priljučno sadno drevje odlične kakovosti. Drevesnica Jelen, St. Ilj, Velenje.

Posnemalnice

švedske prodaja »Tehna«, Mestni trg 25/I.

Pohištvo!

Vsakovrstne spalnice, kakor tudi vse ostalo pohištvo Vam nudi po izredno nizkih cenah. Ivan Kuhar, mizarstvo, Vižmarje 69, p. St. Vid nad Ljubljano (poleg kolodvora).

Otroški voziček

na peresih — naprodaj. Sv. Petra cesta 14.

Restavracija

naprodaj po zelo ugodnih plačilnih pogojih. Ponudbe pod »Restavracija« št. 2468 na upravo »Slovenca« v Mariboru.

Kislo zelje,

glavice za sarmo ter repo — nudi najceneje Homan, Ljubljana, Moste — Marencičeva 3.

Pletilne stroje

prodaja »Tehna«, Mestni trg 25/I.

Gnoj

naprodaj. Sv. Petra c. 61.

Posodo

kakor vso kuhinjo, opremo in porcelan kupite najceneje pri Jeklo, Ljubljana, Stari trg.

Več velikih zabojev

od tobaka poceni prodaja Homan, Moste, Marencičeva 3.

Kdor rabi vreče,

jih kupi najceneje pri tvrdki Ivan Rašl, Sv. Vid pri Ptuj.

Orehe

prvovrstne, kg 4 Din, razpošiljam vsako množino, tudi kuhano maslo, najceneje, vsako količino. — Ivan Rašl — Sv. Vid pri Ptuj.

Modelčke

za maslo, pergament, toplomerje, sirišča, gumijeve obročke h kantam — kupujte v mlekarni Krištof, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

Prodaj

10 dobro ohranjenih sodov od žganja, po 35 do 45 l po 2 Din liter. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Sodi« št. 2510.

ČE POTREBUJETE TISKOVINE

ILUSTRACIJE, TABELLE, KATALOGE, PROSPEKTE ITD., PASE NE MORETE ODLOCITI, V KAKI TEHNIKI NAJ SE IZVRŠE.

IZVOLITE SE OBRNITI NA

NAŠE PODJETJE V VSEH TEH VPRAŠANJIH VAM JE VEDNO RAVEVOLJE NA RAZPOLAGO

JUGOSLOVANSKA TISKARNA V LJUBLJANI

BRZOJAVNI NASLOV: JUGOTISKARNA, LJUBLJANA

GRAFIČNO-UMETNIŠKI ZAVOD, V KATEREM SO ZASTOPANE VSE PANOGJE TISKARSKE STROKE

BAKROTISK • OFFSET IN LITOGRAFSKI TISK • KEMIGRAFIJA (IZDELOVALNIKA KLIŠEJEV) KNJIGOTISK • ENO- IN VEČBARVNI • KNJIGOVEZNIKA

VSA GRAFIČNA DELA IZVRŠUJE LEPO, SOLIDNO IN TOČNO TER PO UMERJENIH CENAH PRORAČUNI NA RAZPOLAGO

Graščinska posestva

z gozdovi do 250 orolov, prodaja Posredovalnica Maribor, Sodna ulica 30.

Kupci-prodajalci

posestev, hiš, pišite Rebolju v Kranju.

Nova hiša

v večjem industrijskem trgu Slovenije, 500 m² vrta, štirisobno stanovanje, kuhinja, dva lokala, elektrika, vodovod, pet minut od postaje, pripravno za vsako obrt, naprodaj za 130.000 Din. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2503.

Kupim hišo

(vilo) s trisobnim stanovanjem, za ceno okoli 200.000 Din — v mestu Ljubljani ali neposredni bližini (predmestje), blizu kolodvora ali tramvajev. Ponudbe na Slovensko društvo za varstvo živali v Ljubljani, Poljanska cesta 59.

Čitajte in širite »Slovenca«!

Prodaj hišo

pod Šmarno goro. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2515.

Manjšo vilo

z vrtom kupim v Ljubljani. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 2446.

Zidana hiša

Otroški voziček

košara in zofa poceni na prodaj. Pestator, Kapiteljska 11/II.

Izložbeno okno

z roletno, popolnoma novo, ceno prodam. Naslov v oglašnem oddelku »Slovenca« pod št. 2502.

Radio-aparat

dvoelektronski, za do zadostuje pet žepnih baterij — prodam za 500 Din. Drenik, Ljubljana, Drenikov vrh.

Parna peč

nemškega sistema, dobro ohranjena, radi opustitve pekarije, ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2485.

Sir

polnomašen, po 16 Din za kg kupite, dokler traja zaloga pri tvrdki Julij Zupan, Ljubljana, Sv. Petra cesta 35.

Več A. Z. panjev

na 9 okvirjev, kompletno, z šivaljo in okvirji v plošču in okvirji s satnicami v medišču. Odvzem 15. maj. Ponudbe s ceno in opisom pod »Panj« št. 2536 na upravo »Slov.«.

Srkalec praha

(Staubsauger), skoraj nov, vreden 2500 Din, prodam za 1200 Din. Tudi obročno. Idrijska 20. Tel. 2841.

Slamo in seno

prodam. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 2555.

Mlad pes

»Boksar«, čistokrvne pasme, 7 mesecev, naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2553.

Fizol prepeličar

prodaja Josko Terčelj — Savlje 62.

Enocevni radio

prodam. Vrazov trg 4, levo, 2.

Novo moško kolo

»Torpido« prodaja za 1150 Din — Rotar, Črnuče 36.

300 kg masla

kuhanega poceni prodaja Mlekarna Kristof.

Olje

za mazanje posameznikov in slamozeznice dobite v Ljubljani na Sv. Petra cesti 60.

Pohištno poceni!

Novo jedilnico z 2 kredencama, skupaj 14 komadov, brastovo, črno politirano, prodaja za 4000 Din. — Janko Jurak, mizarstvo, Rajhenburg.

Preproge

astore poceni prodam. — Križevniška ulica 5/L.

Pozor!

Rabljene avtomobile in motocikle — prvovrstnih znamk, v najboljšem stanju prodaja po najnižjih cenah O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 11.

Spalnica

trdi les, politirana, na prodaj. Razpotna 6/1 — Trnovo.

Cedila, žehitare

ta kante za mleko kupite najceneje v mlekarni Kristof, Ljubljana — Sv. Petra cesta 60.

Tri šivalne stroje

prodam ali zamenjam za kolesa. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2440.

Gospodar. poslopje

pod in šupa, 18x10 m, ugodno naprodaj. Jakob Kramar, Ig 19.

Kinoaparat

prodam. — Ponudbe pod »Na obroke« št. 2473 na upravo »Slovenca« v Mariboru.

Mladiče

airedale - terrierje, angleške hrtje in nemške ovčarje iz prvovrstnih staršev — ima na razpolago Klub ljubiteljev sportnih psov. Vprašanja na tajništvo kluba — Pražakova ulica 8 (pisarna dr. Cepudra).

Motorno kolo

starejšega tipa, v dobrem stanju, prodam za 800 Din event. zamenjam za kolo. — Povprašati Poljanjska cesta 60.

Tudiv naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«, naročite inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 jutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska številka 3030.

Pohištno

Novakovo Vam bo dobro služilo! — Najlažje krizo preživite, če pohištno pri meni si kupite! — Če pa tega ne storite, sebi škodo naredite! Ker je cena mala stvar, za izdelke jamčim vsaki dan. — Novak, tapetništvo, Maribor Slovenska ulica 24.

Izborna haloška vina

garantirano naravnega po 4, 3 in 2 Din liter postaja Ptuj. Mašna vina! Zupni urad Sv. Vid pri Ptuj.

4-cevni radio

(Schirmgitter) zamenjam za boljši gramofon, fotoaparat ali sliko, event. poceni prodam. — Seljak, Planina pri Rakeku.

Konjice!

Nudim koruzne mlevske izdelke engro najceneje. Zahtevajte ceno! — Ivan Kovač, umet. mlin, Zreče.

»Welta« fotoaparat

9x12, Rodenstock 6.3, dobro ohranjen, po nizki ceni naprodaj v Vošnjakovi ulici 8.

»Fiat« 501

in 6-sedežni »OM« zelo poceni prodam. Ponudbe pod »Prodaja« št. 2611 na upravo »Slovenca«.

Proda se inventura

in zaloga špecerije iz konkurnega sklada Josipine Zidar v Ljubljani, Gregorčičeva 12. Reflektanti naj javijo svoj naslov konk. upravitelju Leu Ozimiču, Ljubljana, Dalmatinova 7, ki bo pismeno sporočil čas skupnega oglada.

Šestilo

Präcision Richter št. 11 - 20 komadov - ugodno prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2618.

Šivalni stroj

popolnoma nov, nemške marke, kateri šiva naprej in nazaj, se prodaja za izjemno ceno 1300 Din. — Miklošičeva 7/III, levo — vhod poleg »Dipa«.

Starinsko skrinjo

vloženo, ceno prodaja Japel, mizarstvo, Zabjak št. 14.

Gojzarce

domače delo, poceni naprodaj. Mesec, Ravnikarjeva ulica 12/L.

Pozor!

Zajutrkovalnico, mlekarno in delikateso, na najprometnejši cesti, s koncepcijo, radi odpotovanja po nizki ceni prodam. — Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Najlepša prilika« št. 2617.

Predalna omara

lepa, poceni naprodaj. — Idrijska ulica 13.

2000 kg repe

po 25 par prodaja Opaškar, Snerberje 7, D. M. v Polju.

Razno

Življenj. zavarovanja Beogradska zadruga — Mestni trg 25/L.

Družina

brezposelnega očeta prosim podpore. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2656.

Inserati v »Slovencu« imajo največji uspeh

Vezani »ILUSTRIRANI SLOVENEČ« letnik 1931

je že na razpolago v naši upravi za ceno Din 90.— po pošti 10 Din več.

Obrt

Radio kasete
in zvočnike izdeluje Sajo, mizarstvo, Ljubljana, Skofja ulica 13.

Vsakovrstne šatule
izvršuje najceneje knjigovoznica Zupan, Moste — za šolo.

Damske plašče
za zgodnjo pomlad nudi že izgotovljene od 195 Din naprej F. I. Gorčičar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. Ogljed brezobvezni!

Z žimnicami
boste vsestransko zadovoljni, če si jih nabavite pri Kobilica August, Ljubljana, Dunajska cesta 25, vhod iz Dvorakove št. 3, dvorišče. Sprejemam tudi predelavo in popravila — ter vsa dela tovrstne stroke.

Naznanilo
Vsem cenj. odjemalcem vljudno naznanjam, da se preselim s svojim lokalom s 1. marcem v lastno hišo v D. M. v Polju št. 131 — in se p. n. občinstvu toplo priporočam.

KRMEL CIRIL

Marija Rogelj
Ljubljana, Sv. Petra c. 26, ima po znižanih cenah: odev, deke, plašče, obleke, predpasnike, zimsko in letno perilo za dame in gospode, nogavice itd.

Krušno moko
in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Ljubljana, Stari trg št. 32

Poljedelci in obrtniki
Opozarjam Vas na mojo stalno zalogo novih in rabljenih elektromotorjev za istosmerni in vrtilni tok v vseh jakostih. Cene zmerno. Fran Percinlič, Ljubljana, Gosposvet-ska 16, Domžale št. 59.

Kože v stroj
vse vrste, na podplate, notranjke, črno in rujavo gornje usnje, blank, kosmato podlogo itd., sprejema J. Lavrič, usnjarija, St. Vid pri Stični. Surove kože pošljite na postajo Stična.

Vsa knjigovozna dela
izvršuje najceneje knjigovoznica Zupan, Moste — Krekova 4.

Koruzo za krmo
oddaja najceneje veletzovinske hiše in moke A. VOLK, LJUBLJANA Realjeva cesta 34.

„POSEST“

realitetna pisarna, družba z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva c. 4

proda:

Vilo, enonadstropno, novozidano, dve komfortni štirisobni stanovanji, najmodernejša zgradba, vrt, nedaleč Kongresnega trga, 550.000 Din. — Vilo, enonadstropno, dve štirisobni stanovanji in dve dvosobni stanovanji, parketi, elektrika, vodovod, kopalnice, vse moderne pritlikline, 100 m² vrta, nadvse solidna zgradba, Bežigrad, 500.000 Din. — Hiša, novozidano, enonadstropno, tristanovanjsko, deloma parketirane sobe, kopalnice, vse pritlikline, blizu šišenske mitnice, 200.000 Din. — Hiša s šest enosobnimi stanovanji, prenovljena zgradba, drvarnice, 180 m² vrta, Glinca, 135.000 Din. Donos mes. 1650 Din, hipoteka 80.000 Din. — Hiša, enonadstropno, dve trisobni stanovanji, elektrika, vodovod, prostoren vrt, blizu stare remize, 200.000 Din. — Hiša, vili slinčno, novozidano, 5 enosobnih stanovanj, 600 m² vrta, lepa zgradba, ob Dunajski cesti, Stožice, 190.000 Din. — Hiša, novozidano, dve stanovanji, elektrika, vodovod, 400 m² vrta, Trnovo, 120.000 Din. — Hiša, enonadstropno, dve enosobni, dve trisobni stanovanji, elektrika, vodovod, parketi, 300 m² vrta, Kodeljevo, 230.000 Din. — Hiša, visokopritlikline, novozidano, 8 sob, balkon, 400 m² vrta, Zelena jama, 180.000 Din. — Hiša, enonadstropno, 7 enosobnih, eno dvosobno stanovanje, 400 m² vrta, Moste, 220.000 Din. — Hiša s 3 sobami, 2 kuhinjski, shrambami, podkleteno, vrt in velika njiva, gospodarsko poslopje, pri Dev. Mar. v Polju, 72.000 Din. — Hiša, novozidano, enodružinsko, 400 m² vrta, St. Vid, 80.000 Din. — Hiša, novozidano, dvodružinsko, kopalnica, delavnica, vrt, Vrhnika, 128.000 Din. — Gostilniško posestvo, dve gostil. sobi, dve stanovanjski sobi, vrt in zemljišča 1000 m², ljubljanska okolica, dobra točka, 160.000 Din. — Mizarstvo s stanovanjsko hišo, 1000 m² zemljišča, velika delavnica, pri Domžalah, 55.000 Din. — Trgovsko hišo s trg. lokalom, skladiščem, stanovanjem, vrtom, blizu Brezovice, 60.000 Din. — Stavbišča: Pod Korytkovo ulico 540 m² à 100 Din in 600 m² à 130 Din. Ob Vodovodni cesti 750 m² à 65 Din. V Zg. Šiški, pri Šoli 530 m² à 45 Din. Za Bežigradom 940 m² à 125 Din; 1200 m² à 75 Din; 1200 m² à 85 Din. Pri Sv. Krištofu 620 m² à 200 Din in 750 m² à 200 Din. Ob Dunajski cesti 1200 m² à 35 Din. Stožice 780 m² à 25 Din. Prule 800 m² à 130 Din. Mirje 520 m² à 200 Din in 600 m² à 120 Din. Streliška ulica 700 m² à 170 Din. Pri stari Šoli v Spodnji Šiški od 700 do 1300 m² à 140 Din. Poleg tega še več drugih stanovanjskih in trgovskih hiš v Ljubljani, na deželi, stavbišča v centru in vseh predmestjih, kmetijsko posestva, gostilniške hiše, kjerkoli, v največji izbiri, po najugodnejših cenah.

ODDA SLEDEČA STANOVANJA:

Celo vilo, pet sob, komfort, moderne pritlikline, 8000 m² vrta, sadovnjak, vrtograd, Laško, 1000 D. Štirisobna; center 1800 Din, 1500 Din; pri Koldvoru 1700 Din. — Trisobna; velike sobe, pri »Zvezdic«, 900 Din; trisobno, kopalnica, Trnovo, 750 Din; center 1900 Din in 1000 Din; mestni del Rožne doline 1000 in 1100 Din; Tabor 1200 Din. Dvosobna; Rožna dolina 450 in 550 Din; Sp. Šiška 550, 600 in 650 Din; Bežigrad 900 Din; pod kolo dvorom 700 in 750 Din. — Enosobna; Moste 250 in 325 Din; Rožna dolina 400 Din; Zelena jama 230 in 280 Din; Bežigrad 350 Din; Stožice 400 Din; Sp. Šiška 350 in 300 Din; Dolenskijska cesta 300 in 350 Din. — Poleg tega več drugih stanovanj, trg. lokalov, oprem. in praznih sob, v največji izbiri.

Pozor!
Avtomatič. tkanje oblek pri Paro-brzlokalnica — Kolodvorska ulica 6, Josip Boc.

Vsakovrstne albume,
mape izvršuje najsolidnejše knjigovoznica Zupan, Moste-Vodmat.

Modroce
posteljne mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetniske izdelke nudi najceneje RUDOLF RADOVAN tapetnik, Mestni trg 13. Ugodni nakup morske trave, žime, ovilha za modroce in blaga za prevleke pohištva.

M. Jankovič
Rimska cesta št. 19. Splošno kleparstvo, kritje lesocementnih streh, napeljava strelodvodov. Cene konkurenčne. Za delo se jamči.

Dežnikarna Pavlin
Ivan, Florjanska 11 — se priporoča.

Vsakovrstne bloke
dobavlja najceneje knjigovoznica Herman Zupan, Moste.

Vsakovrstne voznje
s parom konj in vozovi prevzajem. Gostilna Novak, Rimska cesta ali telefon 2841.

Salon za steznike
(po meri) se nahaja: Gajeva ulica 3. II. nadst. nova stavba. Priporoča se Ana Hutter.

Sotira
najpreglednejša kartoteka Soklič, Maribor.

Vežavo knjig
izvršuje najceneje knjigovoznica Zupan, Moste — za šolo.

Šivalne stroje
specijalne stroje vseh sistemov, popravila in renovira. Cena nizka, delo garantirano. Priporoča se: Emil Klobčaver, specialni mehanik, Sv. Petra c. 47.

Mednarodni velesejem v Dragi

13. do 20. marca 1932

Svetovni velesejem
na katerem so zastopani narodi in države

Znižana voznja
za brzovlake in navadne vlake

Jugoslavija 25%, Čehoslovaška 33%, Avstrija 25%

Pojasnila in legitimacije daje:

Aloma Company, Čehoslovaški konzulat, Putnik
Aleksandrova cesta 2 Dunajska e.

Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

Naznanjava pretužno vest, da je najina srčno ljubljena in dobra soproga oziroma hčerka

Marija Birimiša roj. Stenta
soproga uradnika

v soboto 27. t. m. po kratki in mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne bo v ponedeljek 29. t. m. ob 2 popoldne iz hiše žalosti, Sv. Florijana ulica št. 5, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 27. februarja 1932.

Zalujoča: BIRIMIŠA, soprog, in STENTA, oče.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

V globoki žalosti naznanjam tužno vest, da je moja iskreno ljubljena mama oziroma teta, gospa

Marija Arhar roj. Koželj
uradnica drž. železnice v pokoju

dne 26. t. m., previdena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne bo v nedeljo, dne 28. februarja 1932 ob 2 popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališču k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 27. februarja 1932.

Arhar Franc, sin — in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA. Ob težki izgubi našega nad vse ljubljenelega soproga, očeta, brata, strica in gospoda

GREGORJA OCVIRKA
nadsprevednika v pokoju

nas veže dolžnost, da se zahvalimo za številne ustmene in pismene izraze sožalj.

Posebno zahvalo smo dolžni č. č. duhovščini, gospodu dr. Igorju Tavčarju, ki je storil vse, da bi nam ga ohranil in mu olajšal trpljenje. Zahvalujemo se tudi sostanovalcem mestne hiše na Jegličevi cesti, za krasno cvetje in venec, predvsem pa onim trem, ki so mu požrtvovalno stregli ob njegovi bolezni, ter mu olajšali trpljenje. Dalje smo dolžni zahvalo uradništvu kovinskega obrata strojnih tovarn za poklonjeni krasni venec, kakor tudi za spremstvo v tako častnem številu. Končno se zahvalujemo vsem stanovskim kolegom in prijateljem, kakor tudi vsem, ki so spremili pokojnika v tako velikem številu na njegovi zadnji poti.

V Ljubljani, dne 27. februarja 1932.

Zalujoča rodbina Ocvirkova.

Ogledala, brušena in nebruš. stekla.šipe za izložbe, automobile itd. marmorsteklo priporočajo
tovarne ogledal in brusnega stekla**„KRISTAL“ d. d.**Centrala Maribor, Koroška c. 32. Podružnice:
Ljubljana VII, Medvedova c. 38 Spil, Zrinska ulica 6.**Prosta vožnja na Lipski sejem:**

Lipski spomladanski sejem 1932:

Natančnejši pogoji se dobe pri vodilnih
potovalnih pisarnah in pri častnem zastopniku:
ING. G. TÖNNIES, L. Ubljana, Dvořakova 3Vzorčni sejem od 6. do 12. marca. — Veliki teh-
nični in gradbeni sejem od 6. do 13. marca. —
Tekstilni sejem od 6. do 9. marca. — Sportne po-
trebščine in pohištveni sejem od 6. do 10. marca.

Najvarneje in najboljše naložite svoj denar pri

Ljudski posojilnici

reg. zadr. z n. z. v Celju reg. zadr. z n. z.

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra c. in Vodnikove ul.

Stanje hranilnih vlog znaša nad 100.000.000 dinarjev

Posojila na vknjižbo, poročstvo ter zastavo pod najugodnej-
šimi pogoji. — Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš
nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjemOdprite oči — Poglejte
Videli bode — Prednost
Koroška cesta šte. 19**PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D. LJUBLJANA**prodaja po najugodnejših cenah in samo
na debelo**Premog** domači in inozemski za domačo
kurjavo in industrijske svrhe.
Kovaški premog vseh vrst.
Koks tvariški, pivžarski in plinski.
Brikete.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva 15/1.

Poceni in dobrokupite ure, zlatino in srebr-
nino pri svetovnoznani tvrdki**H. SUTTNER
LJUBLJANA 2**

Prešernova ulica št. 4

Lastna protokolinarna
tovarna ur v Švici.Razpošilja se na vse
kraje Evrope, Amerike,
Afrike, Avstralije in
Azije.Velika zaloga ur z znam-
kami Glashütte, J. W. C.Schaffhausen, Solvil, Omega, Longines,
Doxa, Omiko, Iko, Axo itd. Zahtevajte veliki
ilustr. cenik zas. onj in poštne prosto od**H. SUTTNER, LJUBLJANA 2****Tordka F. I. Goričar, Ljubljana**
Sv. Petra cesta št. 29naznanja, da je cene belemu blagu znatno znižala,
n. pr.: Platno za kapne, prvovrstne, široke 180 cm,
24 Din. platno za rjuhe, dvojna šir. od 15, najboljša
24 Din. šifoni od 7.50 naprej, najboljši 11.50 Din.
bela kontesina za perilo od 6.50 naprej, najboljša
10 Din. rujava kontesina od 5.50 naprej, najboljša
9 Din. Darvasto blago za damsko perilo od 9 Din
naprej. Enako so znižane cene tudi oxfordom,
cefirjem, kambriku in sploh vsemu bombaž. blagu.**Rentabi no rodietje za strokovnjaka!**Kavarna in restavracija z vsem inventarjem, na
morju, z veliko teraso, v najlepši dalmatinski rivi-
jeri, mnogo obiskovana od domačinov in tujcev,
se odda, 40 modernih sob obdrži lastnik zase.
Naslov v upravnistvu »Slovenec« pod šte. 2109.**Hotel****prvega razreda**na prometnem kraju v Belgradu, s 100
opremljenimi sobami, s toplo in mrzlo
vodo, z lastno električno razsvetlavo, z
restavracijo in kavarno — se odda s
1. majem v najem. — Informacije v upravi
»Slovenca« pod št. 2409.**Obrt!**V večjem industrijskem kraju Slovenije se
sprejme pri stavbenem podjetju v stavbenem mi-
zarstvu dobro verzirani**mizarski moister**kot sodelujoči družabnik s primernim kapitalom,
ali pa se mu odda mizarska delavnica v svoje
vodstvo proti primernemu odplačilu. Stanovanje
preskrbljeno pri podjetju. Naslov se izve v upravi
»Slovenca« pod št. 2464.**Halo! 2454 Halo!**Kdor hoče biti dobro obut, naj se oglasi v
trgovini usnja. Stari trg 11a Ljubljana.Za spomladansko sezono sem dobil na zalogo
največjo izbiro barvastega usnja po najnižjih cen-
nah, kakor tudi vse drugo usnje v trpežni in
solidni izdelaviMed svoje odjemalce bom štel tiste, ki ho-
čejo biti v sedanjih krizi po nizki ceni dobro
postreženi. Se priporoča

FR. ERJAVEC.

**ZA SPOMLADANSKO
SADITEV**audimo po znižanih cenah razno drevje za drev-
rede in okras, konifere, okrasno (svetlično) grmov-
je, grmovje za ograjo, gozdne sadike, vrtnice, ple-
zalke, sadno drevje, sadne divjake itd. Cenik na
zahtevo brezplačno. Uprava veleposestva Tišina,
p. Rankovci, Prekmurje.**En oddelek knjižovneznice A. JANEŽIČ****Tudi knjižovnim izdelkom so se znižale cene.**Vljudno priporočam svojo na novo z najmodernejšimi stroji spopolnjeno knjižovnico in črtnico
trgovskih knjig — Sprejemam v delo vsa v knjižovniško stroko spadajoča dela, od najnavadnejše do
naifnejše vezave, revije, kolekturje, šolske knjige, hranilne knjižice itd. Vsled najmoderneje opreme mi
je mogoče, izotoviti tudi velike naklade, ne samo precizno in v najkrajšem času, temveč tudi po naj-
zmernejših cenah. Ako Vam e kaj ležeče na tem, da si pri ceni pripravite depar potem Vas prosim,
da, predno oddaste naročilo, zahtevate ceno tudi pri nas. — Za precizno delo prevzamem garancijo.

Telefon 32-20

A. JANEŽIČ, Ljubljana, Florjanska ulica

Telefon 32-20

knjižovnica in črtnica trgovskih knjig.

ZahvalaZa premnoge dokaze iskrenega sočutja ob izgubi našega nenadomestljivega soproga,
očeta, tasta in svaka, gospoda**Ivana Kernca star.**

posestnika in dimnikarskega mojstra

se tem potom vsem najiskreneje zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni g. dr. Vo-
lavšku za njegov požrtvovalni trud v času bolezni, č. g. župniku Barletu, ki je našga
blagopokojnika pripravil za pot v večnost, čast duhovščini župnije sv. Jakoba, članom
pevskega društva Krakovo-Trnovo za ganljive žalostinke, zadrugi dimnikarjev in vsem
darovalcem krasnih vencev. Nadalje se zahvaljujemo vsem sosedom, tovarišem, prij-
ateljem in znancem, ki so se udeležili pogreba blagopokojnika v tako častnem številu.
Končno naša topla zahvala vsem, prav vsem, ki so ga spremili k večnemu počitku.
Vsem, prav vsem, naj Bog povrne!

V Ljubljani, dne 25. februarja 1932.

Zalujoča soproga in otroci — in rodbine: Kerne, Jamnik, Zanoškar, Kunovar.

Brez posebnega oznanila.

Vsemogočni je poklical k sebi našo ljubečo in vzorno
mater, staro mater in prababico, gospo**EMO MORE**

zasebnico

Pogreb blagopokojne se bo vršil v nedeljo 28. fe-
bruarja 1932 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Rečna
ulica 5 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 27. februarja 1932.

Globoko žalujoče rodbine:
More, Požene!, Rebek, Stresen.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

KAVARNA - RESTAVRACIJA - PROMENADA
Maribor, Krčevina, Tomšičev drevored, odprta do
2 zjutraj. Radio koncert, točna in cenena postrežba,
prvovrstna vina, vedno goroka jedila. Se priporoča
MAHAJNC.**STAMPILJE**v najnovejši izdelavi in najceneje izdeluje
SOKLIČ, Maribor, Aleksandrova cesta 43**Kitničarke — modistinje
pozor!**Specialna trgovina za vse vrste mo-
dernih modistovskih potrebščin je**David Wiesel, Zagreb, Jelačićev trg 28****Arterioskleroza, reuma,
protin (obkladki)**se ozdravi sigurno z radium vodo in radium
komposi iz čeških državnih tovarn radija,
edinih v Evropi. — Brezplačna navodila za
zdravljenje**Radiumchemia - Jachimov, Tepliče - Šanov,**
Českoslovaška. — Ulica Waageho 13-7

2349

**SEMENSKI
OVES**zajamčeno kaljiv,
skrbno očiščen ku-
piti ugodno pri
tvrdki **A. VOLK**
v LJUBLJANI
Resljeva cesta 24.

Zahtevajte ponudbe

**Prostovoljna sodna dražba
hiš in tovarne.**V četrtek dne 3. marca 1932 ob
4 uri popoldne vrši se v pisarni notarja
dr. Kuharja, Kolodvorska ulica šte. 3
prostovoljna sodna dražba nepremičnin,
vpisanih pod vlož. šte. 13 k. o. Poljansko
predmestje, obstoječih iz hiš šte. 2 in 4
Lončarska steza, dveh travnikov in to-
varne.Izključna cena znaša 550.000 Din. Vadij
55.000 Din. Vknjiženim upnikom so nji-
hove pravice pridržane. Dražbeni pogoji
s pojasnili na vpogled pri sodnem pover-
jeniku.

V Ljubljani, dne 8. februarja 1932.

Dr. Kuhar Andrej, notar
kot sodni poverjenik**Naznanilo!**

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril

novo gostilnov lastni hiši ob cesti Skofja Loka—kolodvor. Točil
bom pristna dolenska in stajerska vina. Na raz-
polago vedno goroka in mrzla jedila. Pripravno za
lovce in turiste. Sobe za tujce.
Za obilen obisk se priporočataLOVRO in FANI HAFNER,
Skofja Loka-Suha.**Pridobivajte novih
naročnikov!**